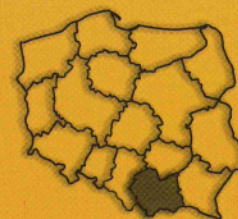

Urząd Statystyczny w Krakowie

Statistical Office in Kraków

RAPORT O SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO W 2014 R.

REPORT ON THE SOCIO-ECONOMIC SITUATION OF MAŁOPOLSKIE VOIVODSHIP IN 2014

Maj 2015 May

Urząd Statystyczny w Krakowie

Statistical Office in Kraków

**RAPORT O SYTUACJI
SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ
WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO
W 2014 R.**

**REPORT ON THE SOCIO-ECONOMIC
SITUATION
OF MAŁOPOLSKIE VOIVODSHIP
IN 2014**

Maj 2015 May

Zespół redakcyjny:
Editorial board:

Przewodniczący
President

dr Krzysztof Jakóbik

Członkowie
Members

Katarzyna Janik, Marcin Marosz,
Anna Nowak, Arkadiusz Mizdrak,
Krzysztof Perkiewicz, Małgorzata Piwowarczyk,
Bogumiła Skowronek, Marek Skuciński,
Anna Stawska, Monika Wałaszek

Sekretarz
Secretary

Monika Wałaszek

Tłumaczenie
Translation

Marek Skuciński

Skład komputerowy i wykresy
Typesetting and graphs

Marcin Marosz
Marek Skuciński

Projekt okładki
Cover design

Lidia Motrenko-Makuch

Druk
Printing

Zakład Wydawnictw Statystycznych
w Warszawie
*Printing Statistical Publishing
Establishment in Warsaw*

ISSN 2084-7149

Przy publikowaniu danych US prosimy o
podanie źródła
*When publishing SO data please indicator
source*

Publikacja dostępna w Internecie
Publication available at the website

krakow.stat.gov.pl

Przedmowa

Przekazujemy Państwu kolejny *Raport o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa małopolskiego*, przygotowany przez zespół pracowników Małopolskiego Ośrodka Badań Regionalnych Urzędu Statystycznego w Krakowie.

Opracowanie zawiera analizy i porównania zjawisk zachodzących na terenie województwa małopolskiego zaprezentowane na tle całej Polski, w retrospekcji ostatnich kilku lat. Publikacja opisuje szeroką gamę informacji statystycznych charakteryzujących sferę społeczną i gospodarczą, ze szczególnym uwzględnieniem m.in. zagadnień demograficznych, rynku pracy, opieki społecznej, czy zasobów mieszkaniowych.

Dane zawarte w raporcie zaprezentowano nie tylko na poziomie NTS-2, ale także na poziomie podregionów i powiatów, ukazując ich zróżnicowanie w obrębie samego województwa małopolskiego.

W tabelarycznej części opracowania zamieszczono porównawcze zestawienie wybranych danych i wskaźników dotyczących województwa małopolskiego.

Mam nadzieję, że publikacja dostarczy cennych informacji i okaże się przydatna w Państwa codziennej pracy.

D y r e k t o r

Urzędu Statystycznego w Krakowie

dr Krzysztof Jakóbik

Kraków, maj 2015

Preface

We are pleased to present you the next Report on socio-economic situation in Małopolskie Voivodship, prepared by the team of specialists from Małopolska Regional Studies Centre of the Statistical Office in Kraków.

The report includes analyses and comparisons of processes occurring in the voivodship, shown in the countrywide context with retrospective view on the past several years. The publication describes a broad range of statistical information characterising the social and economic spheres with the special consideration of i.a. demographic issues, labour market, social welfare, agriculture, industry and dwelling stocks.

The data has not only been presented on voivodship level, but on sub-regional and powiat level as well, showing their diversity within the Małopolskie voivodship.

The tabular part of the report includes comparison of selected data and indicators on the Małopolskie voivodship.

I hope the publication will provide valuable information and prove useful in your daily work.

D i r e c t o r

of the Statistical Office in Kraków

Krzysztof Jakóbiak, Ph.D.

Kraków, May 2015

SPIS TREŚCI

Przedmowa
Uwagi ogólne
PODSTAWOWE TENDENCJE
WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU
WOJEWÓDZTWO NA TLE POZOSTAŁYCH WOJEWÓDZTW
PODZIAŁ I POWIERZCHNIA WOJEWÓDZTWA
LUDNOŚĆ
RYNEK PRACY
WYNAGRODZENIA
ŚWIADCZENIA SPOŁECZNE
CENY
ROLNICTWO
PRZEMYSŁ
BUDOWNICTWO
BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE
RYNEK WEWNĘTRZNY
WYNIKI FINANSOWE PRZEDSIĘBIORSTW
NAKŁADY INWESTYCYJNE

CONTENTS

	Str. Page
<i>Preface</i>	3
<i>General notes</i>	10
<i>BASIC TRENDS</i>	15
<i>VOIVODSHIP AGAINST THE BACKGROUND OF THE COUNTRY</i>	21
<i>VOIVODSHIP AGAINST THE BACKGROUND OF OTHER VOIVODSHIPS</i>	22
<i>DIVISION AND AREA OF VOIVODSHIP</i>	25
<i>POPULATION</i>	26
<i>LABOUR MARKET</i>	33
<i>WAGES AND SALARIES</i>	48
<i>SOCIAL BENEFITS</i>	51
<i>PRICES</i>	56
<i>AGRICULTURE</i>	61
<i>INDUSTRY</i>	71
<i>CONSTRUCTION</i>	76
<i>RESIDENTIAL CONSTRUCTION</i>	79
<i>INTERNAL MARKET</i>	85
<i>FINANCIAL RESULTS OF ENTERPRISES</i>	88
<i>INVESTMENT OUTLAYS</i>	91

SPIS TABLIC

Wybrane dane ogólnopolskie i wojewódzkie w 2014 r.
Ludność na podstawie bilansów
Ruch naturalny ludności i saldo migracji na 1000 ludności
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw
Przeciętne miesięczne zatrudnienia w sek- torze przedsiębiorstw w województwie małopolskim
Bezrobotni zarejestrowani oraz stopa bezrobocia
Bezrobotni zarejestrowani oraz stopa bezrobocia w województwie małopolskim
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej w IV kwartale
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw

LIST OF TABLES

	Nr No.	Str. Page
<i>Selected data for voivodship and Poland in 2014</i>	1	21
<i>Population based on balances</i>	2	27
<i>Vital statistics and net migration per 1000 population</i>	3	30
<i>Average paid employment in the enterprise sector</i>	4	33
<i>Average monthly paid employment in the enterprise sector in małopolskie voivodship</i>	5	34
<i>Registered unemployed and unemployment rate</i>	6	35
<i>Registered unemployed and unemployment rate in małopolskie voivodship</i>	7	39
<i>Economic activity of population aged 15 and more in the 4th quarter</i>	8	42
<i>Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector</i>	9	48

		Nr No.	Str. Page
Dynamika przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto w sektorze przedsiębiorstw w województwie małopolskim	<i>Indices of average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector in małopolskie voivodship</i>	10	49
Świadczenia społeczne	<i>Social benefits</i>	11	51
Świadczenia społeczne w województwie małopolskim	<i>Social benefits in małopolskie voivodship</i>	12	52
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych	<i>Price indices of consumer goods and services</i>	13	56
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w województwie małopolskim	<i>Price indices of consumer goods and services in małopolskie voivodship</i>	14	58
Przeciętne ceny detaliczne wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w grudniu	<i>Average retail prices of selected consumer goods and services in December</i>	15	59
Wybrane dane dotyczące rolnictwa	<i>Selected data on agriculture</i>	16	61
Przemysł	<i>Industry</i>	17	71
Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu w województwie małopolskim	<i>Indices of sold production of industry in małopolskie voivodship</i>	18	73
Budownictwo	<i>Construction</i>	19	76
Dynamika produkcji budowlano-montażowej w województwie małopolskim	<i>Indices of construction and assembly production in małopolskie voivodship</i>	20	77
Budownictwo mieszkaniowe	<i>Residential construction</i>	21	79
Mieszkania oddane do użytkowania w województwie małopolskim	<i>Dwellings completed in małopolskie voivodship</i>	22	81
Mieszkania, na realizację których wydano pozwolenia w województwie małopolskim	<i>Dwellings for which permits have been issued in małopolskie voivodship</i>	23	83
Dynamika sprzedaży detalicznej	<i>Indices of retail sale</i>	24	85
Dynamika sprzedaży detalicznej w województwie małopolskim	<i>Indices of retail sale in małopolskie voivodship</i>	25	87
Wybrane wskaźniki ekonomiczno-finansowe w badanych przedsiębiorstwach niefinansowych	<i>Selected economic and financial indicators in the surveyed non-financial enterprises ..</i>	26	90
Nakłady inwestycyjne	<i>Investment outlays</i>	27	91

SPIS WYKRESÓW

Przyrost naturalny na 1000 ludności w 2014 r.
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności w 2014 r.
Wskaźnik zatrudnienia według BAEL w 2014 r.
Stopa bezrobocia według BAEL w 2014 r.
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w 2014 r.
Wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych w 2014 r.
Wartość skupu produktów rolnych na 1 ha użytków rolnych w 2014 r.
Mieszkania oddane do użytkowania w 2014 r.

LIST OF GRAPHS

	Nr No.	Str. Page
<i>Natural increase per 1000 population in 2014.....</i>	1	22
<i>Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population in 2014.....</i>	2	22
<i>Employment rate by LFS in 2014</i>	3	22
<i>Unemployment rate by LFS in 2014</i>	4	23
<i>Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector in 2014</i>	5	23
<i>Increase of prices of consumer goods and services in 2014.....</i>	6	23
<i>Value of agricultural products procurement per 1 ha agricultural land in 2014</i>	7	23
<i>Dwellings completed in 2014.....</i>	8	24

	Nr No.	Str. Page
Wskaźnik rentowności obrotu netto w przedsiębiorstwach w 2014 r.	<i>Net turnover profitability rate in enterprises in 2014.....</i>	9 24
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON w 2014 r.	<i>Entities of the national economy in the REGON register in 2014.....</i>	10 24
Przyrost naturalny na 1000 ludności	<i>Vital statistics per 1000 population</i>	11 28
Przyrost naturalny na 1000 ludności w województwie małopolskim według powiatów w 2014 r.	<i>Vital statistics per 1000 population in małopolskie voivodship by powiats in 2014</i>	12 29
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności	<i>Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population</i>	13 31
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności w województwie małopolskim według podregionów i powiatów w 2014 r.	<i>Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population in małopolskie voivodship by subregions and powiats in the period in 2014</i>	14 31
Dynamika przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw	<i>Indices of average paid employment in the enterprise sector</i>	15 33
Struktura przeciętnego zatrudnienia według sekcji PKD 2007	<i>Structure of average paid employment by PKD 2007 sections</i>	16 34
Struktura zarejestrowanych bezrobotnych według wieku	<i>Structure of registered unemployed persons by age</i>	17 37
Struktura zarejestrowanych bezrobotnych według poziomu wykształcenia	<i>Structure of registered unemployed persons by educational level</i>	18 37
Struktura zarejestrowanych bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy	<i>Structure of registered unemployed persons by duration of unemployment</i>	19 38
Stopa bezrobocia rejestrowanego	<i>Unemployment rate</i>	20 39
Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie małopolskim według podregionów i powiatów w 2014 r.	<i>Unemployment rate in małopolskie voivodship by subregions and powiats in 2014.....</i>	21 40
Struktura ludności w wieku 15 lat i więcej według statusu na rynku pracy w IV kwartale	<i>Structure of population aged 15 and more by employment status in the 4th quarter.....</i>	22 42
Współczynnik aktywności zawodowej	<i>Activity rate.....</i>	23 43
Struktura pracujących według wieku w województwie małopolskim w IV kwartale ...	<i>Structure of employed persons by age in małopolskie voivodship in the 4th quarter .</i>	24 44
Wskaźnik zatrudnienia	<i>Employment rate</i>	25 44
Struktura bezrobotnych według wieku w województwie małopolskim w IV kwartale	<i>Structure of unemployed persons by age in małopolskie voivodship in the 4th quarter.....</i>	26 45
Struktura bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy w IV kwartale 2014 r.	<i>Structure of unemployed persons by duration of unemployment in in the 4th quarter of 2014.....</i>	27 46
Stopa bezrobocia	<i>Unemployment rate</i>	28 46
Liczba osób niepracujących na 1000 osób pracujących.....	<i>Number of unemployed persons per 1000 employed persons</i>	29 47
Dynamika przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw	<i>Indices of average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector</i>	30 48
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w 2013 r. w wybranych sekcjach	<i>Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector in 2013in selected sections</i>	31 49
Dynamika przeciętnej miesięcznej liczby emerytów i rencistów	<i>Indices of average monthly number of retirees and pensioners</i>	32 54

		Nr No.	Str. Page
Dynamika przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto	<i>Indices of average monthly gross retirement pay and pension</i>	33	54
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych	<i>Price indices of consumer goods and services</i>	34	57
Zmiany cen wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w skali roku w województwie małopolskim w 2014 r.	<i>Annual changes in prices of selected consumer goods and services in małopolskie voivodship in 2014</i>	35	59
Plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi z 1 ha	<i>Basic cereals and mixed cereals yields per 1 ha</i>	36	63
Plony ziemniaków z 1 ha	<i>Potatoes yields per 1 ha</i>	37	64
Obsada bydła na 100 ha użytków rolnych	<i>Cattle density per 100 ha agricultural land ...</i>	38	64
Obsada trzody chlewnej na 100 ha użytków rolnych	<i>Pigs density per 100 ha agricultural land</i>	39	65
Dynamika skupu zbóż podstawowych (łącznie z mieszankami zbożowymi)	<i>Indices of procurement of basic(including mixed cereals, excluding sowing seed)</i>	40	66
Dynamika skupu żywca rzeźnego ogółem (w przeliczeniu na mięso, łącznie z tłuszczami) w wadze poubojowej ciepłej	<i>Indices of procurement of total animals for slaughter (in terms of meat, including fats) in post-slaughter hot weight</i>	41	66
Dynamika skupu mleka krowiego	<i>Indices of procurement of cows' milk</i>	42	66
Ceny produktów rolnych w skupie	<i>Procurement prices of agricultural products ...</i>	43	67
Relacja cen skupu żywca wieprzowego do cen targowiskowych żyta i jęczmienia	<i>Procurement price of pigs for slaughter to marketplace price of rye and barley</i>	44	68
Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu ...	<i>Indices of sold production of industry</i>	45	72
Struktura produkcji sprzedanej przemysłu według sekcji PKD 2007 w 2014 r.	<i>Structure of sold production of industry by PKD 2007 sections in 2014</i>	46	72
Dynamika przeciętnego zatrudnienia w przemyśle	<i>Indices of average paid employment in industry</i>	47	74
Struktura przeciętnego zatrudnienia w przemyśle według sekcji PKD 2007.....	<i>Structure of average paid employment in industry by PKD 2007 sections</i>	48	75
Dynamika produkcji sprzedanej budownictwa	<i>Indices of sold production of construction</i>	49	77
Dynamika produkcji budowlano-montażowej	<i>Indices of construction and assembly production</i>	50	77
Struktura produkcji budowlano-montażowej według działów PKD.....	<i>Structure of construction and assembly production by divisions (PKD)</i>	51	78
Dynamika przeciętnego zatrudnienia w budownictwie	<i>Indices of average paid employment in construction</i>	52	78
Dynamika liczby mieszkań oddanych do użytkowania	<i>Indices of dwellings completed</i>	53	80
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności	<i>Dwellings completed per 1000 population</i>	54	80
Struktura liczby mieszkań oddanych do użytkowania według form budownictwa ...	<i>Structure of number of dwellings completed by forms of construction</i>	55	80
Mieszkania oddane do użytkowania w województwie małopolskim według podregionów i powiatów w 2014 r.	<i>Dwellings completed in małopolskie voivodship by subregions and powiats in 2014</i>	56	81
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania	<i>Average usable floor space per dwelling completed</i>	57	82
Dynamika liczby wydanych pozwoleń na realizację mieszkań	<i>Indices of number of permits issued for dwellings</i>	58	83

		Nr No.	Str. Page
Dynamika liczby mieszkań, których budowę rozpoczęto	<i>Indices of number of dwellings started</i>	59	83
Dynamika sprzedaży detalicznej	<i>Indices of retail sale</i>	60	86
Udział (w %) liczby przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w ogólnej liczbie badanych podmiotów	<i>Share (in %) of companies showing net profit in the total number of surveyed entities</i>	61	88
Udział (w %) przychodów przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w przychodach z całokształtu działalności	<i>Share (in %) of revenues of companies showing net profit in the revenues from total activity</i>	62	88
Wskaźnik poziomu kosztów	<i>Cost level indicator</i>	63	89
Wskaźnik rentowności obrotu netto	<i>Net turnover profitability rate</i>	64	89
Dynamika nakładów inwestycyjnych ogółem	<i>Indices of total investment outlays</i>	65	91
Struktura nakładów inwestycyjnych na środki trwałe	<i>Structure of investments outlays for fixed assets</i>	66	93
ANEKS	APPENDIX		
WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE MAŁOPOLSKIM	<i>SELECTED DATA ON MAŁOPOLSKIE VOIVODSHIP</i>	I	94
WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE MAŁOPOLSKIM WEDŁUG MIESIĘCY	<i>SELECTED DATA ON MAŁOPOLSKIE VOIVODSHIP IN MONTHS</i>	II	98

UWAGI OGÓLNE

1. Dane zamieszczone w publikacji – jeśli nie zaznaczono inaczej – podano w **każdorazowym podziale administracyjnym kraju**. W opisie województwa informacje o liczbie podregionów, powiatów, miast na prawach powiatu, miastach ogółem oraz gminach podano według stanu w dniu 31 XII 2014 r.

2. Od 2009 r. dane prezentuje się w układzie **Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007**, opracowanej na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczej we Wspólnocie Europejskiej – Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 wprowadzona została z dniem 1 I 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 XII 2007 r. (Dz. U. Nr 251, poz. 1885 z późniejszymi zmianami), w miejsce stosowanej dotychczas klasyfikacji PKD 2004.

W niniejszym „Raportcie o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa pomorskiego w 2013 r.” publikuje się bieżące dane według PKD 2007 oraz dane przeliczone według tej klasyfikacji za okresy poprzednie.

3. W ramach PKD 2007 dokonano dodatkowego grupowania ujmując pod pojęciem „**Przemysł**” sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

4. Dane w podziale według sekcji i działów PKD 2007 oraz w podziale terytorialnym opracowano **metodą przedsiębiorstw**.

5. Dane opracowano zgodnie z **każdorazowym stanem organizacyjnym gospodarki narodowej**.

6. Przez **podmioty gospodarki narodowej** rozumie się jednostki prawne, tj. osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

7. Pod pojęciem **podmiotów gospodarczych** rozumie się podmioty prowadzące działalność gospodarczą (produkcyjną i usługową), na własny rachunek w celu osiągnięcia zysku.

8. Dane prezentowane w publikacji obejmują podmioty gospodarki narodowej bez względu na charakter własności.

9. W publikacji dane w zakresie:

- 1) **przeciętnego zatrudnienia i przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń** dotyczą podmiotów gospodarczych sektora przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób;
- 2) **produkcji sprzedanej przemysłu i budownictwa** dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób;

GENERAL NOTES

1. Data in the publication, unless otherwise indicated, are presented according to **administrative division of the country in a given period**. In descriptions of voivodships information regarding number of subregions, powiats, cities with powiat status, towns and gminas is given as the date of 31 XII 2013.

2. Since 2009 onwards the data have been presented in accordance with the **Polish Classification of Activities – PKD 2007**, compiled on the basis of Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 was introduced on 1 I 2008 by the decree of the Council of Ministers dated 24 XII 2007 (Journal of Laws No. 251, item 1885 with later amendments) to replace the formerly applied PKD 2004/ NACE Rev. 1.1.

In the publication “The Information on Socio-economic Situation of Pomorskie Voivodship in 2013” the current data are published according to the NACE Rev. 2. Data for previous periods are also converted according to this classification.

3. The item “**Industry**” was introduced, as an additional grouping including NACE Rev. 2 sections: “Mining and quarrying”, “Manufacturing”, “Electricity, gas, steam and air conditioning supply” as well as “Water supply; sewerage, waste management and remediation activities”.

4. Data according to NACE Rev. 2 sections and divisions as well as to administrative division are compiled using the **enterprise method**.

5. Data are compiled according to the **respective organizational status of units of the national economy**.

6. The term **entities of the national economy** is understood as legal entities, i.e. legal persons, organizational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity.

7. The term **economic entities** is understood as entities conducting economic activity production and service, on their own-account in order to earn a profit.

8. Data presented in publication cover entities of the national economy regardless of ownership.

9. In the publication data in regard to:

- 1) **average paid employment and average monthly gross wages and salaries** cover the economic entities of the enterprise sector in which the number of employed persons exceeds 9 persons;
- 2) **total production of industry and construction** concern economic entities, in which the number of employed persons exceeds 9 persons;

3) **wyników finansowych przedsiębiorstw nie-finansowych oraz nakładów inwestycyjnych i inwestycji rozpoczętych** dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe (z wyjątkiem podmiotów, których podstawowym rodzajem działalności jest działalność zaklasyfikowana według PKD 2007 do sekcji „Rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo i rybactwo” oraz „Działalność finansowa i ubezpieczeniowa”), w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

10. Informacje odnoszące się do **sektora przedsiębiorstw** prezentuje się w oparciu o definicję przedsiębiorstwa wprowadzoną w rozporządzeniu Rady (EWG) Nr 696/93 z dnia 15 III 1993 r. w sprawie jednostek statystycznych do celów obserwacji i analizy systemu produkcyjnego we Wspólnocie. Zgodnie z ww. rozporządzeniem, przedsiębiorstwo jest traktowane jako jednostka organizacyjna produkująca wyroby lub świadcząca usługi, która osiąga korzyści z pewnego stopnia samodzielności w podejmowaniu decyzji, w szczególności w zakresie alokacji swoich bieżących zasobów. Przedsiębiorstwo prowadzi jedną lub kilka rodzajów działalności w jednym lub kilku miejscach i jest tworzone przez jednostkę prawną lub grupę jednostek prawnych. Sektor przedsiębiorstw obejmuje podmioty prowadzące działalność gospodarczą w zakresie: leśnictwa i pozyskiwania drewna; rybołówstwa w wodach morskich; górnictwa i wydobywania; przetwórstwa przemysłowego; wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawy wody; gospodarowania ściekami i odpadami oraz działalności związanej z rekultywacją; budownictwa; handlu hurtowego i detalicznego; naprawy pojazdów samochodowych, włączając motocykle; transportu i gospodarki magazynowej; działalności związanej z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi; informacji i komunikacji; działalności związanej z obsługą rynku nieruchomości; działalności prawniczej, rachunkowo-księgowej i doradztwa podatkowego, działalności firm centralnych (head offices); doradztwa związanego z zarządzaniem; działalności w zakresie architektury i inżynierii; badań i analiz technicznych; reklamy, badania rynku i opinii publicznej; pozostałej działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej; działalności w zakresie usług administrowania i działalności wspierającej; działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją; naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego; pozostałej indywidualnej działalności usługowej.

11. Prezentowane dane o powierzchni użytków rolnych od 2012 r. nie obejmują posiadaczy użytków rolnych nieprowadzących działalności rolniczej oraz posiadaczy poniżej 1 ha użytków rolnych prowadzących działalność rolniczą o małej skali. Dane za lata 2010-2012 zmieniono w stosunku do opublikowanych w poprzednich edycjach.

12. Jako **ceny stałe** przyjęto w przypadku:

1) produkcji rolniczej – ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany (dla sprzedawczy targowiskowej – ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach, dla pozostałych elementów produkcji – średnie ceny skupu), z wyjątkiem ziemniaków, warzyw i owoców, w przypadku których przyjmuje się średnie ceny z dwóch kolejnych lat, tj. z roku poprzedzającego rok bada-

3) **financial results of non-financial enterprises as well as investment outlays and newly started investments** refer to economic entities keeping accounting ledgers (with the exception of entities in which the principal activity is classified as “Agriculture, forestry and fishing” and “Financial and insurance activities” according to the NACE Rev. 2), in which the number of employed persons exceeds 49 persons.

10. Information relating to the **enterprise sector** is presented based on the definition of “enterprise” – introduced by the regulation of the Council (EEC) No. 696/93 of 15 III 1993 on the statistical units for the observation and analysis of the production system in the Community. In accordance with the above-mentioned Regulation the enterprise is the smallest combination of legal units that is an organizational unit producing goods or services, which benefits from a certain degree of autonomy in decision-making, especially for the allocation of its current resources. An enterprise carries out one or more activities at one or more locations and it may be a sole legal unit or a group of legal units. Enterprise sector includes those entities which carry out economic activities in the following areas: forestry and logging; marine fishing; mining and quarrying; manufacturing; electricity, gas, steam and air conditioning supply; water supply; sewerage, waste management and remediation activities; construction; wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles; transportation and storage; accommodation and food service activities; information and communication; real estate activities; legal and accounting activities; activities of head offices; management consultancy activities; architectural and engineering activities; technical testing and analysis; advertising and market research; other professional, scientific and technical activities; administrative and support service activities; arts, entertainment and recreation; repair of computers and personal and household goods; other personal service activities.

11. The presented data since 2012 on the area of agricultural land have not include owners of agricultural land who do not conduct agricultural activities, and owners of less than 1 ha of agricultural land who conduct agricultural activities on a small scale. Data for the years 2010-2012 was changed in comparison with the ones published in the previous editions.

12. **Constant prices** were adopted as follows:

1) agricultural output – current prices for the year preceding the surveyed year (for market sales – prices received by farmers at market places, for other elements of production – average procurement prices), excluding potatoes, vegetables and fruit, for which the average prices from two consecutive years, i.e., from the year preceding the surveyed year and from the surveyed year, e.g. for

ny i z roku badanego, np. dla 2012 r. – z lat 2011 i 2012;

12. Jako ceny stałe przyjęto w przypadku:

- 1) produkcji rolniczej – ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany (dla sprzedaży targowiskowej – ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach, dla pozostałych elementów produkcji – średnie ceny skupu), z wyjątkiem ziemniaków, warzyw i owoców, w przypadku których przyjmuje się średnie ceny z dwóch kolejnych lat, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego, np. dla 2012 r. – z lat 2011 i 2012;
- 2) produkcji sprzedanej przemysłu:
 - ceny stałe 2000 r. (średnie ceny bieżące 2000 r.) w 2005 r.,
 - ceny stałe 2005 r. (średnie ceny bieżące 2005 r.) w latach 2006-2010,
 - ceny stałe 2010 r. (średnie ceny bieżące 2010 r.) od 2011 r.

13. Liczby względne (wskaźniki, odsetki) obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.

14. Do przeliczeń na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) danych według stanu w końcu roku przyjęto liczbę ludności według stanu w dniu 31 XII, a przy przeliczaniu danych charakteryzujących wielkość zjawiska w ciągu roku – według stanu w dniu 30 VI.

15. Niektóre dane mają charakter tymczasowy i mogą ulec zmianie w następnych wydaniach publikacji.

16. Ze względu na zaokrąglenia danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem”.

17. W publikacji zastosowano skróty niektórych nazw poziomów klasyfikacyjnych PKD 2007; skrócone nazwy zostały oznaczone w tablicach i wykresach znakiem „Δ”. Zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

2012 – the prices from 2011 and 2012, are assumed;

12. Constant prices were adopted as follows:

- 1) agricultural output – current prices for the year preceding the surveyed year (for market sales – prices received by farmers at market places, for other elements of production – average procurement prices), excluding potatoes, vegetables and fruit, for which the average prices from two consecutive years, i.e., from the year preceding the surveyed year and from the surveyed year, e.g. for 2012 – the prices from 2011 and 2012, are assumed;
- 2) sold production of industry:
 - 2000 constant prices (2000 average current prices) in 2005,
 - 2005 constant prices (2005 average current prices) in 2006-2010,
 - 2010 constant prices (2010 average current prices) since 2011.

13. Relative numbers (indices, percentages) are calculated, as a rule, on the basis of absolute data expressed with higher precision than that presented in the tables.

14. When computing *per capita* data (1000 population, etc.) as of the end of the year, the population as of 31 XII was adopted, whereas data describing the magnitude of a phenomenon within a year – as of 30 VI.

15. Some data are provisional and may change in subsequent editions of the publication.

16. Due to the rounding of data, in some cases sums of components may slightly differ from the amount given in the item “total”.

17. The names of some classification levels of NACE Rev. 2 used in publication have been abbreviated, abbreviations are marked in the tables and graphs with the sign “Δ”. The list of abbreviations used and their full names are given below:

skrót abbreviation	pełna nazwa full name
sekcje sections	
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
<i>Trade; repair of motor vehicles</i>	<i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles</i>
Zakwaterowanie i gastronomia	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
<i>Accommodation and catering</i>	<i>Accommodation and food service activities</i>
Obsługa rynku nieruchomości	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
Administrowanie i działalność wspierająca	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca

działy
divisions

Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny

Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker

Produkcja wyrobów z metali

Manufacture of metal products

Produkcja maszyn i urządzeń

Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep

Gospodarka odpadami; odzysk surowców

Budowa budynków

Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej

Produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania

Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials

Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń

Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment

Produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana

Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli

Działalność związana ze zbieraniem, przetwarzaniem i unieszkodliwianiem odpadów; odzysk surowców

Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków

Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej

18. Szersze informacje oraz szczegółowe wyjaśnienia metodyczne publikowane są w zeszytach metodycznych oraz opracowaniach branżowych Głównego Urzędu Statystycznego.

18. Broader information and detailed methodological description are published in methodological volumes and branch statistical publications of Central Statistical Office.

ZNAKI UMOWNE

SYMBOLS

Kreska (-) – zjawisko nie wystąpiło.
magnitude zero.

Zero: (0) – zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5;
magnitude not zero, but less than 0.5 of a unit;

(0,0) – zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05.
magnitude not zero, but less than 0.05 of a unit.

Kropka (•) – zupełny brak informacji lub brak informacji wiarygodnych.
data not available or not reliable.

Znak x – wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe.
not applicable.

Znak Δ – oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji; ich pełne nazwy podano w uwagach ogólnych do publikacji, ust. 16 na str. 12.
categories of applied classification are presented in abbreviated form; their full names are given in the general notes to the publication, item 16 on page 12.

„W tym”
„Of which” – oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy.
indicates that not all elements of the sum are given.

Znak * – dane zostały zmienione w stosunku do już opublikowanych.
data revised.

Comma (,) – used in figures represents the decimal point.

SKRÓTY

ABBREVIATIONS

zł – złoty
zloty

tys. – tysiąc
thousand

mln – milion
million

ha – hektar
hectare

m² – metr kwadratowy
square metre

m³ – metr sześcienny
cubic metre

g	– gram <i>gram</i>	km ²	– kilometr kwadratowy <i>square kilometre</i>
kg	– kilogram <i>kilogram</i>	kpl.	– komplet <i>set</i>
t	– tona <i>tonne</i>	szt.	– sztuka <i>pcs</i> <i>piece</i>
dt	– decytona <i>deciton</i>	p.proc.	– punkt procentowy <i>percentage point</i>
l	– litr <i>litre</i>	ww.	– wyżej wymienione
		PKD	– Polska Klasyfikacja Działalności <i>NACE classification</i>

PODSTAWOWE TENDENCJE

W województwie małopolskim na przestrzeni kilku ubiegłych lat liczba **ludności** stale wzrasta. Województwo małopolskie w dniu 31 grudnia 2014 r. liczyło 3368,3 tys. osób (o 7,8 tys. mieszkańców więcej niż w 2013 r.). Na wzrost składał się zarówno dodatni przyrost naturalny (1,4‰ na 1000 ludności), jak i saldo migracji (0,9‰ na 1000 ludności). Gęstość zaludnienia w województwie jest wyższa niż w kraju i wynosi 222 osoby na 1 km² (podczas gdy w Polsce – 123). W województwie w ogólnej liczbie mieszkańców nieznacznie przeważają kobiety, ich odsetek w 2013 r. wyniósł 51,5%. Współczynnik małżeństw na przestrzeni ostatnich lat systematycznie maleje, w 2014 r. osiągnął poziom 5,2‰ wobec 5,0‰ w 2013 r. Inaczej, niż w 2013 r., w roku 2014 odnotowano wzrost liczby urodzeń (w 2014 r. o 0,1 tys. w stosunku do roku poprzedniego). Tak samo, jak przed rokiem, spadła liczba zgonów – o 666 osób w stosunku do 2013 r.

Na **rynku pracy** w województwie małopolskim, w przeciwieństwie do Polski, odnotowano spadek przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw. W 2014 r. w porównaniu z rokiem poprzednim spadek ten wyniósł odpowiednio 0,2% w województwie małopolskim, dla Polski wzrost 0,6%. W końcu 2014 r., w przeciwieństwie do roku 2013, zmniejszyła się o 15,5% liczba zarejestrowanych bezrobotnych jak i stopa bezrobocia (o 1,6 p. proc.). Zmiany o tej samej tendencji, obserwowano w kraju, ponieważ stopa bezrobocia obniżyła się z poziomu 13,4% do 11,5%. Dodatkowo na podstawie wyników Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) w IV kwartale 2014 r. w województwie małopolskim zaobserwowano, że w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku wzrosła liczba pracujących o 1,5 p. proc. Odnotowano także spadek bezrobocia – zmniejszyła się liczba bezrobotnych (o 25,4 tys. osób), co pociągnęło za sobą spadek stopy bezrobocia (o 1,6 p. proc.). Zaobserwowano również spadek liczby biernych zawodowo o 5,0%.

W obszarze **wynagrodzeń** w sektorze przedsiębiorstw w Polsce i w województwie w ostatnich latach odnotowuje się pozytywne zmiany. W 2014 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto osiągnęło w województwie poziom 3661,51 zł, tj. wyższy o 4,4% niż rok wcześniej. Wzrost wynagrodzeń w stosunku do roku poprzedniego zaobserwowano we wszystkich sekcjach sektora przedsiębiorstw w województwie. Najwyższe przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto zanotowano w sekcji informacja i komunikacja (73,6% średniego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w województwie). W 2014 r. odnotowano; zmniejszenie się czasu przepracowanego w sektorze przedsiębiorstw (o 0,5% w stosunku do roku 2013) oraz wzrost średniego wynagrodzenia za godzinę pracy (o 4,7%). Najwyższe wynagrodzenie za przepracowaną godzinę otrzymali zatrudnieni w sekcji informacja i komunikacja – 42,23 zł, a najniższe w działalności związanej z zakwaterowaniem i usługami – 16,12 zł.

Świadczenia społeczne w województwie małopolskim z roku na rok otrzymuje coraz mniej świadczeniobiorców. W 2014 r. świadczenia otrzymywało o 1,0% mniej emerytów i rencistów w porównaniu z rokiem poprzednim (zarówno rolników indywidualnych, jak i osób pobierających świadczenia wypłacane przez ZUS). W analizowanym roku ponownie odnotowano wzrost przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto – jej przeciętny miesięczny poziom brutto wyniósł 1883,10 zł w ZUS oraz 1107,41 zł w KRUS. Pod względem wysokości przeciętnych miesięcznych świadczeń wypłacanych z ZUS, województwo małopolskie plasowało się na szóstym miejscu w kraju, a analogiczne świadczenia pobierane przez rolników indywidualnych były jednymi z najniższych w Polsce.

W 2014 r. w województwie nastąpił niewielki spadek **cen** towarów i usług konsumpcyjnych w skali roku w stosunku do roku 2013. W stosunku do roku poprzedniego ceny towarów i usług konsumpcyjnych zmniejszyły się o 0,1% (w kraju utrzymały się na poziomie z 2013 r.) Spadek cen zaobserwowano w przypadku połowy grup towarów i usług.

Rok 2014 w **rolnictwie** pod względem produkcji roślinnej był korzystny dla województwa małopolskiego. Zbiory zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi oraz zbiory ziemniaków były wyższe niż przed rokiem (odpowiednio o 19,1% i o 47,1%). Większe zbiory odnotowano w przypadku rzepaku i rzepiku (o 1,6%). Powierzchnia upraw zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi zwiększyła się o 3,2% w stosunku do roku 2013, natomiast powierzchnia uprawy ziemniaków uległa zmniejszeniu o 2,2%. Wzrosła również powierzchnia uprawy rzepaku i rzepiku (o 7,2% w porównaniu z 2013 r.). Co więcej, obserwuje się systematyczne zmniejszanie powierzchni upraw ziemniaków na przestrzeni ostatnich kilku lat. W województwie w 2014 r. zmniejszyło się pogłowie bydła, trzody chlewnej i owiec, odnotowano również zmniejszenie liczebności drobiu. Analiza skupu produktów rolnych wskazała na spadek wielkości skupu pszenicy, ziemniaków i mleka krowiego, wzrost nastąpił w przypadku skupu żyta, oraz żywca rzeźnego. W 2014 r. w porównaniu do 2013 r. wzrosły ceny skupu: ziemniaków jadalnych, pszenicy, mleka i żywca wieprzowego, spadły natomiast ceny skupu żyta i żywca wołowego. Globalna produkcja rolnicza (w cenach stałych) spadła w województwie małopolskim w 2013 r. o 15,0% w stosunku do 2012 r. Zaobserwowano również spadek produkcji końcowej o 17,5% i towarowej o 14,8%. Wpływ na zmniejszenie się produkcji krańcowej miał spadek produkcji roślinnej i zwierzęcej (o 14,6% i 15,6% w stosunku do roku 2012).

W 2014 r. w województwie małopolskim, tak samo, jak w kraju, nastąpił wzrost **produkcji** sprzedanej przemysłu (o 0,1% w województwie i wzrost o 3,2% w Polsce w stosunku do roku poprzedniego). Zanotowano również wzrost przeciętnego zatrudnienia w przemyśle o 0,3% w odniesieniu do roku poprzedniego (w kraju odpowiednio wzrost o 1,1%). Wydajność pracy w przemyśle mierzona wartością produkcji sprzedanej na 1 zatrudnionego w województwie małopolskim była o 0,2% niższa niż rok wcześniej. W Polsce nastąpił wzrost o 2,2%.

W obszarze **budownictwa** rok 2014 był w województwie małopolskim korzystny. Odnotowano wzrost produkcji sprzedanej w odniesieniu do roku poprzedniego o 7,6% (wobec wzrostu o 7,0% w Polsce). Wartość sprzedaży produkcji budowlano-montażowej w województwie była o 6,4% wyższa niż przed rokiem (o 2,6% w Polsce). W omawianym okresie odnotowano wzrost wartości produkcji sprzedanej budownictwa w przeliczeniu na 1 zatrudnionego w budownictwie o 14,5%.

W **budownictwie mieszkaniowym** na terenie województwa małopolskiego w 2014 r. odnotowano wzrost liczby mieszkań oddanych do użytkowania o 1,0% w porównaniu z rokiem poprzednim i o 27,4% w odniesieniu do 2010 r. (w kraju odpowiednio spadek o 1,4% i wzrost o 5,4%). W przeciągu 2014 r. zmniejszyła się o 12,7% liczba mieszkań, na których realizację wydano pozwolenia, i o 41,5% w porównaniu z 2010 r. (w skali kraju nastąpił odpowiednio wzrost o 13,0% i spadek o 10,4%).

Sytuacja na **rynku wewnętrznym** w województwie małopolskim w 2014 r. uległa pogorszeniu, w stosunku do roku poprzedniego spadła wartość sprzedaży detalicznej o 0,2% (głównie w handlu farmaceutykami, kosmetykami, sprzętem ortopedycznym, włóknem, odzieżą, obuwiem oraz w handlu pojazdami samochodowymi, motocyklami i częściami). Spadła również o 4,9% sprzedaż hurtowa (w cenach bieżących) w jednostkach handlowych.

W 2014 r. w województwie odnotowano wzrost **wyniku finansowego** brutto przedsiębiorstw. Przychody z całokształtu działalności w odniesieniu do poprzedniego roku były wyższe o 1,6%, natomiast koszty ich uzyskania wzrosły o 1,4%, co przełożyło się na poprawę wskaźnika poziomu kosztów – w skali roku zmniejszył się o 0,2 p. proc. do wysokości 94,9%. Nastąpił również wzrost wskaźnika rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów (z 4,5% w 2013 r. do 4,7% w 2014 r.) oraz wskaźników rentowności obrotu brutto (z 4,9% w 2013 r. do 5,1% w 2014 r.) i netto (z 4,2% do 4,5%).

Po wzroście nakładów **inwestycyjnych**, zanotowanych w latach 2010 – 2012 oraz ich spadku w roku 2013, w roku 2014 zaobserwowano ich ponowny wzrost. W 2014 r. nakłady inwestycyjne były wyższe o 13,8% w porównaniu z 2013 r., a ich wartość wyniosła 7637,1 mln zł (w skali kraju nastąpił wzrost o 15,3%). W ujęciu rocznym zwiększyła się liczba nowych inwestycji o 5,2%, przy jednoczesnym wzroście ich wartości kosztorysowej o 21,9% w skali roku. Najwięcej nakładów inwestycyjnych na środki trwałe przeznaczono na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (47,3%), o 3,8 p. proc. więcej niż w roku poprzednim. Inwestycje polegające na ulepszeniu (tj. przebudowie, rozbudowie, rekonstrukcji lub modernizacji) stanowiły 38,3% liczby wszystkich nowo rozpoczętych inwestycji w województwie, a ich wartość kosztorysowa stanowiła 39,4% wartości kosztorysowej wszystkich inwestycji rozpoczętych w województwie.

BASIC TRENDS

*In the past few years, **the population** of the malopolskie voivodship has been growing systematically. On 31 December 2014, malopolskie voivodship had population of 3368,3 thous. (about 7.8 thous. inhabitants more than in 2013). To the increase contributed both positive natural increase (1.40 per 1000 population) and total net migration (0.90 per 1000 population). The population density in the voivodship was higher than in the country and accounted for 222 people per 1 km² (while in Poland – 123). Among the inhabitants of the malopolskie voivodship there were slightly more women than men, their share in 2014 amounted to 51.5%. The rate of marriages contracted in recent years has been steadily decreasing, reaching in 2014 a level of 5.2‰ (in comparison with 5.0 ‰ in 2013). Unlike in 2013 in 2014 there was an increase in the birth rate (in 2014 by 0.1 thous. compared to the previous year). As in the previous year, there was also a decrease in the number of deaths – by 666 people compared to 2013.*

On the labour market in malopolskie voivodship, in contrast to the Poland, there was a decline in the average paid employment in the enterprise sector in recent years. In 2014, in comparison to the previous year, this decrease amounted to 0.2% in the malopolskie voivodship and increase to 0,6% in Poland. At the end of 2014, unlike at the end of 2013, decreased both the number of registered unemployed persons (by 15.5%) and registered unemployment rate (by 1.6 pp). The same trend was observed in the country because unemployment rate declined from the level of 13.4% to 11.5%. The results of the Labour Force Survey (LFS) in the 4th quarter of 2014 in the malopolskie voivodship showed a 1.5 pp increase of number of employed in comparison to the same period of the previous year. There was also a decline in a number of unemployed persons (by 1 thous. people), which led to decrease in the unemployment rate (by 1.6 pp). There was also a 5.0% decrease in the number of economically inactive persons.

*In the area of **salaries in the enterprise sector** both in Poland and in the voivodship positive changes appeared in recent years. In 2014, the average monthly gross wages and salaries in the voivodship reached a level of 3661,51 zł (4.4% increase compared to 2013). Wages growth was observed in 2014 in every sections of the enterprise sector in the voivodship. The highest average monthly gross wages and salaries were recorded in the information and communication (73.6% of the average wage in the corporate sector in the voivodship). In 2014 there was a decrease of time worked in the enterprise sector and increase of the average wage per hour of work was maintained (0.5% and 4.7% compared to 2013). The highest wages per hour of work were received by employed in the information and communication – 42.23 zł, and the lowest in accommodation and services – 16.12 zł.*

***Social benefits** in the malopolskie voivodship were received by less benefit recipients each year. In 2014, retirement pay and pension benefits were received by 1.0% people less in comparison to the previous year (both benefits paid from Agricultural Social Security Fund (KRUS) and Social Insurance Institution (ZUS)). In the reviewed period, again, was observed an increase in the average monthly gross retirement pay and pensions - the monthly average was 1883.10 zł in ZUS and 1107.41 zł in the KRUS. In terms of the amount of benefits paid from the Social Insurance Institution, malopolskie voivodship took 6th place in the country but the same benefits received by farmers were among the lowest in Poland.*

*In 2014, in the voivodship there was observed a little decline in the **prices** of goods and services than the one recorded in 2013. In comparison to the previous year, price index of consumer goods and services was 0.1% lower (in a country it remains unchanged). The decrease in prices was observed in the half of categories of goods and services.*

The year 2014 in **agriculture** in terms of crop market output was profitable in the malopolskie voivodship. Basic cereals yields including cereals mixed and yields of potatoes were higher than in the previous year (by 19.1% and 47.1% respectively). Increased production was recorded in the case of rape and turnip rape (by 1.6%). Harvested area of basic cereals, including cereal mixed increased (by 3.2% compared to 2013), whereas harvested area of potatoes decreased by 2.2%. Sown area of rape and turnip rape increased (by 7.2% compared to 2013). Furthermore, over the past few years, the harvested area of potatoes has been systematically decreasing. In 2014, in the voivodship decreased the number of pigs, cattle, sheep and poultry was recorded. Analysis of procurement of agricultural output indicated a decrease in the volume of wheat, potato and cows' milk. There was an increase in the procurement of rye and procurement of animals for slaughter in terms of meat. In 2014 compared to 2013 there was an increased procurement prices of agriculture output: potatoes, milk, wheat and live pig, but procurement prices of, rye and cattle declined. Gross agricultural output (in constant prices) decreased in the malopolskie voivodship in 2013 by 15.0% compared to 2012. There was also a 17.5% decrease in the final agricultural output and 14.8% in agricultural market output observed. The impact on the decrease in the final agricultural output was mainly due to decrease of crop and animal output (by 14.6% and 15.6% compared to 2012).

In 2014, in the malopolskie voivodship, like in the country, sold production of **industry** increase (by 0.1% in the voivodship and by 3.2% increase in Poland in relation to the previous year). There was also a 0.3% increase in average paid employment in industry in relation to the previous year (in the country a 1.1% increase). Labour productivity, measured by the value of production sold per 1 employee, in the malopolskie voivodship was by 0.2% lower (in constant prices) than in previous year, in country increased by 2.2%.

The year was favorable for the **construction** industry in malopolska voivodship. There was a 7.6% increase in the sold production of construction in relation to the previous year (in Poland 7.0% increase). The value of sold construction and assembly production in the voivodship was 6.4% higher than last year's (2.6% in Poland). During this period, there was also a 14.5% increase in the value of sold production of construction per 1 employee in the construction.

In 2014, in **residential construction** in the voivodship was recorded an increase in the number of completed dwellings by 1.0% compared to the previous year and by 27.4% in relation to 2010 (in the country decrease by 1.4% and increase 5.4%). Within 2014, the number of dwellings permissions granted decreased by 12.7% and by 41.5% compared to 2010 (in Poland there was a increase by 13.0% and decrease by 10.4% respectively).

The situation on the **internal market** of the malopolskie voivodship in 2014 has deteriorated in comparison to the previous year, retail sales declined by 0.2% , mainly in trade in: pharmaceutical, cosmetics, orthopedic equipment, textiles, clothing, footwear and motor vehicles, motorcycles, parts. There was also a 4.9 decrease in wholesale in trade enterprise (current prices).

In 2014, in the voivodship there was an increase in gross **financial results** in enterprise recorded. Revenue from total activity in comparison to previous year increased by 1.6%, whereas costs of obtaining revenues increased by 1.4% what translated into improvement of the cost level indicator – it declined by 0.2 pp year to year to the level of 94.9%. There was also an increase in the gross turnover profitability rate from sales of products, goods and materials (from 4.5% in 2013 to 4.7% in 2014) and the gross turnover profitability rates (from 4.9% in 2013 to 5.1% in 2014) and the net turnover profitability rate (from 4.2% to 4.5%).

*After increases in **investment outlays** recorded in the years 2010 – 2012, and decrease in 2013, there was recorded a renewed increase in 2014. In 2014, investment outlays were 13.8% higher compared to 2013, and their value amounted to 7637.1 mln zł (in the country increased by 15.3%). The number of newly started investments was 5.2% higher than in a previous year, simultaneously their estimated cost was 21.9% higher. Most investments outlays on fixed assets were allocated to the machines, technical devices and instruments (47.3% share), 3.8 pp more than in the previous year. Investments on improvement (i.e. rebuilding, enlargement, reconstruction or modernization) accounted for 38.3% of all newly started investment in the voivodship, and their estimated value constituted 39.4% of total estimate value of all investments in progress in the voivodship.*

WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU

Tabl. 1. Wybrane dane ogólnopolskie i wojewódzkie w 2014 r.

Wyszczególnienie	Polska	woj. małopolskie
Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej (stan w dniu 31 XII).....	123	222
Przyrost naturalny na 1000 ludności.....	-0,03	1,43
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności	-0,40	0,90
Współczynnik aktywności zawodowej według BAEL ^a w %	56,2	55,9
Wskaźnik zatrudnienia według BAEL ^a w %	51,2	50,8
Stopa bezrobocia według BAEL ^a w %	9,0	9,1
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w zł	3980,24	3661,51
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS w zł	1922,92	1883,10
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w zł	1144,73	1107,41
Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (rok poprzedni = 100)	100,0	99,9
Przeciętna powierzchnia użytków rolnych ^b w gospodarstwie rolnym w ha	10,22	3,91
Obsada bydła ^c na 100 ha użytków rolnych w szt.	40,7	31,4
Obsada trzody chlewnej ^d na 100 ha gruntów ornych w szt.	80,5	35,3
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) na 1 przeciętnie zatrudnionego w przemyśle w zł	471749	439954
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) na 1 przeciętnie zatrudnionego w budownictwie w zł	438049	400610
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności	3,7	4,6
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON na 10 tys. ludności (stan w dniu 31 XII)	1071	1059
Spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego na 10 tys. ludności (stan w dniu 31 XII)	22	14
Udział liczby przedsiębiorstw rentownych w ogólnej liczbie badanych podmiotów w %	81,8	83,4
Wskaźnik poziomu kosztów w przedsiębiorstwach niefinansowych w %	95,7	94,9
Dynamika nakładów inwestycyjnych w przedsiębiorstwach (rok poprzedni = 100, ceny bieżące) w %.....	115,3	113,8
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące) na 1 mieszkańca w 2011 r. w zł...	41934	36961

a Przeciętne w roku; uwzględniono zmiany metodologiczne, wyłączając z zakresu badania osoby przebywające poza gospodarstwem domowym 12 miesięcy i więcej (dotychczas – powyżej 3 miesięcy); dane nie są w pełni porównywalne z wynikami z lat poprzedzających 2010 rok. b Dane wstępne. c Stan w grudniu. d Stan w końcu listopada.

WOJEWÓDZTWO NA TLE POZOSTAŁYCH WOJEWÓDZTW

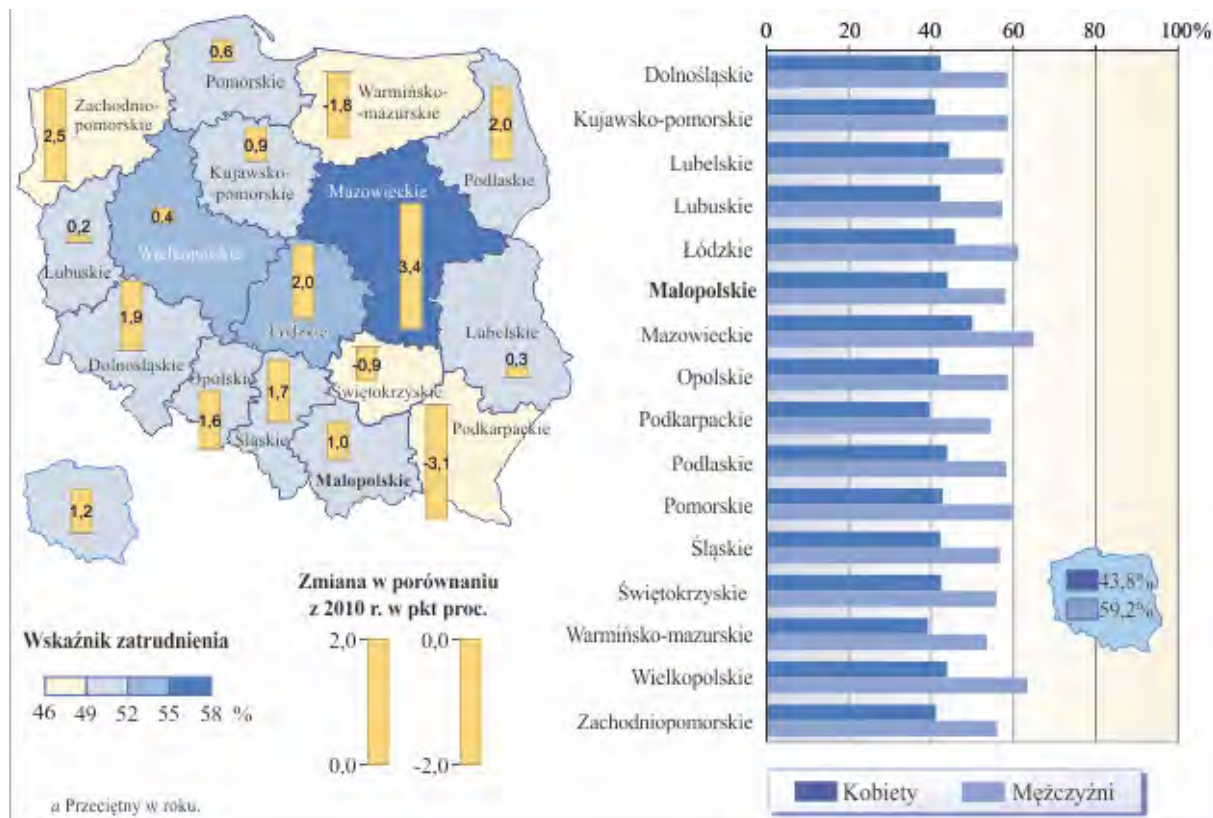
Wyk. 1. Przyrost naturalny na 1000 ludności w 2014 r.

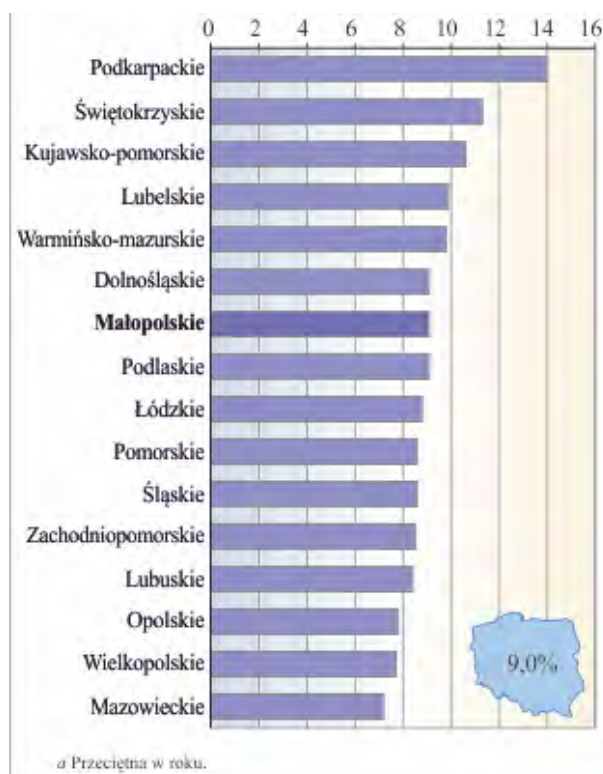

Wyk. 2. Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności w 2014 r.

Wyk. 3. Wskaźnik zatrudnienia według BAEL^a w 2014 r.

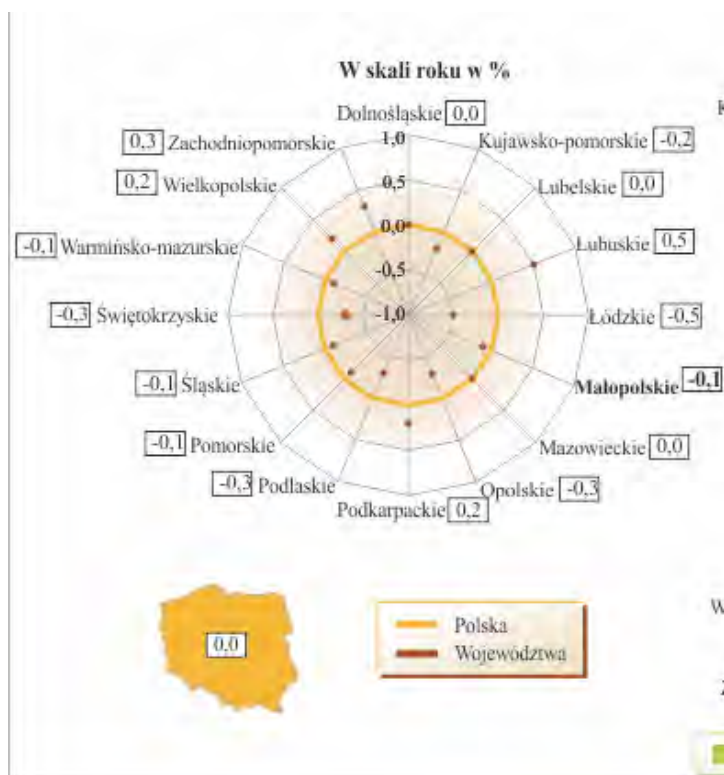

Wyk. 4. Stopa bezrobocia według BAEL^a w 2014 r.

Wyk. 5. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w 2014 r.

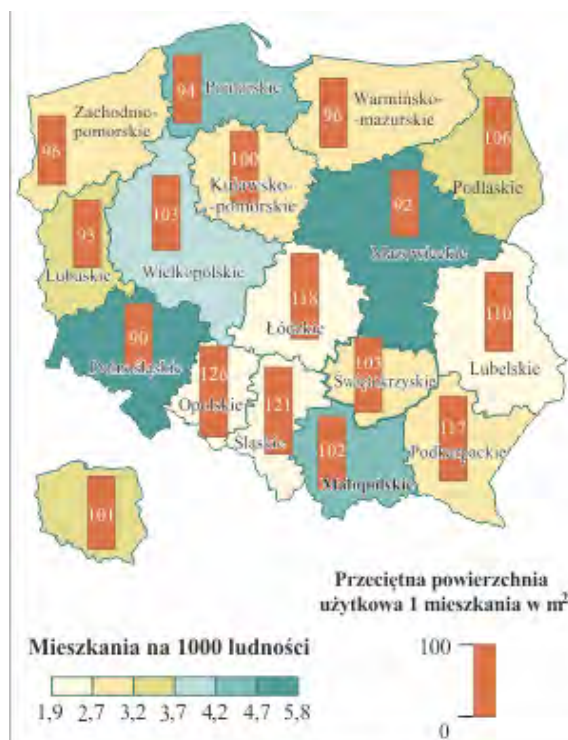
Wyk. 6. Wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych w 2014 r.

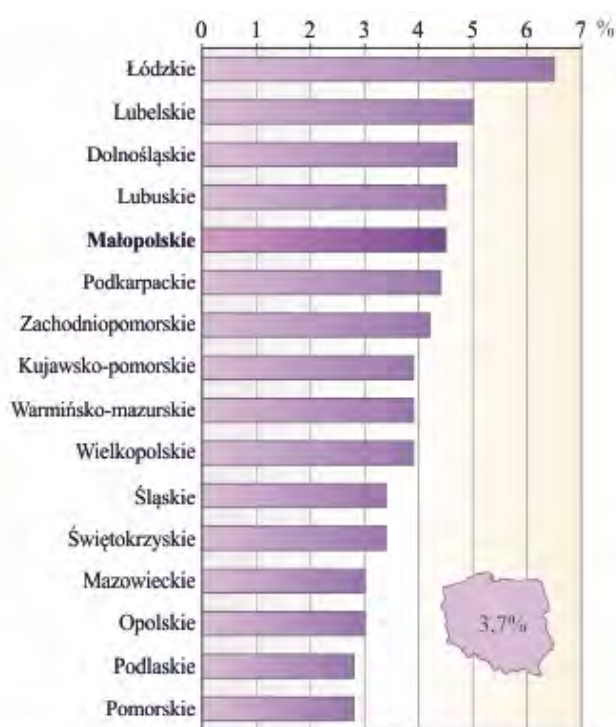
Wyk. 7. Wartość skupu produktów rolnych na 1 ha użytków rolnych w 2014 r.

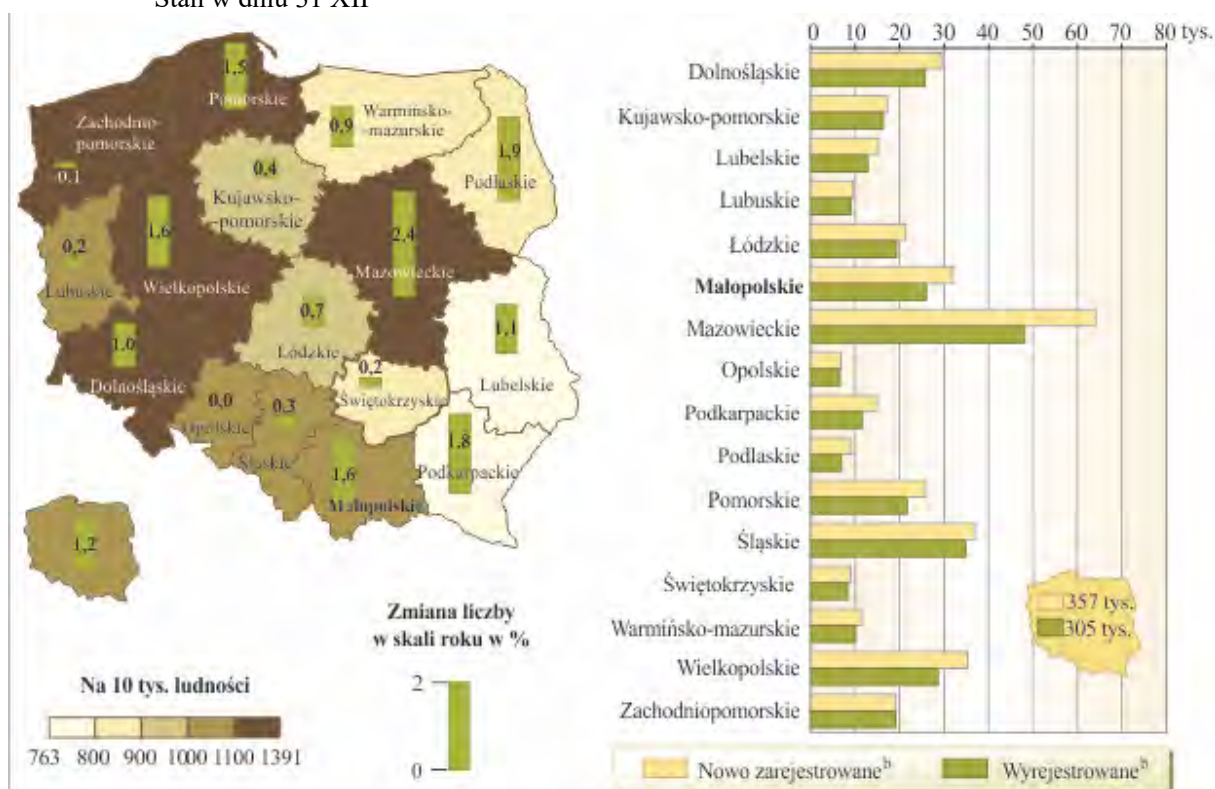
Wyk. 8. **Mieszkania oddane do użytkowania w 2013 r.**

Wyk. 9. **Wskaźnik rentowności obrotu netto w przedsiębiorstwach niefinansowych w 2013 r.**

Wyk. 10. **Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON^a w 2014 r.**
Stan w dniu 31 XII

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie. ^b W ciągu roku.

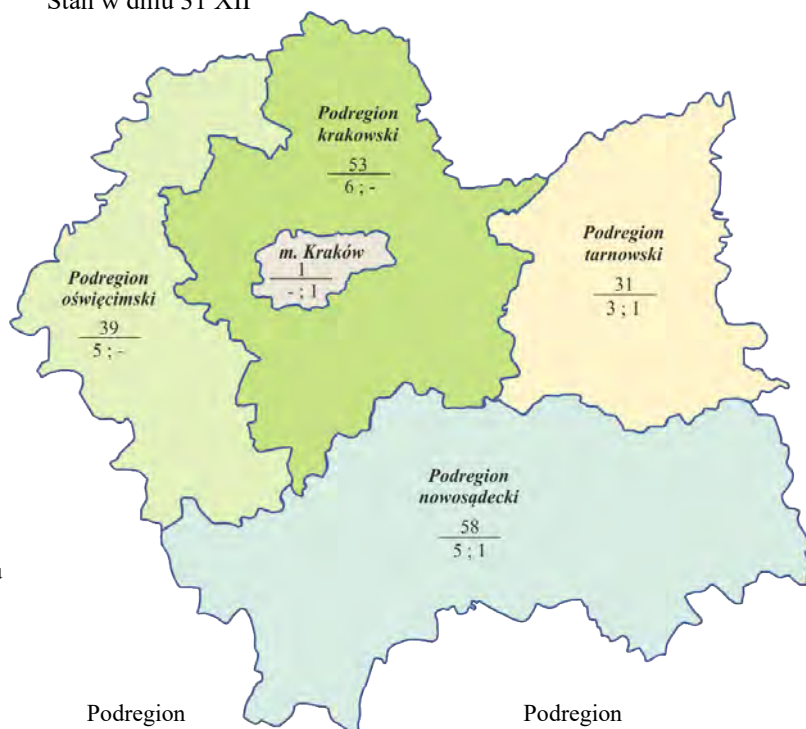
PODZIAŁ I POWIERZCHNIA WOJEWÓDZTWA

PODZIAŁ WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO WEDŁUG NOMENKLATURY JEDNOSTEK TERYTORIALNYCH DO CELÓW STATYSTYCZNYCH (NTS)¹ W 2014 R.

Stan w dniu 31 XII

	Powierzchnia w ha
MAŁOPOLSKIE	1518279
podregiony:	
Krakowski	405415
m. Kraków	32680
Nowosądecki	547171
Oświęcimski	272540
Tarnowski	260473

liczba gmin	182
liczba powiatów	19 ; 3
liczba miast na prawach powiatu	

Podregion krakowski		Podregion miasto Kraków		Podregion nowosądecki	
Powiaty:	Miasto na prawach powiatu:	Powiaty:	Miasto na prawach powiatu:	Powiaty:	Miasto na prawach powiatu:
bocheński	—	—	Kraków	gorlicki	Nowy Sącz
krakowski				limanowski	
miechowski				nowosądecki	
myślenicki				nowotarski	
proszowicki				tatrzański	
wielicki					
Podregion oświęcimski		Podregion tarnowski			
Powiaty:	Miasto na prawach powiatu:	Powiaty:	Miasto na prawach powiatu:		
chrzanowski	—	brzeski	Tarnów		
olkuski		dąbrowski			
oświęcimski		tarnowski			
suski					
wadowicki					

Według stanu w dniu 31 XII 2014 r. województwo małopolskie zajmowało powierzchnię 15183 km² (1518279 ha), co stanowi 4,9% powierzchni kraju. Na jego obszarze (według stanu w dniu 31 XII 2014 r.) mieszkało 3368 tys. ludności, tj. 8,8% ogółu ludności Polski. Gęstość zaludnienia na 1 km² wynosiła 222 osób. W miastach mieszkało 48,6% ludności województwa.

¹ NTS obejmuje 5 poziomów: 3 poziomy zasadniczego podziału terytorialnego kraju oraz dodatkowo 2 poziomy nieadministracyjne — regiony (NTS 1) grupujące jednostki szczebla wojewódzkiego oraz podregiony (NTS 3) grupujące w ramach województwa kilka do kilkunastu powiatów.

LUDNOŚĆ

Już od szeregu lat w województwie małopolskim liczba ludności utrzymuje tendencję wzrostową. W 2014 r. liczba urodzeń była nieznacznie większa niż w 2013 r., zmalała natomiast liczba zgonów, co przełożyło się bezpośrednio na zwiększenie przyrostu naturalnego. Ogólne saldo migracji ludności na pobyt stały było dodatnie, natomiast saldo migracji zagranicznych przyjęło wartość ujemną.

*Szacunki liczby i struktury ludności dla lat międzypisowych sporządza się **metodą bilansową**, przyjmując wyniki ostatniego spisu powszechnego jako bazę wyjściową do obliczenia danych dla danej gminy z uwzględnieniem liczby urodzeń, zgonów, salda migracji wewnętrznych i zagranicznych oraz zmian administracyjnych, jakie miały miejsce w bilansowanym okresie.*

*Prezentowane dane dotyczą ludności **faktycznie zamieszkałej** w danej gminie, tj. liczby ludności zameldowanej na pobyt stały skorygowanej o saldo osób zameldowanych na pobyt czasowy ponad 3 miesiące.*

Jako bazę wyjściową bilansów przyjęto:

- *wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011, z tym że dla 2010 r. - według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 XII 2011 r.*

Współczynniki dotyczące ruchu naturalnego w podziale terytorialnym obliczono, jako iloraz liczby faktów określonego rodzaju i liczby ludności faktycznie zamieszkałej (wg stanu w dniu 30 VI)

Zgodnie z definicją ludności faktycznie zamieszkałej - województwo małopolskie w dniu 31 grudnia 2014 r. liczyło 3368,3 tys. osób (o 7,8 tys. mieszkańców więcej niż w 2013 r.). Struktura ludności według płci nie uległa większym zmianom. Większość stanowiły kobiety 1734,1 tys. (51,5%), mężczyzn było 1634,1 tys. (48,5%).

Nieznacznie zwiększyła się liczba ludności miejskiej (o 0,4 tys. w porównaniu do 2013 r.), i stanowiła ona 48,6 % ogółu ludności. Liczba ludności wiejskiej wzrosła w porównaniu do poprzedniego roku o 7,4 tys. Udział ludności województwa w ogóle ludności w Polsce wyniósł 8,8% (w roku 2013 było to 8,7%), co uplasowało województwo małopolskie na czwartym miejscu w kraju. W Polsce, województwo mazowieckie, które zamieszkiwało – 5334,5 tys. osób okazało się najliczniejsze, natomiast województwo opolskie charakteryzuje się najmniej liczną populacją – 1000,9 tys. osób.

Gęstość zaludnienia, czyli liczba osób przypadająca w województwie małopolskim na 1 km², wyniosła w omawianym okresie 222 osoby, wobec 123 przeciętnie w kraju. Wskaźnik ten wykazywał duże zróżnicowanie przestrzenne na terenie kraju – najniższy notowano w województwach: podlaskim – 59 osób i warmińsko-mazurskim – 60 osób, najwyższy zaś w województwie: śląskim – 372 osoby.

Tabl. 2. Ludność na podstawie bilansów

Wyszczególnienie	2010	2013	2014
POLSKA			
Stan w dniu 30 VI w tys.	38517	38502	38484
w tym kobiety	19869	19868	19861
Miasta	23449	23291	23245
Wieś	15068	15211	15239
Stan w dniu 31 XII:			
w tysiącach	38530	38496	38479
na 1 km ²	123	123	123
w tym kobiety:			
w tysiącach	19877	19866	19859
na 100 mężczyzn	107	107	107
Miasta: w tysiącach	23429	23258	23216
w %	60,8	60,4	60,3
Wieś: w tysiącach	15101	15238	15262
w %	39,2	39,6	39,7
MAŁOPOLSKIE			
Stan w dniu 30 VI w tys.	3331	3356	3364
w tym kobiety	1714	1728	1732
Miasta	1640	1638	1637
Wieś	1691	1718	1727
Stan w dniu 31 XII:			
w tysiącach	3337	3361	3368
na 1 km ²	220	221	222
w tym kobiety:			
w tysiącach	1717	1730	1734
na 100 mężczyzn	106	106	106
Miasta: w tysiącach	1640	1637	1638
w %	49,2	48,7	48,6
Wieś: w tysiącach	1696	1723	1731
w %	50,8	51,3	51,4

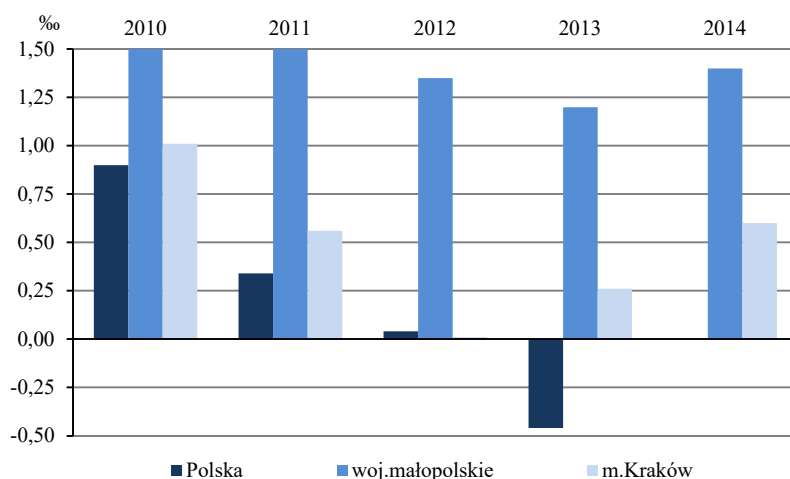
Dane o urodzeniach i zgonach (w tym zgonach niemowląt) zostały obliczone zgodnie z kryteriami definicji urodzenia i zgonu noworodka – rekomendowanej przez Światową Organizację Zdrowia (WHO).

W województwie małopolskim w okresie styczeń-grudzień 2014 r. zarejestrowano 34,4 tys. urodzeń żywych, tj. o 0,1 tys. więcej niż w tym samym okresie przed rokiem, i o 0,6 tys. mniej niż w analogicznym okresie 2012 r. Spośród dzieci urodzonych w 2014 r. 51,7% stanowili chłopcy (17,8 tys.), dziewczynki natomiast 48,3% (16,6 tys.). Więcej dzieci urodziło się na terenach wiejskich (54,8%).

Współczynnik urodzeń żywych w 2014 r. w województwie małopolskim wyniósł 10,2‰ i nie uległ zmianie w stosunku do notowanego rok wcześniej. W Polsce ukształtował się na poziomie 9,8‰, rok wcześniej było to 9,6‰.

Obok urodzeń, zgony są jednym z czynników ruchu naturalnego, który ma wpływ na stan i strukturę ludności. W okresie styczeń-grudzień 2014 r. w województwie małopolskim zmarło 29,6 tys. osób (w tym 109 niemowląt), tj. o 666 osób mniej niż w tym samym okresie przed rokiem. **Współczynnik zgonów** w 2014 r. wyniósł 8,8‰ (w Polsce 9,8‰) i zmniejszył się w stosunku do 2013 r. o 0,2 pkt. W porównaniu do danych sprzed roku zmniejszyła się nieznacznie liczba zgonów w miastach o 120, a na terenach wiejskich ich liczba była mniejsza o 546.

Wyk. 11. **Przyrost naturalny na 1000 ludności**

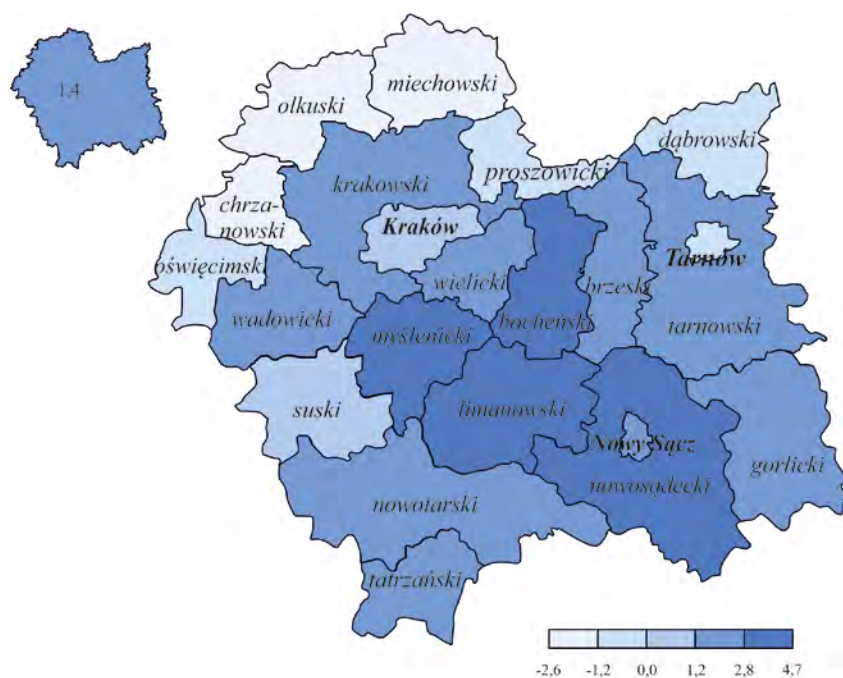

W województwie małopolskim w 2014 r. odnotowano dodatni **przyrost naturalny**. Różnica między liczbą urodzeń żywych i zgonów ukształtowała się na poziomie 4,8 tys., podczas gdy rok wcześniej wyniosła 4,0 tys., a w 2010 r. – 7,4 tys.

Współczynnik przyrostu naturalnego w 2014 r. osiągnął wartość 1,4‰ i był wyższy od zanotowanego rok wcześniej o 0,2 pkt.

Na terenach wiejskich wyniósł 2,5‰, w miastach był znacznie niższy - o 0,3‰. W przekroju terytorialnym najwyższą wartość osiągnął w województwie pomorskim 2,0‰. Najniższe zaś odnotowano w województwach: łódzkim - minus 2,8‰ i świętokrzyskim - minus 2,3‰. Omawiany wskaźnik dla Polski w 2014 r. ukształtował się na poziomie 0,0‰ i w porównaniu do 2013 r. był wyższy o 0,5 pkt.

Wyk. 12. **Przyrost naturalny na 1000 ludności w województwie małopolskim według powiatów w 2014 r.**

W 2014 r. w województwie małopolskim najwyższe współczynniki przyrostu naturalnego notowane były w powiatach zlokalizowanych w centralnej i wschodniej części województwa. Najwyższą wartość odnotowano w powiatach: limanowskim i bocheńskim po 4,7‰ oraz myślenickim 3,3‰. Spośród miast na prawach powiatu najwyższy współczynnik przyrostu naturalnego odnotowano w Nowym Sączu 1,7‰. Najniższe współczynniki przyrostu naturalnego charakteryzowały północno -

zachodnią część województwa małopolskiego - powiat miechowski - minus 2,6‰, olkuski minus 1,7‰ oraz powiat chrzanowski - minus 1,5‰.

Kolejnym elementem ruchu naturalnego jest liczba zawieranych małżeństw. W roku 2014 odnotowano wzrost ich liczby. Wzrost liczby zawieranych małżeństw może mieć w przyszłości wpływ na wzrost liczby urodzeń. W województwie małopolskim urzędy stanu cywilnego zarejestrowały 17,4 tys. zawartych związków małżeńskich. Było to o 0,7 tys. związków więcej niż przed rokiem, i o 3,0 tys. mniej niż w roku 2010. Nieznacznie więcej związków małżeńskich zawarto na wsi (53,9% wszystkich nowo zawartych małżeństw w województwie) niż w miastach. **Współczynnik małżeństw** w 2014 r. osiągnął poziom 5,2‰ i był wyższy wobec notowanego w 2013 r. o 0,2 pkt. Na terenach wiejskich wyniósł 5,4‰, w miastach 4,9‰. W ujęciu przestrzennym współczynnik małżeństw najwyższe wartości osiągał w powiatach: nowosądeckim 6,3‰, limanowskim 6,2‰ i myślenickim 6,0‰, najniższe zaś w: mieście Krakowie 4,6‰ i w powiecie wadowickim 4,6‰. Dla Polski współczynnik ten w 2014 r. wyniósł 4,9‰, w roku poprzednim było to 4,7‰.

Tabl. 3. **Ruch naturalny ludności i saldo migracji na 1000 ludności.**

Wyszczególnienie	2010	2013	2014
POLSKA			
Małżeństwa	5,9	4,7	4,9
Urodzenia żywe	10,7	9,6	9,8
Zgony	9,8	10,1	9,8
w tym niemowląt ^a	5,0	4,7	4,2
Przyrost naturalny ^b	0,9	-0,5	0,0
Saldo migracji zagranicznych			
na pobyt stały	-0,1	-0,5	-0,4
MAŁOPOLSKIE			
Małżeństwa	6,1	5,0	5,2
Urodzenia żywe	11,1	10,2	10,2
Zgony	8,9	9,0	8,8
w tym niemowląt ^a	4,5	3,8	3,2
Przyrost naturalny ^b	2,2	1,2	1,4
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych			
na pobyt stały	1,3	0,8	0,9
w tym zagranicznych	0,2	-0,3	-0,2
KRAKÓW			
Małżeństwa	5,4	4,3	4,6
Urodzenia żywe	10,4	9,4	9,9
Zgony	9,4	9,5	9,3
w tym niemowląt ^a	3,7	3,9	3,3
Przyrost naturalny ^b	1,0	0,3	0,6
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych			
na pobyt stały	0,6	1,3	2,0
w tym zagranicznych	0,4	-0,1	0,0

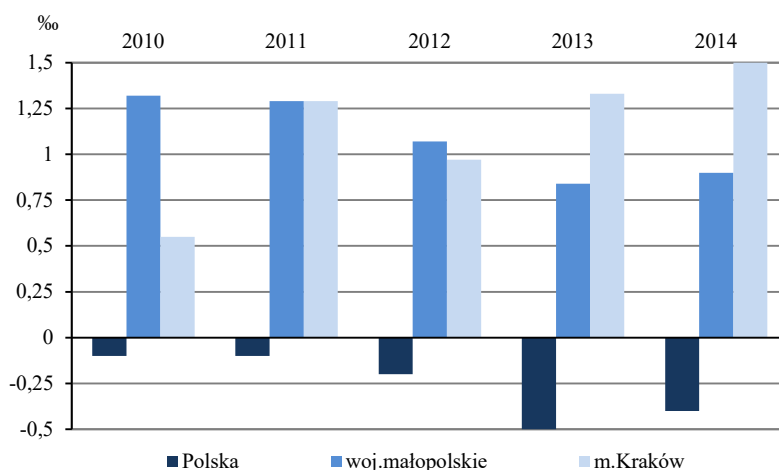
^a Dzieci w wieku poniżej 1 roku. Na 1000 urodzeń żywych. ^b Różnica między liczbą urodzeń żywych a liczbą zgonów w danym okresie.

Migracje są kolejnym po przyroście naturalnym i zawartych małżeństwach czynnikiem wpływającym bezpośrednio na rozwój ludności.

W 2014 r. **saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały** w województwie małopolskim osiągnęło wartość dodatnią 2,9 tys. osób (o 0,1 tys. osób więcej niż w roku 2013). Oznacza to nad-

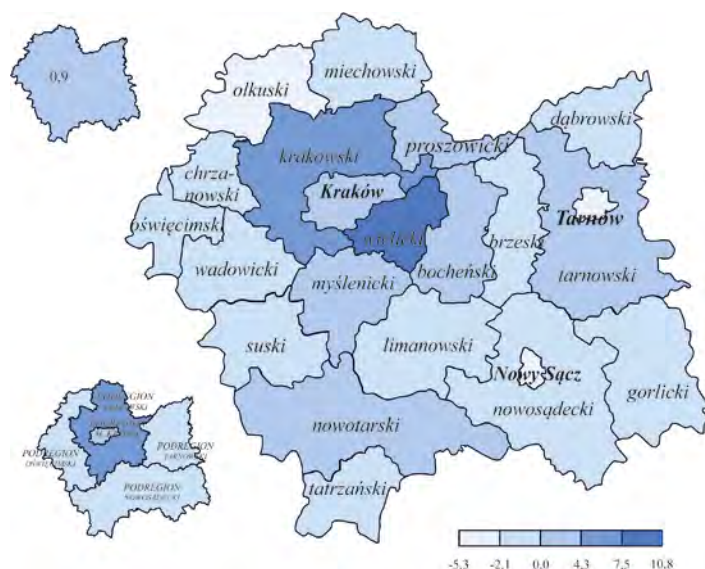
wyżkę osób zameldowanych na pobyt stały w ciągu roku nad wymeldowanymi z pobytu stałego. W miastach saldo było ujemne i wyniosło minus 0,8 tys. osób (w 2013 r. minus 1,8 tys. osób), na obszarach wiejskich przeważał napływ nad odpływem ludności z tych terenów, a saldo było dodatnie i wyniosło 3,7 tys. osób (w 2013 r. 4,6 tys. osób).

Wykr. 13. Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności

Wskaznik natężenia salda migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności w województwie małopolskim osiągnął wartość 0,9‰ (dla porównania w tym samym okresie 2013 r. 0,8‰). W ujęciu terytorialnym wyższy wskaźnik wystąpił jedynie w województwie mazowieckim 2,5‰. W 12 województwach przybrał wartości ujemne, najniższą w województwach: lubelskim minus 2,7‰, warmińsko-mazurskim minus 2,5‰. W Polsce wskaźnik salda migracji wewnętrznych i zagranicznych w 2014 r. przyjął, podobnie jak w poprzednich latach, wartość ujemną minus 0,4‰, (w 2013 r. minus 0,5‰).

Wykr. 14. Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności w województwie małopolskim według podregionów i powiatów w 2014 r.

Wskaznik natężenia salda migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności w województwie małopolskim osiągnął wartość 0,9‰ (dla porównania w tym samym okresie 2013 r. 0,8‰). W ujęciu terytorialnym wyższy wskaźnik wystąpił jedynie w województwie mazowieckim 2,5‰. W 12 województwach przybrał wartości ujemne, naj-

Analizując wyłącznie migracje zagraniczne możemy zauważyć, że w roku 2014 liczba emigrantów 2,2 tys. (przed rokiem 2,5 tys.) przekroczyła liczbę imigrantów 1,5 tys. (przed rokiem 1,6 tys.). Podobnie sytuacja wyglądała w miastach jak również na terenach wiejskich naszego regionu.

W 2014 r. liczba osób przyjeżdżających z zagranicy i meldujących się na pobyt stały w województwie małopolskim wyniosła 1531 i była o 625 osób mniejsza od licz-

by tych, którzy wymeldowali się z pobytu stałego w związku z wyjazdem poza granice kraju. W miastach – odpowiednio: 903 i minus 536, na terenach wiejskich 628 i minus 89.

Analizując saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych ludności na pobyt stały w województwie małopolskim według powiatów w 2014 r. można zauważyć, iż wartości ujemne saldo to przyjęło dla 14 powiatów (w 2013 r. było 12 powiatów), dla pozostałych 8 saldo migracji osiągnęło wartości dodatnie. Najwyższy wskaźnik salda migracji wewnętrznych i zagranicznych wystąpił w powiecie wielickim 10,8‰ (w 2013 r. 11,7‰), najniższy zaś w Tarnowie minus 5,3‰ (w 2013 r. minus 6,4‰).

Dane prezentujące ludność w województwie małopolskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach:

- „Biuletyn statystyczny województwa małopolskiego” – publikacja dostępna co kwartał w wersji elektronicznej,
- „Stan i ruch naturalny ludności w województwie małopolskim” – opracowanie sygnałne dostępne co roku w wersji elektronicznej,
- „Ludność, ruch naturalny i migracje w województwie małopolskim” – publikacja dostępna co roku w wersji elektronicznej,

jak również w Banku Danych Lokalnych.

RYNEK PRACY

■ PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE

W 2014 roku w województwie małopolskim odnotowano spadek przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw w ujęciu rocznym, podczas gdy w skali kraju obserwowano wzrost. Spadek przeciętnego zatrudnienia w województwie widoczny był szczególnie w budownictwie.

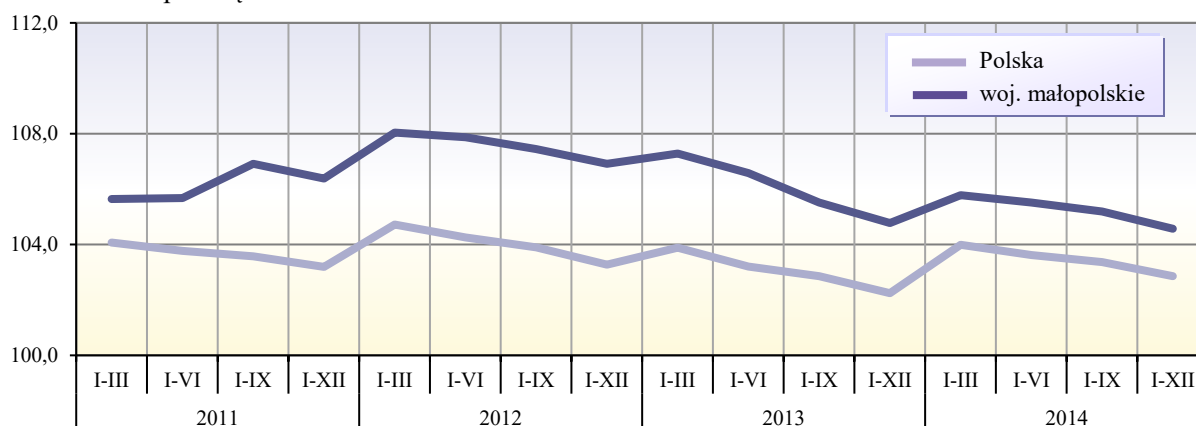
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w województwie małopolskim w 2014 r. osiągnęło poziom 431,1 tys. osób, tj. spadło o 0,2% w stosunku do poprzedniego roku (wobec spadku o 2,0% odpowiednio w 2013 r.). W skali kraju odnotowano wzrost zatrudnienia w porównaniu z rokiem poprzednim o 0,6% (po wzroście odpowiednio 1,0% w 2013 r.).

Dane o przeciętnym zatrudnieniu obejmują osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy w pełnym wymiarze czasu pracy oraz niepełnym, w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

Tabl. 4. **Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw**

Wyszczególnienie	2010	2013	2014		
	w tysiącach			2010=100	2013=100
Polska	5372,6	5494,5	5529,5	102,9	100,6
Małopolskie	412,1	431,9	431,1	104,6	99,8
Kraków	195,8	200,6	198,9	101,6	99,2

Wyk. 15. **Dynamika przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw**
przeciętne kwartalne 2010 = 100

W przemyśle przeciętne zatrudnienie w 2014 r. wyniosło 174,7 tys. osób, co stanowiło 40,5% ogółu zatrudnionych w sektorze przedsiębiorstw. W stosunku do 2013 r. zatrudnienie w przemyśle wzrosło o 0,3%.

Wyk. 16. Struktura przeciętnego zatrudnienia według sekcji PKD 2007

Wśród sekcji PKD najwięcej osób zatrudnionych było w przetwórstwie przemysłowym (150,6 tys.), w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (112,6 tys.) oraz w budownictwie (38,6 tys.). Łącznie udział tych trzech sekcji w ogólnym zatrudnieniu w sektorze przedsiębiorstw wyniósł 70,0%.

Tabl. 5. Przeciętne miesięczne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w województwie małopolskim

Wyszczególnienie	2013				2014				
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100								w tys.
O g ó ł e m	99,3	98,8	98,2	98,0	98,6	99,0	99,7	99,8	431,1
w tym:									
Przemysł	99,0	98,6	96,7	96,8	97,9	98,5	100,6	100,3	174,7
w tym:									
przetwórstwo przemysłowe	99,8	99,4	99,2	99,5	100,5	101,1	101,5	101,2	150,6
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	100,5	101,1	104,4	105,7	106,5	105,9	105,1	104,0	9,5
Budownictwo	91,2	90,1	90,1	90,2	90,9	92,5	93,1	93,9	38,6
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	99,3	98,8	99,4	99,2	98,4	99,3	99,0	99,4	112,6
Transport i gospodarka magazynowa	104,1	103,1	103,6	103,3	101,4	101,9	101,7	101,4	20,4
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	106,6	103,9	106,6	105,1	97,6	96,7	94,5	94,9	12,2
Informacja i komunikacja	107,1	107,9	107,8	103,8	102,1	101,1	100,4	104,9	16,2
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	99,0	100,0	99,9	99,2	102,8	101,9	102,6	103,0	6,1
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	97,8	97,8	97,0	96,2	103,2	99,3	96,5	95,5	18,7

W porównaniu z 2013 r. przeciętne zatrudnienie zwiększyło się m.in. w sekcjach PKD: przetwórstwo przemysłowe (o 1,2%), dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja (o 4,0%), transport i gospodarka magazynowa (o 1,4%), informacja i komunikacja (o 4,9%) oraz obsługa rynku nieruchomości (o 3,0%). Spadek przeciętnego zatrudnienia wystąpił natomiast m.in. w sekcjach: budownictwo (o 6,1%), handel i naprawa pojazdów samochodowych (o 0,6%), zakwaterowanie i gastronomia (o 5,1%), a także administrowanie i działalność wspierająca (o 4,5%).

■ BEZROBOCIE REJESTROWANE

Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie małopolskim w końcu 2014 r. była niższa w ujęciu rocznym o 1,6 p. proc. W relacji do grudnia 2013 r. odnotowano mniejszą liczbę nowo rejestrujących się bezrobotnych przy większej liczbie osób wyłączonych z ewidencji. W ciągu roku pracodawcy zaproponowali osobom bezrobotnym także więcej ofert pracy niż przed rokiem.

Według stanu na koniec grudnia 2014 r. liczba bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy województwa małopolskiego wyniosła 139,0 tys. osób i była niższa od zano-towanych w roku poprzednim (o 25,4 tys. osób, tj. o 15,5%) i w 2010 r. (o 3,2 tys. osób, tj. o 2,2%). Dla porównania, w 2013 r. liczba bezrobotnych zwiększyła się w stosunku rocznym o 3,2 tys. osób, tj. o 2,0%. Analogiczne zmiany obserwo-wano w skali kraju, gdzie na koniec 2014 r. liczba bezrobotnych była o 15,4% niższa niż rok wcześniej (wobec wzrostu o 1,0% w 2013 r.) i o 6,6% niższa w stosunku do 2010 r.

Dane o bezrobociu rejestrowanym dotyczące osób zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy pre-zentuje się zgodnie z ustawą z dnia 20 IV 2004 r. o promocji za-trudnienia i instytucjach rynku pracy (jednolity tekst Dz. U. 2008 Nr 69, poz. 415, z późniejszymi zmianami).

Tabl. 6. **Bezrobotni zarejestrowani oraz stopa bezrobocia**
Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2010	2013	2014
POLSKA			
Bezrobotni zarejestrowani w tys.	1954,7	2157,9	1825,2
Bezrobotni nowo zarejestrowani ^a w tys.	3042,0	2709,4	2452,8
Bezrobotni wyrejestrowani ^a w tys.	2979,8	2688,2	2786,2
Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy ..	83	70	46
Stopa bezrobocia rejestrowanego w %	12,4	13,4	11,5

^a W ciągu roku.

Tabl. 6. **Bezrobotni zarejestrowani oraz stopa bezrobocia (dok.)**

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2010	2013	2014
MAŁOPOLSKIE			
Bezrobotni zarejestrowani w tys.	142,2	164,4	139,0
Bezrobotni nowo zarejestrowani ^a w tys.	206,8	197,8	178,3
Bezrobotni wyrejestrowani ^a w tys.	194,6	194,6	203,7
Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy ..	72	80	63
Stopa bezrobocia rejestrowanego w %	10,4	11,5	9,9
KRAKÓW			
Bezrobotni zarejestrowani w tys.	18,7	24,7	21,9
Bezrobotni nowo zarejestrowani ^a w tys.	32,4	32,0	28,0
Bezrobotni wyrejestrowani ^a w tys.	29,7	31,2	30,7
Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy ..	19	38	33
Stopa bezrobocia rejestrowanego w %	4,7	5,8	5,2

^a W ciągu roku.

Bezrobotni nieposiadający prawa do zasiłku to zarejestrowane w urzędach pracy osoby poszukujące pracy, które utraciły bądź nie nabyły prawa do zasiłku.

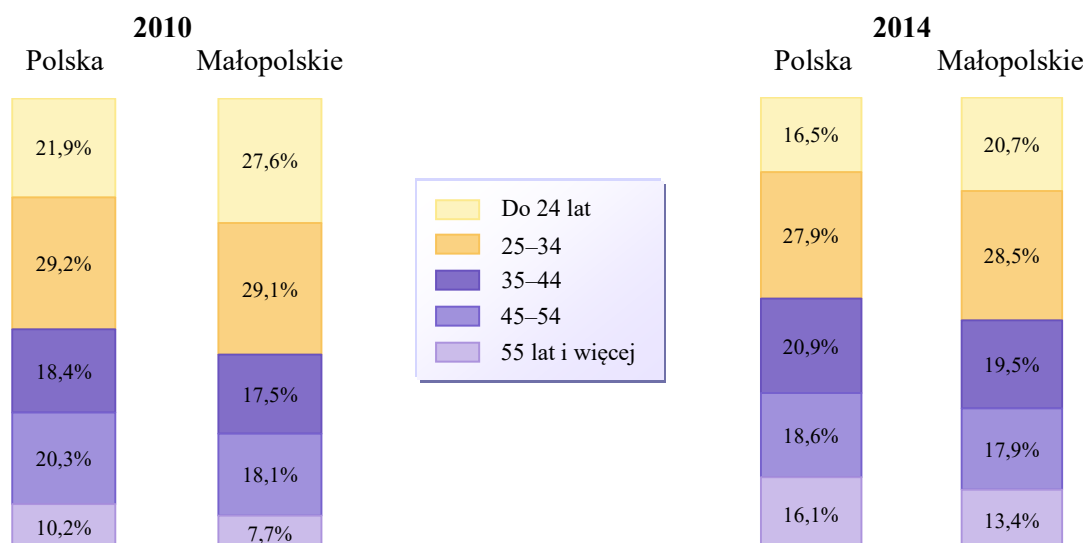
W końcu 2014 r. we wszystkich dwudziestu dwóch powiatów i miastach na prawach powiatu województwa małopolskiego odnotowano spadek liczby bezrobotnych w porównaniu do roku poprzedniego, przy czym najwyższy – w powiatach: wielickim (o 23,9%), myślenickim (o 22,8%) i miechowskim (o 20,7%). Najmniejszy spadek liczby zarejestrowanych bezrobotnych zaobserwowano natomiast w powiatach: tatrzańskim (o 5,4%) i mieście Tarnowie (o 8,8%).

W omawianym okresie 87,7% ogółu bezrobotnych w województwie nie posiadało prawa do zasiłku (o 0,4 p. proc. więcej niż w 2013 r.), 81,2% stanowiły osoby wcześniej pracujące (w poprzednim roku – 79,8%), a 54,1% to mieszkańcy wsi (rok wcześniej – 55,0%).

W województwie małopolskim, podobnie jak w kraju, wśród bezrobotnych przeważały kobiety. Ich liczba była o 13,9% niższa niż rok wcześniej, jednak ich udział zwiększył się - stanowiły one 52,4% ogółu osób zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy, wobec 51,4% rok wcześniej. Grupa bezrobotnych mężczyzn zmniejszyła się w tym samym okresie o 17,1% a ich odsetek spadł w ciągu roku o 1,0 p. proc., do poziomu 47,6%.

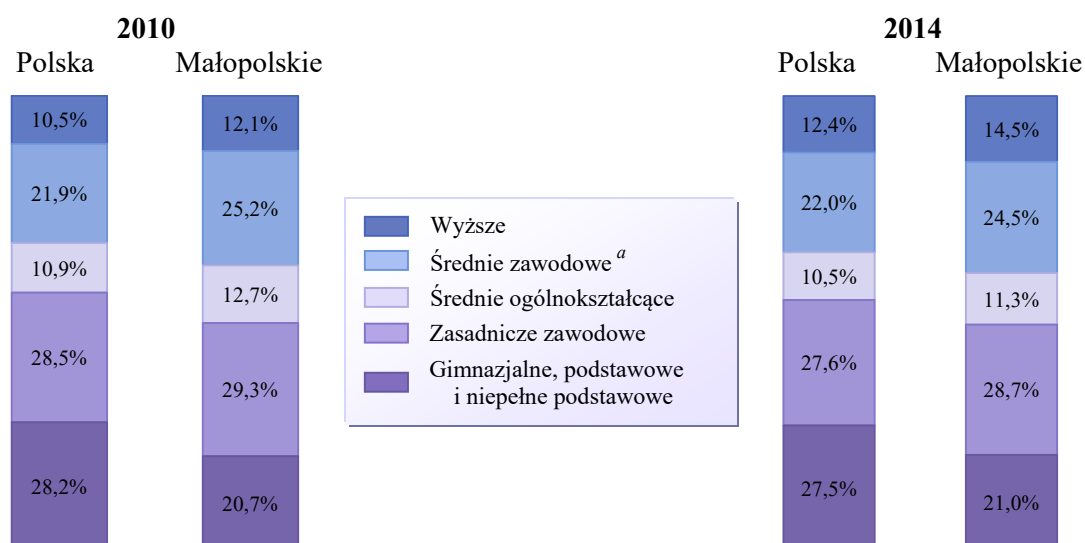
Bezrobociem dotknięci byli nadal przede wszystkim ludzie młodzi. W końcu grudnia 2014 r. najliczniejszą grupę wśród bezrobotnych stanowiły osoby w wieku 25-34 lata (39,6 tys.), których odsetek w ogólnej liczbie bezrobotnych wyniósł 28,5% (o 0,1 p. proc. mniej w roku poprzednim). Kolejny rok z rzędu najbardziej wzrósł natomiast udział bezrobotnych osób w najstarszej grupie wiekowej, powyżej 54 lat - o 2,0 p. proc. do 13,4%.

Wyk. 17. **Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według wieku**
Stan w dniu 31 XII

Niemal połowa (49,7%) bezrobotnych rejestrujących się w powiatowych urzędach pracy to osoby o stosunkowo niskim poziomie wykształcenia - gimnazjalnym, podstawowym (i niepełnym podstawowym) oraz zasadniczym zawodowym. Najliczniejszą grupę stanowiły osoby posiadające wykształcenie zasadnicze zawodowe, a trzecią co do liczebności - osoby z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym (odpowiednio 28,7% i 21,0% ogółu bezrobotnych). Udział obu wyżej wymienionych grup zmniejszył się jednak w porównaniu z 2013 r. łącznie o 0,2 p. proc. Nadal coraz większe problemy na rynku pracy odczuwały osoby z wykształceniem wyższym, których odsetek w ciągu ostatniego roku zwiększył się o kolejne 0,6 p. proc.

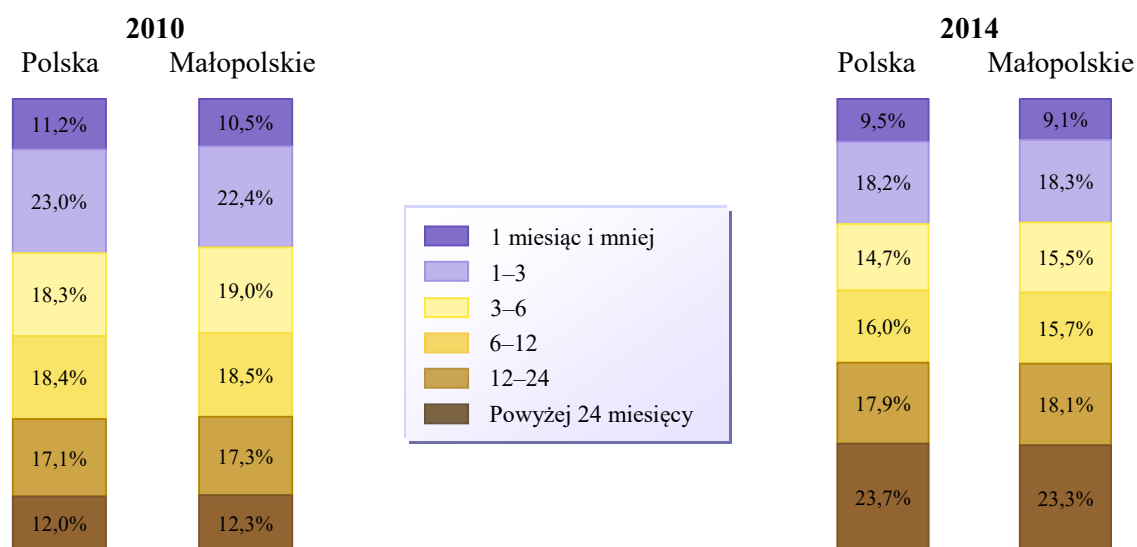
Wyk. 18. **Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według poziomu wykształcenia**
Stan w dniu 31 XII

^a Łącznie z wykształceniem policealnym.

Spśród poszczególnych kategorii bezrobotnych, wyodrębnionych ze względu na czas pozostawania bez pracy, wzrost w ujęciu rocznym odnotowano jedynie w przypadku grupy osób pozostających bez pracy najdłużej, a więc powyżej 24 miesięcy. Liczebność grupy osób pozostających bez pracy dłużej niż 2 lata zwiększyła się o 1,3%, wskutek czego udział tej kategorii bezrobotnych zwiększył się o 3,8 p. proc., do poziomu 23,3%. Najbardziej (o 29,4%) spadła natomiast liczba osób pozostających bez pracy przez okres od 6 do 12 miesięcy, pociągając za sobą spadek udziału tej kategorii bezrobotnych o 3,3 p. proc., do poziomu 16,9%.

Wyk. 19. **Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według czasu pozostawania bez pracy^a**
Stan w dniu 31 XII

^a Przedziały zostały domknięte prawostronnie.

Największe trudności ze znalezieniem pracy miały osoby dotychczas niepracujące oraz z krótkim stażem pracy (1-5 lat oraz 1-rocznym i krótszym), które łącznie stanowiły ponad połowę ogólnej liczby bezrobotnych (odpowiednio: 18,9%, 21,9% i 16,5%). Choć w porównaniu z rokiem poprzednim sytuacja wszystkich grup poprawiła się, najsłabiej odczuły to osoby ze stażem pracy do 1 roku. Ich liczebność zmniejszyła się o 10,5%, podczas gdy w pozostałych przypadkach spadki wyniosły 13,0%-21,0%.

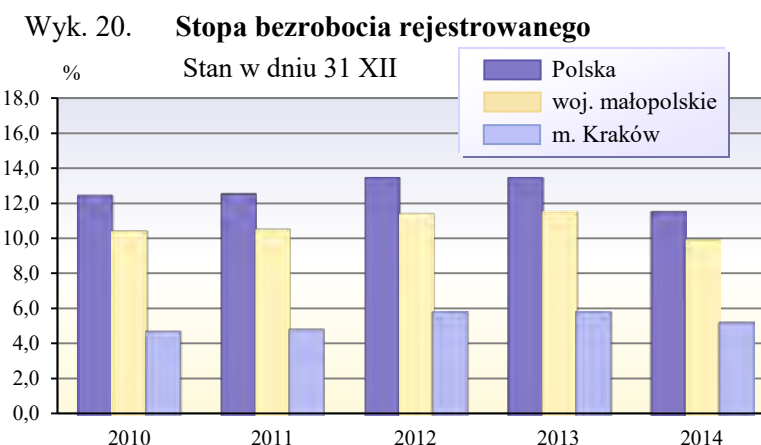
W województwie małopolskim w końcu grudnia 2014 r. zmniejszyła się w stosunku rocznym liczba bezrobotnych we wszystkich grupach, które określane są jako będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Najbardziej (o 25,0%) zmniejszyła się liczba bezrobotnych wśród ludzi młodych (do 25 roku życia), co stanowiło spadek udziału tej grupy w ogóle bezrobotnych o 2,6 p. proc. do 20,7%. Najliczniejszą grupę bezrobotnych stanowiły natomiast osoby długotrwale bezrobotne, których udział w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych w porównaniu z analogicznym okresem 2013 r. zwiększył się o 4,1 p. proc. do poziomu 55,6%. Odsetek bezrobotnych powyżej 50 roku życia wzrósł o 2,1 p. proc. do 23,0%, osób bez kwalifikacji zawodowych – o 0,4 p. proc. do 24,2%, samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko w wieku do 18 roku życia – o 0,4 p. proc. do 6,2%, bezrobot-

nych kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka – o 1,2 p. proc. do 11,4%, a osób niepełnosprawnych o 0,7 p. proc. do 5,9%. Spadek udziału bezrobotnych natomiast, oprócz wspomnianej grupy osób do 25 roku życia, odnotowano także wśród osób bez doświadczenia zawodowego (o 1,1 p. proc. do 25,0%) i bez wykształcenia średniego (o 0,2 p. proc. do 49,7%).

Tabl. 7. **Bezrobotni zarejestrowani oraz stopa bezrobocia w województwie małopolskim**

Wyszczególnienie	2013				2014			
	I–III	IV–VI	VII–IX	X–XII	I–III	IV–VI	VII–IX	X–XII
Bezrobotni zarejestrowani (stan w końcu okresu):								
w tysiącach osób	176,7	160,9	158,8	164,4	167,1	145,4	137,3	139,0
analogiczny okres roku poprzedniego = 100	111,7	110,8	107,5	102,0	94,6	90,4	86,4	84,5
Bezrobotni nowo zarejestrowani (napływ):								
w tysiącach osób	56,6	39,6	51,3	50,4	47,8	35,2	46,5	48,8
analogiczny okres roku poprzedniego = 100	116,3	106,9	100,7	89,7	84,4	88,9	90,8	96,9
Bezrobotni wyrejestrowani (odpływ):								
w tysiącach osób	41,1	55,4	53,4	44,8	45,1	56,8	54,7	47,1
analogiczny okres roku poprzedniego = 100	115,3	110,8	110,4	104,6	109,8	102,7	102,5	105,2
Płynność bezrobocia (napływ - odpływ) w tysiącach osób	15,5	-15,8	-2,1	5,6	2,7	-21,7	-8,2	1,8
Stopa bezrobocia (stan w końcu okresu) w %	12,4	11,4	11,3	11,5	11,7	10,3	9,8	9,9

Stopę bezrobocia rejestrowanego obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych zarejestrowanych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez osób odbywających czynną służbę wojskową oraz pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

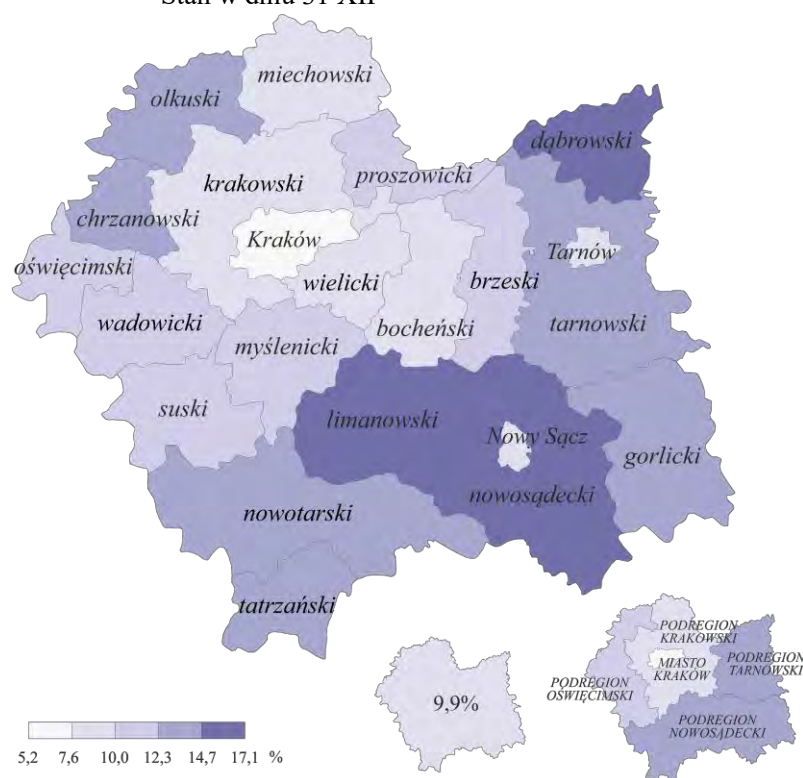

Stopa bezrobocia rejestrowanego zarówno w skali kraju, jak i województwa, we wszystkich kolejnych miesiącach 2014 r. była niższa od notowanej rok wcześniej i różnica ta sukcesywnie rosła. W końcu grudnia 2014 r. wskaźnik ogólnokrajowy wyniósł 11,5%, a więc był o 1,9% niższy od zanotowanego przed rokiem i o 0,9 p. proc. niższy niż w analogicznym okresie 2010 r. W województwie w końcu 2014 r. stopa bezrobocia rejestrowanego ukształtowała się na poziomie 9,9% i była niższa odpowiednio o 1,6 p. proc. niż rok wcześniej i o 0,5 p. proc. w stosunku do 2010 r.

W skali roku spadek omawianego wskaźnika odnotowano we wszystkich spośród 22 powiatów i miast na prawach powiatu w województwie. Wyniósł on od 0,6 p. proc. w powiecie tatrzańskim i mieście Krakowie, do 3,2 p. proc. w powiecie dąbrowskim.

Choć rozpiętość pomiędzy najniższą i najwyższą wartością wskaźnika w powiatach w skali roku zmniejszyła się o 2,6 p. proc., nadal obserwowano dość duże - na poziomie 11,9 p. proc. - terytorialne zróżnicowanie stopy bezrobocia w województwie. Najwyższą stopę bezrobocia odnotowano w powiatach: dąbrowskim (17,1%), limanowskim (16,0%) oraz nowosądeckim (14,9%), zaś najniższą – w miastach na prawach powiatu: Krakowie (5,2%) i Nowy Sącz (8,9%) oraz w powiecie krakowskim (8,5%).

Wyk. 21. **Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie małopolskim według podregionów i powiatów w 2014 r.**
Stan w dniu 31 XII

W 2014 r. w województwie małopolskim liczba nowo zarejestrowanych bezrobotnych wyniosła 178,3 tys. osób i była o 19,5 tys., tj. o 11,0% mniejsza niż przed rokiem i o 28,5 tys., tj. 16,0% mniejsza w porównaniu z zanotowaną w 2010 r.

Najliczniejszą grupę nadal stanowiły osoby rejestrujące się po raz kolejny, a ich odsetek w ogólnej liczbie nowo zarejestrowanych zwiększył się w stosunku do 2013 r. o 2,0 p. proc. i wyniósł 77,6%. Pośród osób uprzednio pracujących o 0,8 p. proc. (do 7,5% ogółu bezrobotnych) wzrósł

odsetek osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładów pracy.

Z ewidencji bezrobotnych w województwie małopolskim w ciągu 2014 r. skreślono 203,7 tys. osób, tj. o 4,7% więcej niż w roku poprzednim i w analogicznym okresie 2010 r. Główną przyczynę wyrejestrowania stanowiło podjęcie pracy, w wyniku czego z rejestru bezrobotnych skreślono 96,7 tys. osób (wobec 94,6 tys. w roku poprzednim). Udział bezrobotnych usuniętych z rejestru ze względu na podjęcie pracy w ogólnej liczbie wyrejestrowanych zmniejszył się jednak w ujęciu rocznym o 1,1 p. proc. do 47,5%. Zmiany w strukturze osób wykreślonych z ewidencji odnotowano również w przypadku osób, które rozpoczęły staż lub szkolenia u pracodawców (ich udział wzrósł do 10,2%, tj. o 0,2 p. proc.), a także osób, które dobrowolnie zrezygnowały ze statusu bezrobotnego (wzrost do 7,2%,

tj. o 1,0 p. proc.). Udział osób, które utraciły status bezrobotnego w wyniku niepotwierdzenia gotowości do pracy spadł do 25,6%, tj. o 0,7 p. proc., a osób które utraciły ów status z powodu nieuzasadnionej odmowy przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy zwiększył się do 1,5%, tj. o 0,3 p. proc.

W 2014 r. w województwie małopolskim bilans bezrobotnych, odmiennie niż w poprzednich latach, kształtował się korzystnie, tzn. w ciągu roku wyłączono z ewidencji o 25,4tys. osób więcej niż zarejestrowano. Relacja napływu do odpływu z bezrobocia ukształtowała się na poziomie 87,5%, podczas gdy w Polsce wskaźnik ten wyniósł 88,0%. Warto zaznaczyć, że we wszystkich kolejnych kwartałach 2014 r. zarówno w województwie, jak i w kraju płynność bezrobocia była mniejsza niż w roku poprzednim.

Powiatowe urzędy pracy w województwie małopolskim w ciągu 2014 r. miały do dyspozycji 68,5 tys. ofert pracy, tj. o 17,0% więcej niż rok wcześniej. W końcu grudnia na 1 ofertę pracy przypadało 63 bezrobotnych (wobec 80 osób w roku poprzednim) i wskaźnik ten był wyższy niż w kraju (46 osób na 1 ofertę pracy). Najkorzystniejsza sytuacja miała miejsce w powiecie krakowskim (20 osób na 1 ofertę). Najtrudniejsza sytuacja z kolei panowała w powiecie nowotarskim, gdzie na 1 ofertę pracy przypadało 796 bezrobotnych.

■ BADANIE AKTYWNOŚCI EKONOMICZNEJ LUDNOŚCI

Wyniki Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) przeprowadzonego w IV kwartale 2014 r. w województwie małopolskim wskazują, że w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku:

- przy spadku tak liczby pracujących, jak i bezrobotnych, spadła populacja aktywnych zawodowo,
- spadła zarówno liczba bezrobotnych, jak i stopa bezrobocia,
- zmniejszył się udział aktywnych zawodowo w ogólnej liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej,
- zmniejszyła się liczba biernych zawodowo,
- zmniejszyło się obciążenie osób pracujących osobami niepracującymi.

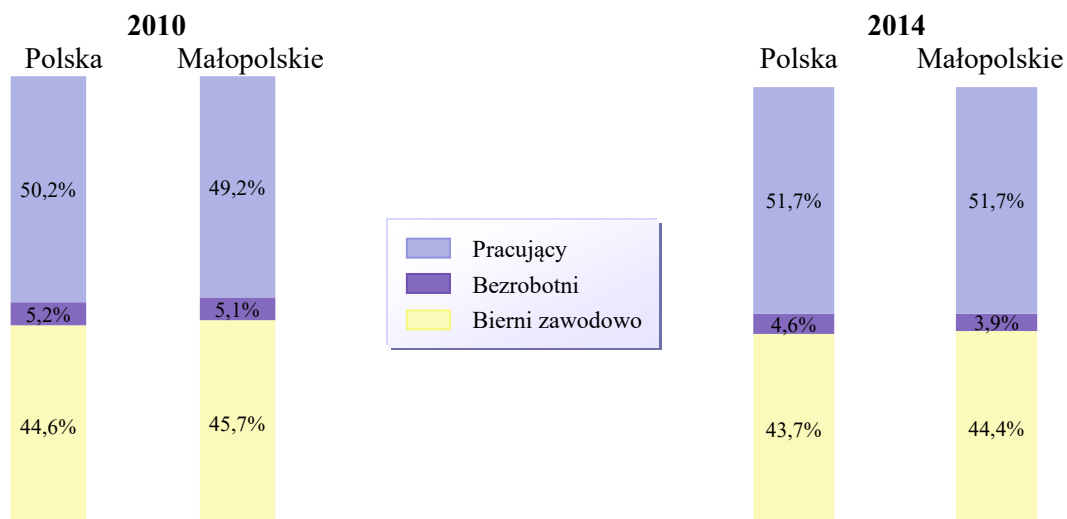
Dane o aktywności ekonomicznej ludności w wieku 15 lat i więcej opracowano na podstawie reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL), prowadzonego w cyklu kwartalnym. Badaniem objęte są osoby będące członkami gospodarstw domowych w wylosowanych mieszkaniach. Prezentowane wyniki BAEL zostały uogólnione w oparciu o bilanse ludności opracowane na podstawie NSP 2011. Dane nie obejmują osób w obiektach zbiorowego zakwaterowania i bezdomnych oraz osób nieobecnych w gospodarstwach domowych 12 miesięcy i więcej

W IV kwartale 2014 r. zbiorowość aktywnych zawodowo w regionie liczyła 1400 tys. osób, a biernych zawodowo – 1116 tys. Ludność aktywną zawodowo tworzyli pracujący (1301 tys. osób) i bezrobotni (98 tys.).

Tabl. 8. Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej w IV kwartale

Wyszczególnienie	2010	2013	2014
POLSKA			
Aktywni zawodowo w tys.	17153	17414	17427
pracujący	15557	15713	16018
bezrobotni	1597	1700	1410
Bierni zawodowo w tys.	13826	13621	13543
Współczynnik aktywności zawodowej w %	55,4	56,1	56,3
Wskaźnik zatrudnienia w %	50,2	50,6	51,7
Stopa bezrobocia w %	9,3	9,8	8,1
MAŁOPOLSKIE			
Aktywni zawodowo w tys.	1406	1478	1400
pracujący	1274	1332	1301
bezrobotni	132	146	98
Bierni zawodowo w tys.	1185	1175	1116
Współczynnik aktywności zawodowej w %	54,3	55,7	55,6
Wskaźnik zatrudnienia w %	49,2	50,2	51,7
Stopa bezrobocia w %	9,4	9,9	7,0

Wyk. 22. Struktura ludności w wieku 15 lat i więcej wg statusu na rynku pracy w IV kwartale

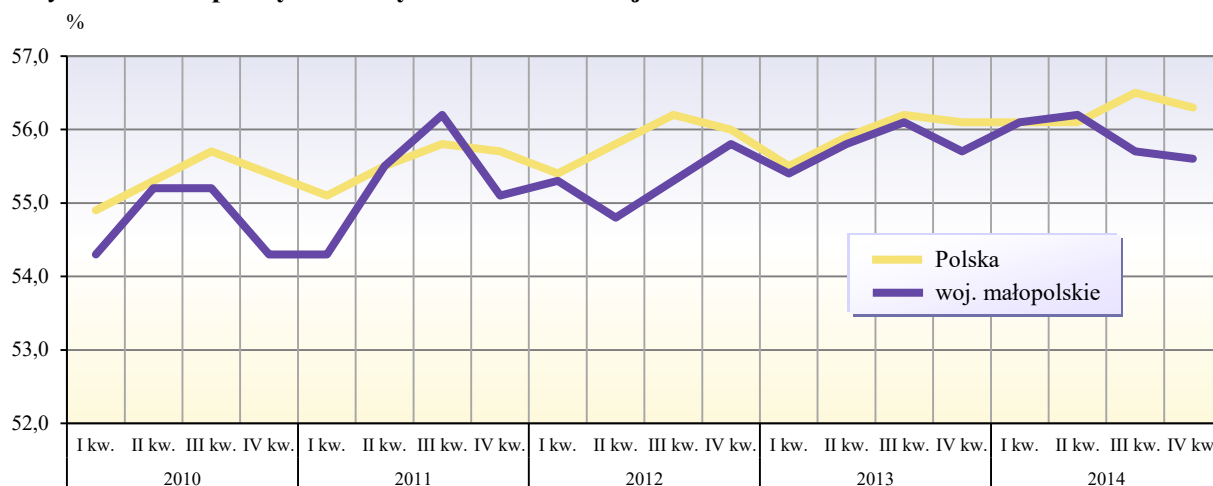
Struktura ludności według statusu na rynku pracy uległa zmianie zarówno w stosunku do notowanej w IV kwartale roku poprzedniego, jak i cztery lata temu. W odniesieniu do analogicznego okresu 2013 r. o 1,5 p. proc. zwiększył się udział pracujących w liczbie ludności aktywnej zawodowo, a odsetek osób bezrobotnych spadł o 1,6 p. proc. W porównaniu z IV kwartałem 2010 r. obserwowano wzrost udziału pracujących o 2,5 p. proc. i spadek udziału bezrobotnych o 1,2 p. proc.

Zbiorowość aktywnych zawodowo w IV kwartale 2014 r. zmniejszyła się w stosunku do zanotowanej w analogicznym okresie poprzedniego roku o 5,3% i o 4,9% w odniesieniu do sytuacji sprzed czterech lat.

W omawianym okresie w województwie współczynnik aktywności zawodowej ukształtował się na poziomie 55,6% (jego wartość dla kraju wyniosła 56,3%).

***Współczynnik aktywności zawodowej** obliczono jako udział aktywnych zawodowo (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności (ogółem lub danej grupy).*

Wyk. 23. **Współczynnik aktywności zawodowej**

W województwie w ujęciu rocznym zaobserwowano spadek aktywności zawodowej, a określający ją współczynnik zmniejszył się o 0,1 p. proc., natomiast w odniesieniu do analogicznego kwartału 2010 r. – zwiększył się o 1,3 p. proc. W skali kraju zaobserwowano tymczasem wzrost odpowiednio o 1,1 p. proc. i o 1,5 p. proc. W analizowanym okresie w województwie małopolskim wyższą wartość wskaźnika aktywności zawodowej zanotowano wśród mężczyzn niż wśród kobiet (odpowiednio: 63,6%, wobec 48,2%).

*Do **pracujących** zaliczono wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, które w okresie badanego tygodnia:*

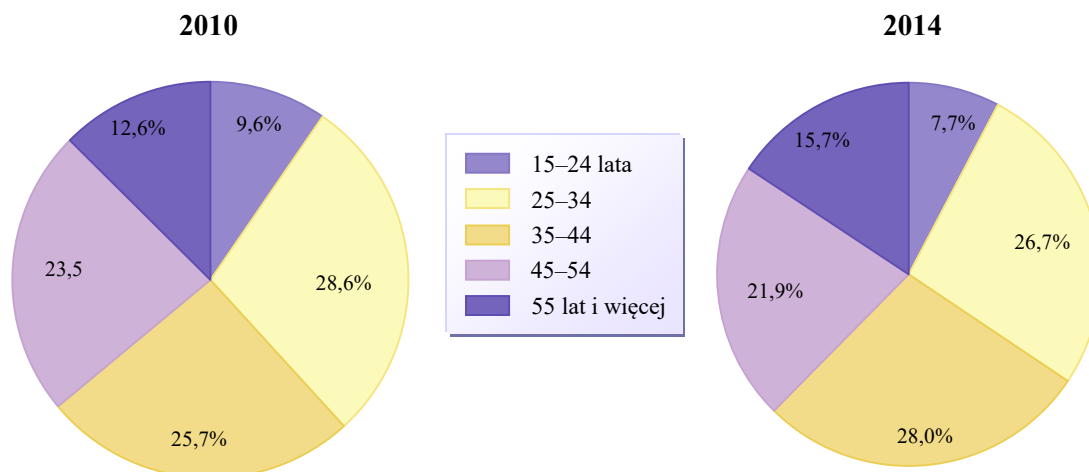
- *wykonywały, przez co najmniej 1 godzinę, pracę przynoszącą zarobek lub dochód, tzn. były zatrudnione w charakterze pracownika najemnego, pracowały we własnym (lub dzierżawionym) gospodarstwie rolnym lub prowadziły własną działalność gospodarczą poza rolnictwem albo pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa w rolnictwie lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem;*
- *formalnie miały pracę, ale jej nie wykonywały (np. z powodu choroby, urlopu, przerwy w działalności zakładu, trudnych warunków atmosferycznych) jeżeli przerwa w pracy wynosiła mniej niż 3 miesiące; jeśli przerwa w pracy wynosiła ponad 3 miesiące, dodatkowym kryterium w BAEL w przypadku pracowników najemnych (zatrudnieni na podstawie stosunku pracy oraz osoby wykonujące prace nakładczą) był fakt otrzymywania co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia.*

Zbiorowość pracujących w IV kwartale 2014 r. liczyła 1301 tys. i zmniejszyła się tym samym o 2,3% w stosunku do zanotowanej rok wcześniej. Odnotowano zarówno spadek liczby pracujących mężczyzn, jak i kobiet. W porównaniu z analogicznym okresem 2010 r. omawiana populacja zwiększyła się o 1,3 p. proc.

szyla się natomiast o 27 tys. osób (tj. o 2,1%), a obserwowany wzrost również dotyczył obydwu płci. W analizowanym okresie w populacji pracujących mniejszy udział (44,2%) miały kobiety.

Analizując zbiorowość pracujących pod względem wieku, w IV kwartale 2014 r. najmniejszy udział w omawianej zbiorowości miały osoby ze skrajnych grup wiekowych, tzn. 15-24 lata (7,7%) i 55 lat i więcej (15,7%). Udziały pozostałych grup wyodrębnionych ze względu na wiek były bardziej do siebie zbliżone i mieściły się w granicach 21,9%-28,0%.

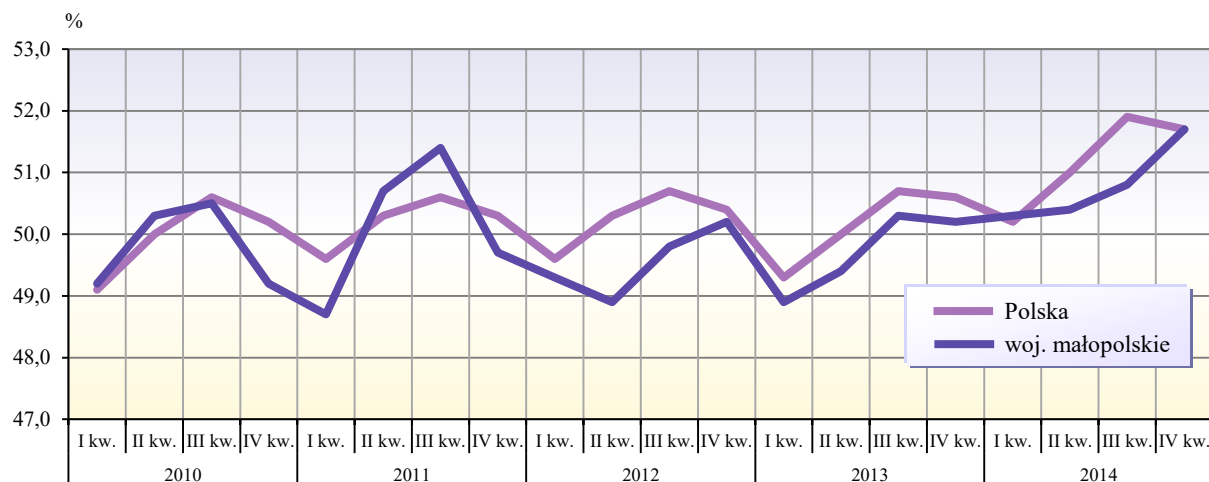
Wyk. 24. Struktura pracujących według wieku w województwie małopolskim w IV kwartale

Wskaźnik zatrudnienia w województwie małopolskim w omawianym okresie ukształtował się na poziomie 51,7% i był równy średniemu w kraju. W odniesieniu do analogicznego kwartału 2013 r. wzrósł zatem o 1,5 p. proc., podczas gdy w skali kraju wzrost wyniósł 1,1 p. proc. Wskaźnik zatrudnienia w województwie wzrósł zarówno w populacji mężczyzn jak i kobiet.

Wskaźnik zatrudnienia obliczono jako udział pracujących (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności (ogółem lub danej grupy).

Wyk. 25. Wskaźnik zatrudnienia

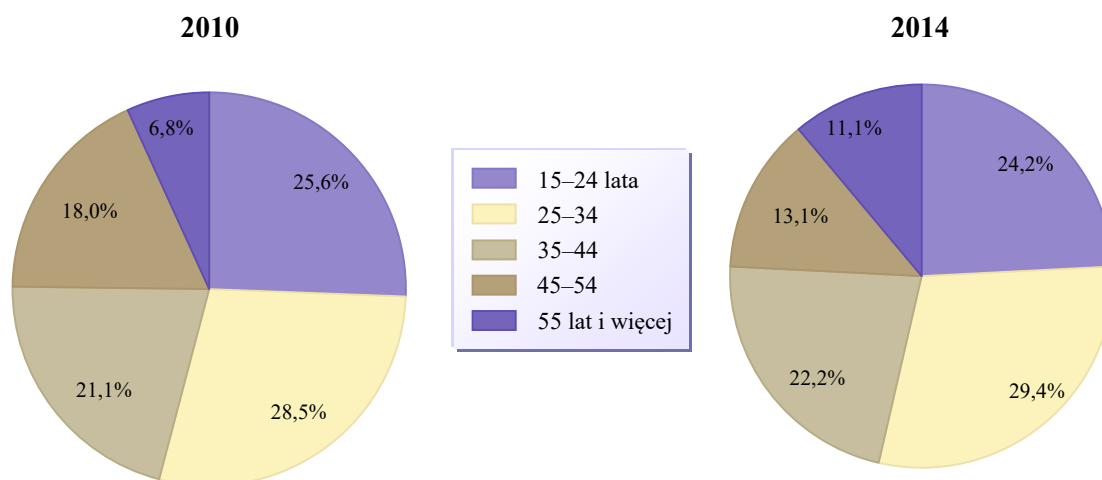
W IV kwartale 2014 r. liczba bezrobotnych w województwie małopolskim wyniosła ogółem 98 tys. osób i w odniesieniu do analogicznego okresu roku poprzedniego spadła o 48 tys. osób (5,3%), przy

czym spadek ten nastąpił dzięki zmianom zarówno w populacji kobiet jak i mężczyzn. W porównaniu z analogicznym okresem 2010 r. liczba osób bezrobotnych była niższa o 6 tys. (0,4%). Po spadkach udziału kobiet w ostatnich latach w omawianym okresie ogół osób bezrobotnych w województwie dzielił się równomiernie pomiędzy kobiety i mężczyzn.

Analizując liczbę bezrobotnych pod względem wieku w województwie małopolskim w IV kwartale 2014 r. można zaobserwować, że najliczniejszą grupę tworzyły osoby należące do przedziału wiekowego 25-34 lata (29,4% ogółu bezrobotnych). Najmniejsza zbiorowość obejmowała osoby 55-ladne i starsze (11,1%). W stosunku do stanu z IV kwartału 2013 roku najbardziej zwiększył się natomiast udział bezrobotnych średniej grupy wiekowej (35-44 lata – wzrost o 5,8 p. proc. do 22,2%).

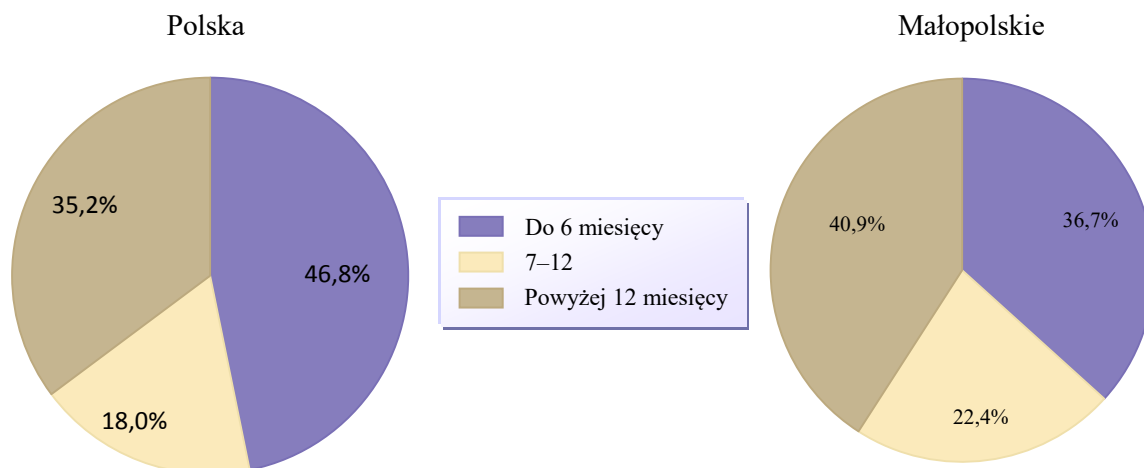
Bezrobotni to osoby w wieku 15-74 lata, które spełniły jednocześnie trzy warunki: w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi, w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni tydzień badany) aktywnie poszukiwały pracy oraz były gotowe podjąć pracę w ciągu dwóch tygodni następujących po tygodniu badanym. Do bezrobotnych zaliczono także osoby, które znalazły pracę i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie 3 miesięcy oraz były gotowe tę pracę podjąć.

Wyk. 26. **Struktura bezrobotnych według wieku w województwie małopolskim w IV kwartale**

W IV kwartale 2014 r. przeciętny czas poszukiwania pracy przez osoby bezrobotne wynosił 14,4 miesiąca (w Polsce 12,0). Na przestrzeni roku okres ten uległ w województwie wydłużeniu 0,7 miesiąca, podczas gdy w Polsce skrócił się o 0,2 miesiąca. Dla mężczyzn skrócił się on w województwie w ciągu roku z 14,7 do 13,6 miesiąca, a dla kobiet w tym samym czasie wydłużył się z 12,7 do 15,2 miesiąca.. W analizowanym okresie w województwie liczba osób długotrwale poszukujących pracy (tzn. dłużej niż rok) wyniosła 40 tys. i stanowiła 40,9% ogółu bezrobotnych (wobec 44,1% w roku poprzednim). W kraju w IV kwartale 2014 r. odsetek osób pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy w ogólnej liczbie bezrobotnych wyniósł 35,2% i w porównaniu z zanotowanym w roku poprzednim zmniejszył się o 3,4 p. proc.

Wyk. 27. Struktura bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy w IV kwartale 2014 r.

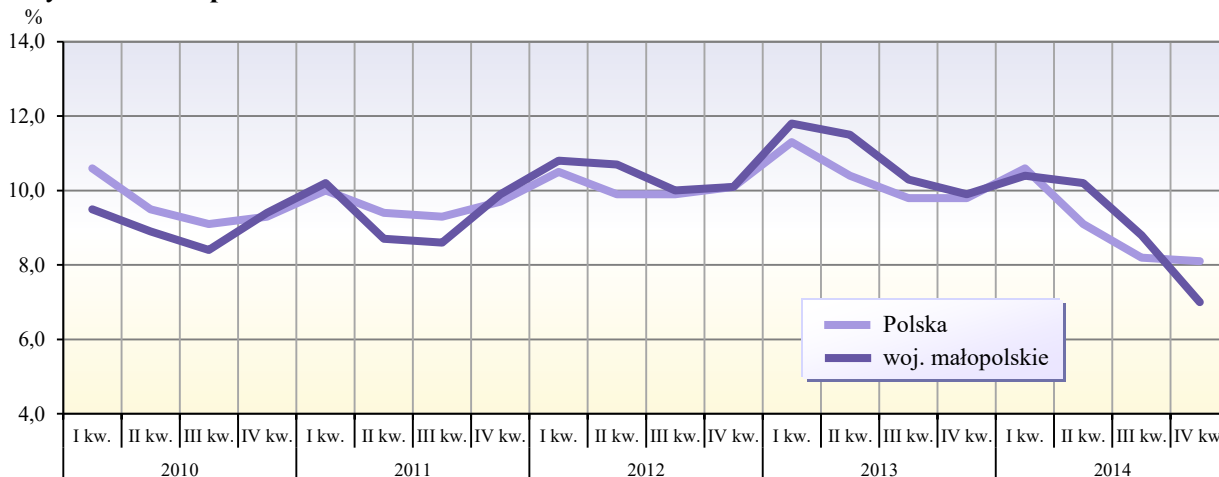

Stopę bezrobocia obliczono jako udział bezrobotnych (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności aktywnej zawodowo (ogółem lub danej grupy).

Stopa bezrobocia w IV kwartale 2014 r. w województwie małopolskim wyniosła 7,0% i była o 1,1 p.

proc. niższa od wskaźnika ogólnokrajowego. Na przestrzeni roku w województwie spadła o 2,9 p. proc. (w Polsce – o 1,7 p. proc.), natomiast w odniesieniu do analogicznego okresu 2010 r. odnotowano spadek stopy bezrobocia o 2,4 p. proc. (w kraju – o 1,2 p. proc.). W omawianym okresie w województwie analizowany wskaźnik w przypadku mężczyzn wyniósł 6,3%, a wśród kobiet – 7,8%.

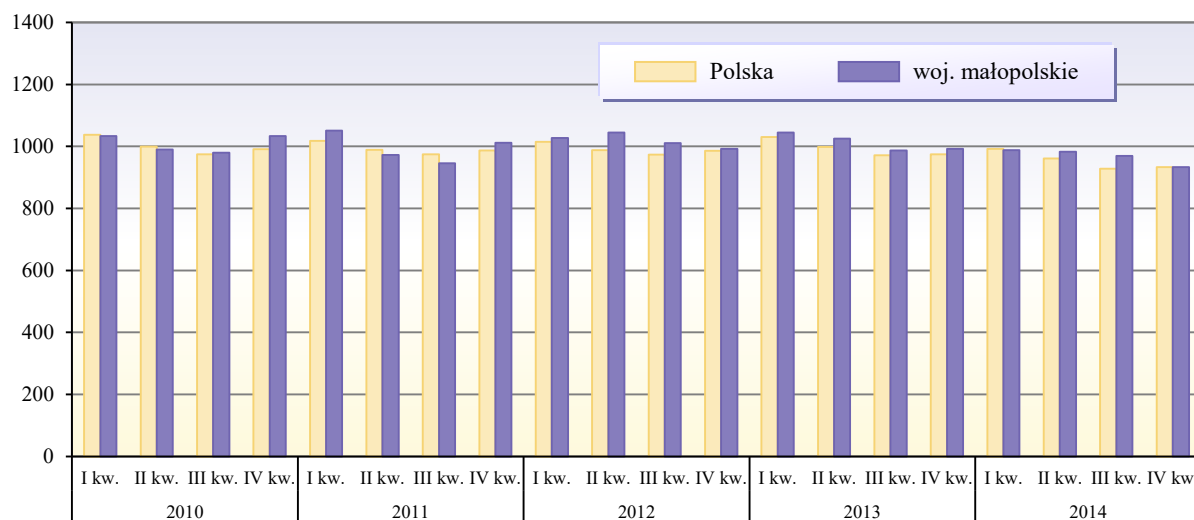
Wyk. 28. Stopa bezrobocia

W IV kwartale 2014 r. liczba biernych zawodowo wyniosła 1116 tys. osób i stanowiła 44,4% ogółu mieszkańców województwa w wieku 15 lat i więcej. Udział biernych zawodowo w ogólnej liczbie ludności kraju w tym wieku ukształtował się na poziomie 43,7%. Na przestrzeni roku liczba biernych zawodowo w województwie zmniejszyła się o 5,0%, a w stosunku do analogicznego okresu 2010 r. była niższa o 5,8%. W skali kraju w analogicznym okresie liczebność analizowanej populacji zmniejszyła się odpowiednio o 0,6% w stosunku do 2013 r. i o 2,0% w stosunku do 2010 r. Większość populacji osób nieaktywnych zawodowo w województwie stanowiły kobiety, których udział w IV kwartale 2014 r. wyniósł 60,3%. Do głównych przyczyn bierności zawodowej w regionie w omawianym kwar-

tale należały: emerytura (47,8% ogółu osób nieposzukujących pracy), nauka i uzupełnianie kwalifikacji (22,7%) oraz choroba i niepełnosprawność (15,3%).

Wyk. 29. Liczba osób niepracujących na 1000 osób pracujących

W IV kwartale 2014 r. na 1000 pracujących przypadało 933 osób bezrobotnych i biernych zawodowo, o 59 mniej niż rok wcześniej. W analogicznym okresie 2010 r. obciążenie to wynosiło 1034 osoby. Zarówno w IV kwartale roku 2010, 2011, 2012, jak i 2013 w województwie na 1000 pracujących przypadało więcej osób pozostających bez pracy niż w skali kraju, choć wartości tych wskaźników w latach 2010-2012 zbliżały się do siebie, niemal zrównując się w IV kwartale 2014 r.

Dane prezentujące rynek pracy w województwie małopolskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa małopolskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc w wersji elektronicznej,
- „Biuletyn statystyczny województwa małopolskiego” – publikacja dostępna co kwartał w wersji elektronicznej,
- „Aktywność ekonomiczna ludności w województwie małopolskim” – opracowanie sygnałne dostępne co kwartał w wersji elektronicznej,

jak również w Banku Danych Lokalnych (moduł – dane krótkookresowe).

WYNAGRODZENIA

W 2014 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w województwie małopolskim ukształtowało się na poziomie wyższym niż przed rokiem, a w kolejnych, narastających okresach omawianego roku notowano jego systematyczny wzrost. W odniesieniu do 2013 r. zmniejszył się czas przepracowany przez zatrudnionych w sektorze przedsiębiorstw, zwiększyło się natomiast średnie wynagrodzenie za godzinę pracy.

Tabl. 9. **Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw^a**

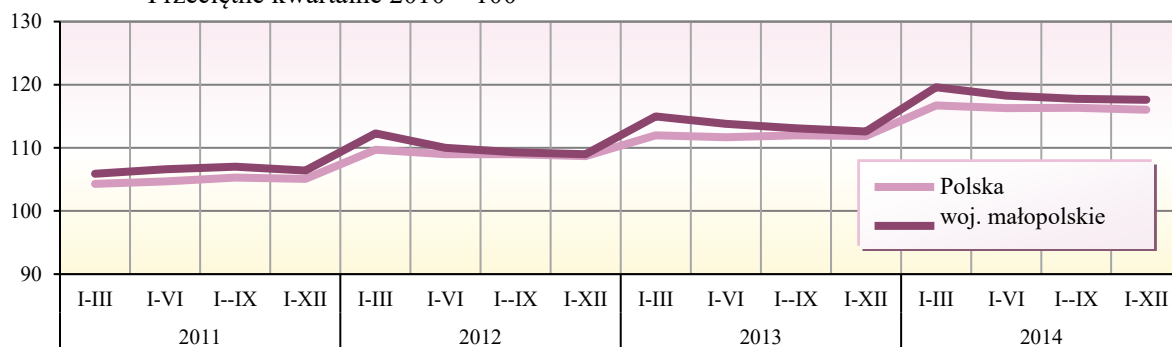
Wyszczególnienie	2010	2013	2014		
	w złotych			2010=100	2013=100
Polska	3434,62	3837,20	3980,24	115,9	103,7
Małopolskie	3113,61	3507,24	3661,51	117,6	104,4
m. Kraków	3435,94	3918,83	4138,01	120,4	105,6

a Dane obejmują pocztę publiczną oraz operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej.

W 2014 r. w województwie przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ukształtowało się na poziomie 3661,51 zł i było o 4,4% wyższe niż w 2013 r. (wobec wzrostu o 3,4% przed rokiem). W Polsce natomiast wyniosło 3980,24 zł, co oznacza wzrost o 3,7% w stosunku do wartości osiągniętej przed rokiem (wobec wzrostu o 2,9% w 2012 r.).

***Przeciętne wynagrodzenie brutto** to stosunek sumy wynagrodzeń osobowych brutto, honorariów wypłaconych niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę, wypłat z tytułu udziału w zysku do podziału lub w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach oraz dodatkowych wynagrodzeń rocznych dla pracowników jednostek sfery budżetowej do przeciętnej liczby zatrudnionych w danym okresie, po wyeliminowaniu osób wykonujących pracę nakładczą oraz zatrudnionych za granicą.*

Wyk. 30. **Dynamika przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw**
Przeciętne kwartalne 2010 = 100

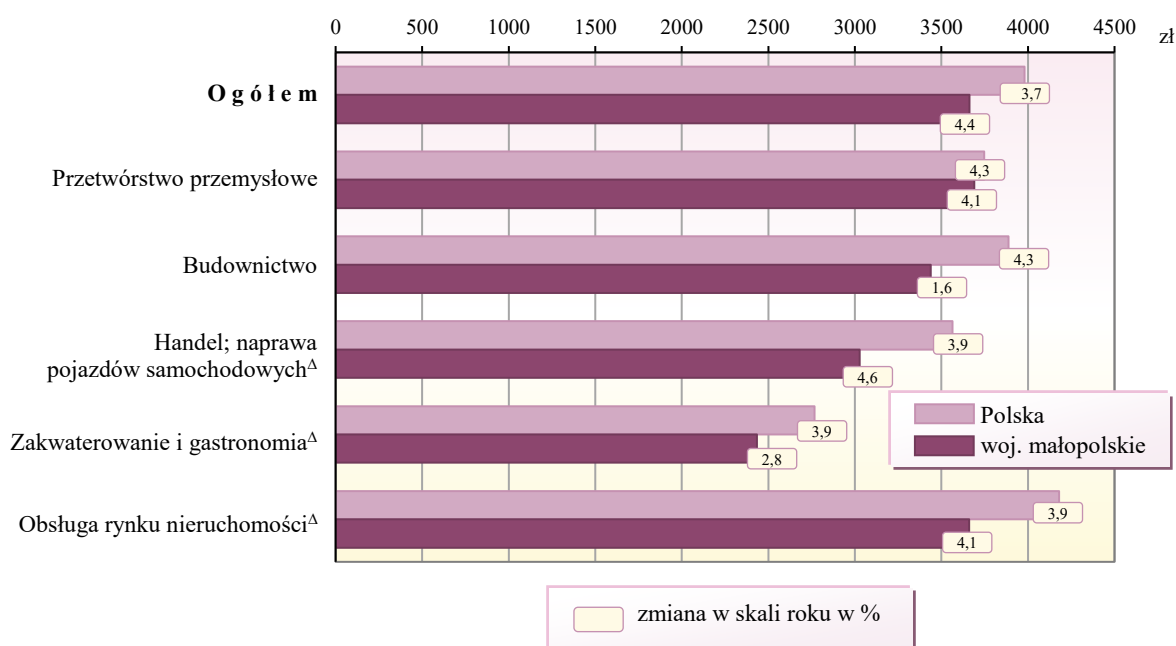

Tabl. 10. **Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w województwie małopolskim**

Sekcje	2013				2014				
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100								w zł
O g ó ł e m	102,4	103,5	103,5	103,4	104,0	103,9	104,1	104,4	3661,51
w tym:									
Przemysł	101,2	102,8	102,4	102,0	102,6	102,1	102,6	103,3	3885,39
w tym:									
przetwórstwo przemysłowe	101,1	103,0	103,7	103,3	104,1	103,6	103,2	104,1	3689,41
dostawa wody; gospodaro-									
wanie ściekami i odpa-									
dami; rekultywacja ^Δ	101,7	99,4	100,7	100,2	100,3	101,8	101,8	102,3	3898,92
Budownictwo	101,6	103,1	103,9	104,3	103,9	103,2	102,3	101,6	3438,58
Handel; naprawa pojazdów									
samochodowych ^Δ	102,0	101,9	102,2	102,7	104,0	104,5	104,4	104,6	3028,25
Transport i gospodarka maga-									
zynowa	99,3	100,4	101,2	100,8	102,7	103,3	103,8	105,1	3049,63
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	101,4	103,6	103,0	104,4	107,2	104,1	103,6	102,8	2434,53
Informacja i komunikacja	104,4	103,8	104,2	102,8	104,3	104,3	104,8	103,8	6358,16
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	102,5	103,8	104,1	103,9	104,6	104,6	105,0	104,1	3660,02
Administrowanie i działalność									
wspierająca ^Δ	114,0	114,7	114,4	114,3	108,1	110,6	111,9	111,9	2947,62

W porównaniu z 2013 r. wzrost wynagrodzeń zaobserwowano we wszystkich sekcjach sektora przedsiębiorstw w województwie, przy czym najwyższy notowano w administrowaniu

Wyk. 31. **Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w 2014 r. w wybranych sekcjach**

i działalności wspierającej (o 11,9%), transporcie i gospodarce magazynowej (o 5,1%) oraz handlu i naprawie pojazdów samochodowych (o 4,6%).

Najwyższe przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w województwie małopolskim w 2014 r. zanotowano w sekcjach informacja i komunikacja oraz dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja. Przekroczyło ono odpowiednio o: 73,6% i 6,5% średnią płacę w sektorze przedsiębiorstw w województwie. W sekcjach zakwaterowanie i gastronomia oraz administrowanie i działalność wspierająca zaobserwowano natomiast najniższe wynagrodzenie (odpowiednio o 33,5% i o 19,5% mniejsze od przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w województwie).

Zatrudnieni w jednostkach sektora przedsiębiorstw w województwie małopolskim przepracowali w 2014 r. ogółem 755,6 mln godzin, tj. o 0,5% mniej niż przed rokiem. Najwięcej godzin przepracowano w sekcjach przetwórstwo przemysłowe – 265,7 mln (35,2% ogółu) oraz handel; naprawa pojazdów samochodowych – 193,2 mln (25,6%), natomiast najmniej w pozostałej działalności usługowej – 3,1 mln (0,4%) oraz działalności związanej z obsługą rynku nieruchomości – 10,4 mln (1,4%).

W 2014 r. średni czas przepracowany w ciągu miesiąca przez 1 zatrudnionego w sektorze przedsiębiorstw wyniósł 146,1 godziny.

Przeciętne wynagrodzenie godzinowe brutto w tym okresie osiągnęło wartość 25,07 zł i w porównaniu z 2013 r. zwiększyło się o 4,7%. Najwyższe wynagrodzenie za przepracowaną godzinę otrzymali zatrudnieni w sekcji informacja i komunikacja – 42,23 zł, a najniższe w działalności związanej z zakwaterowaniem i usługami – 16,12 zł.

Dane prezentujące przeciętne wynagrodzenia brutto w województwie małopolskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa małopolskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc w wersji elektronicznej,*
- „Biuletyn statystyczny województwa małopolskiego” – publikacja dostępna co kwartał w wersji elektronicznej,*

jak również w Banku Danych Lokalnych (moduł – dane krótkookresowe).

ŚWIADCZENIA SPOŁECZNE

W województwie małopolskim w 2014 r. przeciętna liczba emerytów i rencistów ukształtowała się na poziomie niższym niż rok wcześniej. W kolejnych okresach narastających omawianego roku zauważyć można systematyczny spadek liczby świadczeniobiorców (zarówno rolników indywidualnych pobierających świadczenia z Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, jak i osób pobierających świadczenia wypłacane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych).

W analizowanym roku odnotowano wzrost przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto, przy czym wyższą dynamiką charakteryzowały się świadczenia wypłacane przez ZUS niż wypłacane rolnikom indywidualnym.

Przeciętna liczba emerytów i rencistów w województwie małopolskim w 2014 r. wyniosła 719,7 tys. osób i była niższa zarówno od notowanej przed rokiem (o 7,2 tys. osób, tj. o 1,0%), jak i w 2010 r. (o 36,4 tys. osób, tj. o 4,8%). Podobne zmiany w tym zakresie odnotowano w skali kraju – w omawianym roku świadczenia wypłacono przeciętnie 8467,3 tys. osób, czyli o 1,0% mniej niż w roku poprzednim.

Tabl. 11. Świadczenia społeczne

Wyszczególnienie	2010	2013	2014		
	w liczbach bezwzględnych			2010=100	2013 =100
POLSKA ^a					
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów w tys.:	8866,0	8552,7	8467,3	95,5	99,0
pobierających świadczenia wypłacane przez ZUS ^a	7491,4	7307,0	7255,6	96,9	99,3
rolników indywidualnych.....	1374,7	1245,7	1211,6	88,1	97,3
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS ^a w zł	1588,95	1855,52	1922,92	121,0	103,6
w tym emerytura	1698,35	1970,39	2043,11	120,3	103,7
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w zł	954,68	1121,52	1144,73	119,9	102,1
w tym emerytura	996,18	1153,87	1176,46	118,1	102,0

^a Łącznie z rentami wypadkowymi finansowanymi z FUS, a wypłacanymi przez MON, MSW oraz MS w zbiegu z emeryturami finansowanymi z budżetu MON, MSW oraz MS, a także wypłatami świadczeń rolnych z MON, MSW oraz MS nieuwzględnionymi w województwie.

Tabl. 11. Świadczenia społeczne (dok.)

Wyszczególnienie	2010	2013	2014		
	w liczbach bezwzględnych		2010=100	2013 =100	
MAŁOPOLSKIE					
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów w tys.:	756,1	726,9	719,7	95,2	99,0
pobierających świadczenia wypłacane przez ZUS.....	648,1	625,5	619,9	95,6	99,1
rolników indywidualnych.....	108,0	101,4	99,8	92,4	98,4
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS w zł	1543,10	1812,30	1883,10	122,0	103,9
w tym emerytura	1643,24	1913,82	1988,44	121,0	103,9
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w zł	924,05	1084,34	1107,41	119,8	102,1
w tym emerytura	975,59	1132,45	1156,38	118,5	102,1

W 2014 r. odsetek świadczeniobiorców pobierających świadczenia emerytalno – rentowe w województwie w ogólnej ich zbiorowości ukształtował się na poziomie 8,5%.

Osoby z województwa małopolskiego pobierające świadczenia wypłacane przez ZUS stanowiły 8,5% ogólnopolskiej populacji, a biorąc pod uwagę liczbę wypłat z KRUS omawiane województwo znalazło się na piątej pozycji (z udziałem 8,2%).

Informacje o świadczeniach emerytalnych i rentowych (poza rolnikami indywidualnymi) dotyczą świadczeń wypłacanych w ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych – ze środków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. także z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa) i od 2009 r. ze środków zgromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych – OFE.

W 2014 r. w województwie małopolskim emerytury i renty z ZUS otrzymywało 619,9 tys. osób, tj. o 0,9% mniej niż przed rokiem i o 4,4% mniej niż w 2010 r. W skali roku wśród świadczeniobiorców ZUS zmniejszyła się zarówno liczba osób pobierających renty z tytułu niezdolności do pracy, jak i przeciętna liczba emerytów odpowiednio o 5,2% i 0,1%. Zmniejszyła się również przeciętna liczba osób korzystających z rent rodzinnych (o

0,3%). W 2014 r. najliczniejszą grupę świadczeniobiorców ZUS stanowili emeryci (67,7% całej zbiorowości), a najmniej osoby pobierające renty z tytułu niezdolności do pracy (14,7%).

Tabl. 12. Świadczenia społeczne w województwie małopolskim

Wyszczególnienie	2013				2014			
	I–III	I–VI	I–IX	I–XII	I–III	I–VI	I–IX	I–XII
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów w tys.	730,0	729,1	727,9	726,9	721,8	721,3	720,1	719,7
analogiczny okres poprzedniego roku=100	99,1	99,2	99,1	99,1	98,9	98,9	98,9	99,0

Tabl. 12. Świadczenia społeczne w województwie małopolskim (dok.)

Wyszczególnienie	2013				2014			
	I–III	I–VI	I–IX	I–XII	I–III	I–VI	I–IX	I–XII
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów w tys. (dok.)								
pobierających świadczenia wypłacane przez ZUS	627,9	627,3	626,3	625,5	621,4	621,1	620,1	619,9
analogiczny okres poprzedniego roku=100	99,3	99,3	99,2	99,2	99,0	99,0	99,0	99,1
rolników indywidualnych	102,1	101,8	101,6	101,4	100,4	100,2	100,0	99,8
analogiczny okres poprzedniego roku=100	98,3	98,3	98,3	98,2	98,3	98,4	98,4	98,5
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto w zł:								
wypłacana przez ZUS	1771,04	1795,38	1805,66	1812,30	1851,56	1873,23	1880,04	1883,10
analogiczny okres poprzedniego roku=100	106,1	105,8	105,7	105,7	104,5	104,3	104,1	103,9
rolników indywidualnych	1058,75	1075,96	1081,66	1084,34	1099,49	1104,81	1106,75	1107,41
analogiczny okres poprzedniego roku=100	107,6	106,6	106,3	106,1	103,8	102,7	102,3	102,1

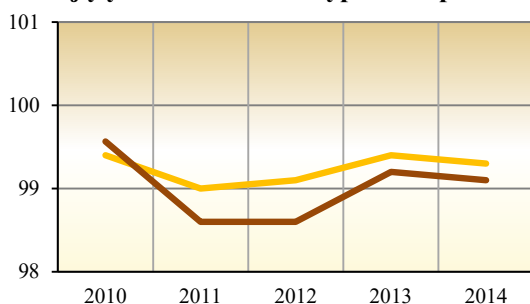
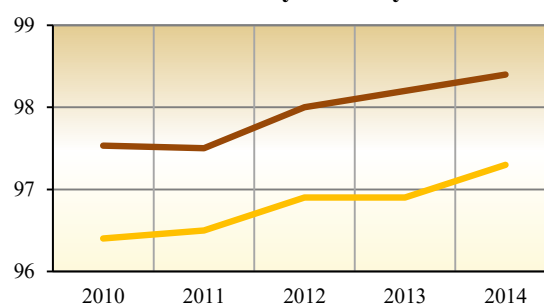
Informacje o świadczeniach emerytalnych i rentowych rolników indywidualnych dotyczą świadczeń wypłacanych przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego ze środków Funduszu Emerytalno-Rentowego i budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa), a także ze środków wypłacanych w ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych, w przypadku, gdy rolnicy posiadają uprawnienia do łącznego pobierania świadczeń z tych środków.

Odmienne kształtowała się dynamika liczby osób otrzymujących świadczenia emerytalno-rentowe w ramach rolniczego systemu ubezpieczeń społecznych – w przypadku większości kategorii świadczeniobiorców odnotowano zwiększenie zbiorowości w porównaniu z 2013 r.

W 2014 roku odnotowano 99,8 tys. osób pobierających emerytury i renty rolnicze (o 1,6% mniej niż przed rokiem i o 7,6% mniej w stosunku do 2010 r.). W skali roku spadek (o 3,5%) zaobserwowano w przypadku osób otrzymujących emerytury. Powiększyła się natomiast zbiorowość osób pobierających renty z tytułu niezdolności do pracy (o 3,8%), w mniejszym stopniu wzrosła zbiorowość osób otrzymujących renty rodzinne – o 3,5%. Świadczeniobiorcy KRUS charakteryzowali się nieco odmienną strukturą. Podobnie jak w przypadku świadczeń wypłacanych przez ZUS, dominowali emeryci, przy czym ich odsetek wyniósł 71,7%. Najmniej liczną grupę stanowiły osoby pobierające renty rodzinne, stanowiły one 3,4% ogółu świadczeniobiorców KRUS.

Wyk. 32. **Dynamika przeciętnej miesięcznej liczby emerytów i rencistów**

Rok poprzedni = 100

Pobierających świadczenia wypłacane przez ZUS**Rolników indywidualnych**

— Polska — woj. małopolskie

Świadczenia emerytalno-rentowe obejmują kwotę świadczeń należnych (bieżących oraz wyrównawczych) uwzględniającą zmniejszenia m.in. z tytułu osiągnięcia przychodów z pracy.

Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS w 2014 r. w województwie małopolskim wyniosła 1883,10 zł i była wyższa o 3,9% niż rok wcześniej (w kraju wzrost o 3,6 %). To samo świadczenie pobierane przez rolników indywidualnych ukształtowało się na poziomie 1107,41 zł (wzrost o 2,1% w stosunku do

2013 r.)

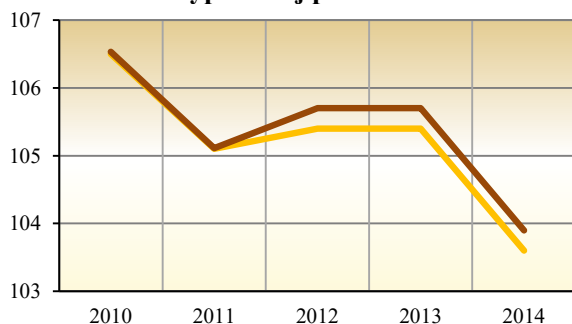
Tendencję wzrostową obserwowano w przypadku wszystkich kategorii świadczeń zarówno w województwie, jak i w kraju. W 2014 r., odmiennie niż przed rokiem, w większym

Świadczenia emerytalno-rentowe nie obejmują wypłat emerytur i rent realizowanych na mocy umów międzynarodowych.

stopniu zwiększyła się przeciętna emerytura i renta wypłacana przez ZUS niż analogiczne świadczenie z KRUS, a różnica wyniosła 0,5 p.proc. w województwie i 0,2 p.proc. w kraju. Rozpatrując poszczególne kategorie świadczeń, największy wzrost w zakresie wypłat w ZUS w województwie i w kraju w 2014 r. zanotowano w przypadku emerytur odpowiednio o 3,9% i 3,7%. Biorąc pod uwagę świadczenia wypłacane z KRUS w największym stopniu zwiększyła się renta z tytułu niezdolności do pracy – w województwie o 3,4% a w kraju o 3,1%

Wyk. 33. **Dynamika przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto**

Rok poprzedni = 100

Wypłacanej przez ZUS**Rolników indywidualnych**

— Polska — woj. małopolskie

W 2014 r. wysokość przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto w województwie wypłacanych przez ZUS kształtowała się powyżej średniej krajowej. Pod względem wysokości świadczeń wypłacanych z ZUS (101,9% średniej krajowej) województwo plasowało się na szóstym miejscu w kraju, a analogiczne świadczenia pobierane przez rolników indywidualnych były jednymi z najniższych w Polsce i uplasowało region na piętnastym miejscu (94,4% przeciętnej emerytury i renty w kraju). W przypadku wypłat realizowanych przez KRUS odnotowano jednak większe odchylenia od średniej krajowej w poszczególnych kategoriach świadczeń (wahały się one od 1,7% w przypadku emerytur do 6,3% przy rentach rodzinnych) w porównaniu z wypłatami z ZUS (gdzie emerytury były niższe od średniej krajowej o 2,7%, a renty rodzinne – o 2,6%).

Dane prezentujące świadczenia społeczne w woj. małopolskim znajdują się w publikacji pt. „Biuletyn statystyczny województwa małopolskiego”, który co kwartał dostępny jest w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu.

CENY

W 2014 r. w województwie małopolskim ceny towarów i usług konsumpcyjnych nieznacznie zmniejszyły się w porównaniu z rokiem 2013. W kraju ceny towarów i usług konsumpcyjnych pozostały na poziomie z 2013 roku. Podobnie jak w Polsce, w województwie spadek cen zaobserwowano w przypadku połowy grup towarów i usług, a najwyższy w zakresie odzieży i obuwia.

Podstawę do opracowania wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych stanowi obserwacja cen reprezentantów towarów i usług. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych obliczono przy przyjęciu systemu wag z roku poprzedzającego rok badany.

Systemy wag w zakresie poszczególnych województw oraz w skali kraju opracowano na podstawie struktury wydatków (bez spożycia naturalnego) gospodarstw domowych na zakup towarów i usług konsumpcyjnych, uzyskanej z badania budżetów gospodarstw domowych. Grupowania towarów i usług konsumpcyjnych dokonano na podstawie Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu, zaadaptowanej na potrzeby zharmonizowanych wskaźników cen konsumpcyjnych (COICOP/HICP).

W województwie małopolskim w 2014 r. ceny towarów i usług konsumpcyjnych w porównaniu z rokiem poprzednim spadły o 0,1% (dla Polski ceny utrzymały się na poziomie z 2013 roku). W województwie za odzież i obuwie oraz towary i usługi związane z edukacją, płacono mniej niż w poprzednim roku (odpowiednio

o 4,2%, o 3,5%). Spadek cen nastąpił także w przypadku towarów i usług związanych z transportem (o 2,2%) oraz żywnością i napojami bezalkoholowymi (o 0,9%). Natomiast najbardziej zdrożały napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe (o 3,9%), usługi związane z rekreacją i kulturą (o 1,0%) oraz z mieszkaniem (o 0,9%). Na przestrzeni lat 2010-2014 w województwie małopolskim obserwowano podobne zmiany wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych jak w całym kraju.

Tabl. 13. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych

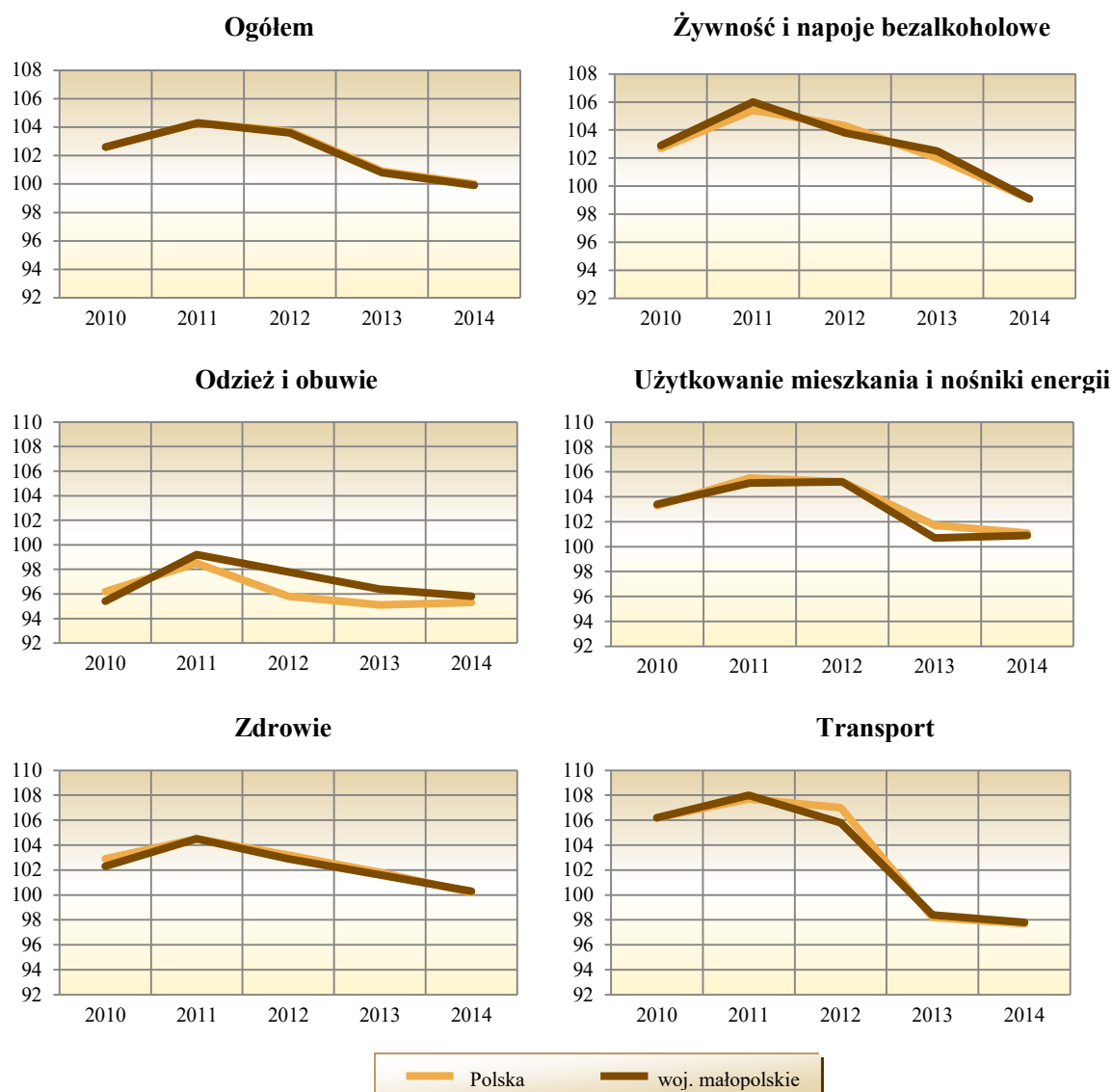
Wyszczególnienie	2010	2013	2014
	rok poprzedni = 100		
POLSKA			
O g ó ł e m	102,6	100,9	100,0
Żywność i napoje bezalkoholowe	102,7	102,0	99,1
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	105,3	103,5	103,7
Odzież i obuwie	96,2	95,1	95,3
Mieszkanie	103,3	101,7	101,1
Zdrowie	102,9	101,8	100,2
Transport	106,2	98,2	97,7
Rekreacja i kultura	99,7	102,8	101,0
Edukacja	102,7	99,7	96,2

Tabl. 13. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych (dok.)

Wyszczególnienie	2010	2013	2014
	rok poprzedni = 100		
MAŁOPOLSKIE			
O g ó ł e m	102,6	100,8	99,9
Żywność i napoje bezalkoholowe	102,9	102,5	99,1
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	104,8	103,4	103,9
Odzież i obuwie	95,4	96,4	95,8
Mieszkanie	103,4	100,7	100,9
Zdrowie	102,3	101,6	100,3
Transport	106,2	98,4	97,8
Rekreacja i kultura	101,2	102,5	101,0
Edukacja	101,9	99,4	96,5

Wyk. 34. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych

Rok poprzedni = 100

W 2014 r. spadek cen towarów i usług konsumpcyjnych w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego zanotowano w III i IV kwartale (odpowiednio o 0,4% i 0,8%). Największe zmniejszenie cen zaobserwowano w przypadku odzieży i obuwia (od spadku o 3,8% w I kwartale do spadku o 4,3% w IV kwartale). Potaniały też towary i usługi związane z transportem (najbardziej w IV kwartale, o 4,2%). Zdrożały natomiast napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe – najbardziej w II kwartale (o 4,3%). Zaobserwowano również wzrost cen towarów i usług związanych z rekreacją i kulturą (największy w I kwartale – o 2,7%). Ponadto po spadku cen w trzech pierwszych kwartałach w IV kwartale zdrożały ceny towarów i usług w zakresie edukacji (o 0,8%). We wszystkich omawianych okresach 2014 r. wystąpił wzrost cen towarów i usług związanych z mieszkaniem. W przypadku żywności i napojów bezalkoholowych wzrost cen zanotowano jedynie w I kwartale 2014 roku.

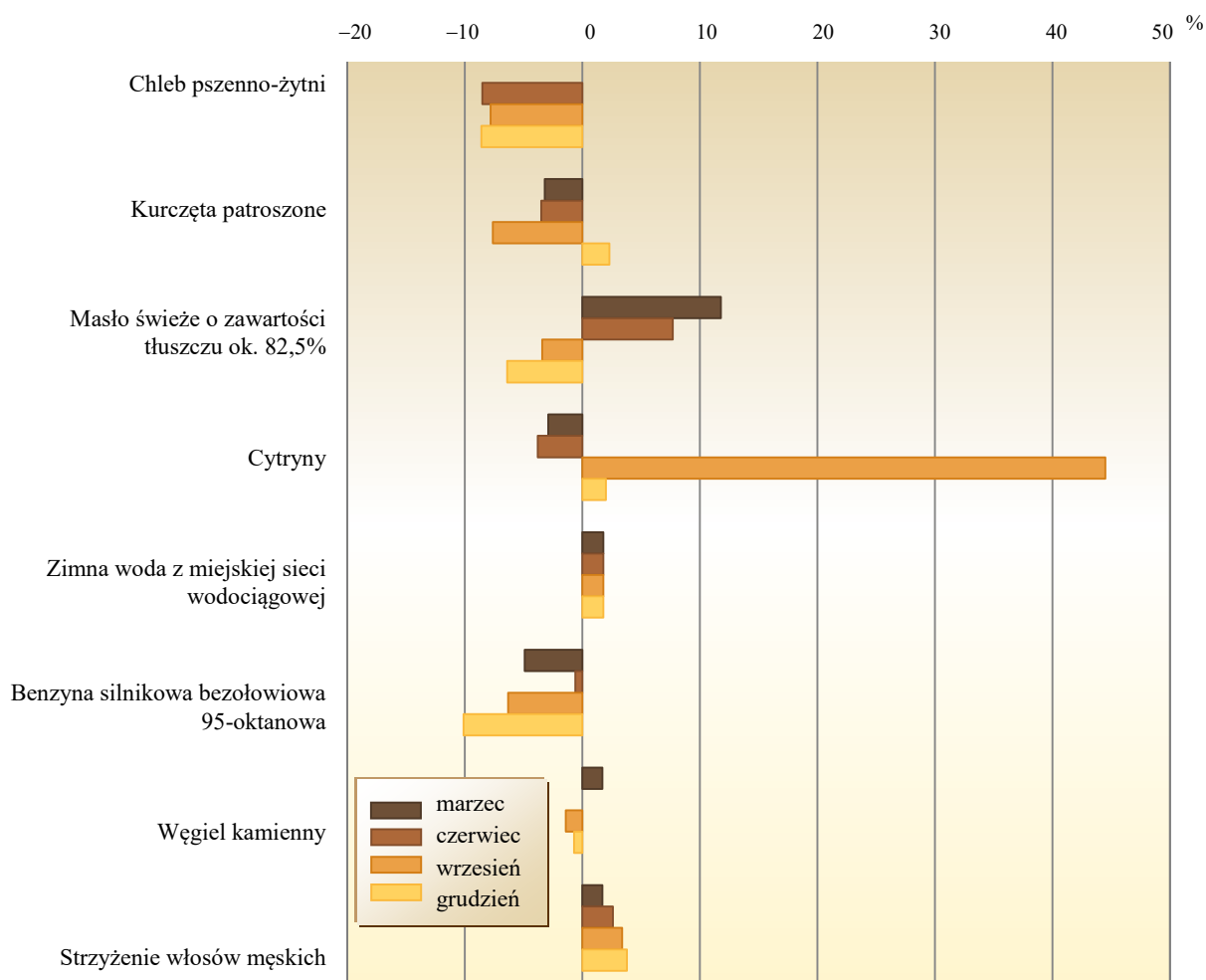
Tabl. 14. **Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w województwie małopolskim**

Wyszczególnienie	2013				2014			
	I–III	IV–VI	VII–IX	X–XII	I–III	IV–VI	VII–IX	X–XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
O g ó ł e m	101,2	100,4	101,0	100,7	100,7	100,3	99,6	99,2
Żywność i napoje bezalkoholowe	103,0	102,1	103,3	101,8	101,5	99,4	98,0	97,5
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	103,1	103,1	103,7	103,7	103,7	104,3	103,8	103,8
Odzież i obuwanie	96,4	96,6	96,6	96,1	96,2	96,0	95,1	95,7
Mieszkanie	101,4	99,9	100,7	100,9	101,6	101,4	100,3	100,3
Zdrowie	101,8	101,4	101,3	101,9	100,2	100,6	100,5	99,9
Transport	99,6	96,8	99,1	98,2	98,3	99,2	98,1	95,8
Rekreacja i kultura	99,9	103,0	102,7	104,4	102,7	100,5	100,5	100,3
Edukacja	102,1	101,9	99,2	94,5	94,7	94,6	96,3	100,8

W grudniu 2014 r. w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego w województwie zaobserwowano zmiany cen większości towarów żywnościowych, a także towarów nieżywnościowych i usług konsumpcyjnych. Spośród grupy wybranych artykułów żywnościowych najbardziej podrożała kasza jęczmienna (o 4,7%), kielbasa wędzona (o 4,2%) oraz herbata czarna, liściasta (o 3,6%). Mniej niż przed rokiem płacono m.in. za ziemniaki (52,1%), cebulę (o 36,4%) i cukier biały kryształ (o 28,7%). W grupie wybranych artykułów nieżywnościowych zdrożały: wywóz nieczystości niesegregowanych w budynkach wielorodzinnych (o 13,5%), wizyta u lekarza specjalisty (o 6,8%), proszek do prania (o 5,7%). Potaniały paliwa: olej napędowy (o 11,4%) oraz benzyna silnikowa bezołowiowa, 95-oktanowa (o 10,1%).

Źródłem informacji o cenach detalicznych prezentowanych towarów żywnościowych były notowania cen prowadzone przez ankieterów w wybranych punktach sprzedaży, w wytypowanych rejonach badania cen. Ceny towarów i usług konsumpcyjnych notowano raz w miesiącu z wyjątkiem owoców i warzyw, w zakresie których notowania cen prowadzone były trzy razy w miesiącu.

Wyk. 35. **Zmiany cen wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w skali roku w województwie małopolskim w 2014 r.**

Tabl. 15. **Przeciętne ceny detaliczne wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w grudniu**

Wyszczególnienie	2010	2013	2014	
	w złotych			XII 2013 = 100
POLSKA				
Chleb pszenno-żytni – za 0,5 kg	2,08	2,22	2,20	99,1
Mięso wieprzowe z kością (schab środkowy)				
– za 1 kg	13,68	15,51	14,28	92,1
Kurczęta patroszone – za 1 kg	5,96	6,94	6,93	99,9
Szynka wieprzowa gotowana – za 1kg	21,65	24,51	24,12	98,4
Mleko krowie spożywcze o zawartości				
tłuszczu 3-3,5%, sterylizowane – za 1 l	2,67	2,93	2,95	100,7
Masło świeże o zawartości tłuszczu ok. 82,5%				
– za 200 g	4,27	4,74	4,37	92,2
Cebula – za 1 kg	2,25	2,16	1,54	71,3
Ziemniaki – za 1 kg	1,43	1,52	0,82	53,9
Cukier biały kryształ – za 1 kg	2,94	3,17	2,07	65,3
Sok jabłkowy – za 1 l	3,64	3,79	3,72	98,2

Tabl. 15. **Przeciętne ceny detaliczne wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w grudniu (dok.)**

Wyszczególnienie	2010	2013	2014	
	w złotych			XII 2013 = 100
POLSKA (dok.)				
Garnitur męski 2-częściowy, z elanowej – za 1 kpl.	467,17	479,09	473,67	98,9
Półbuty skórzane męskie na podeszwie nie- skórzanej – za 1 parę	164,09	185,13	191,53	103,5
Ciepła woda – za 1 m ³	17,89	20,90	21,34	102,1
Proszek do prania – za 400 g	4,43	4,55	5,19	114,1
Wizyta u lekarza specjalisty	69,63	83,97	87,45	104,1
Bilet normalny na przejazd autobusem miejskim, jednorazowy	2,23	2,73	2,72	99,6
Bilet normalny do kina	15,23	17,30	17,86	103,2
MAŁOPOLSKIE				
Chleb pszenno-żytni – za 0,5 kg	2,21	2,45	2,44	91,4
Mięso wieprzowe z kością (schab środkowy) – za 1 kg	13,50	15,74	14,10	89,6
Kurczęta patroszone – za 1 kg	6,06	6,90	7,06	102,3
Szynka wieprzowa gotowana – za 1kg	20,62	22,45	22,96	102,3
Mleko krowie spożywcze o zawartości tłuszczu 3-3,5%, sterylizowane – za 1 l	2,68	2,86	2,95	103,1
Masło świeże o zawartości tłuszczu ok. 82,5% – za 200 g	4,23	4,83	4,52	93,6
Cebula – za 1 kg	2,25	2,20	1,40	63,6
Ziemniaki – za 1 kg	1,47	1,46	0,70	47,9
Cukier biały kryształ – za 1 kg	2,91	3,17	2,26	71,3
Sok jabłkowy – za 1 l	4,08	3,97	3,82	96,2
Garnitur męski 2-częściowy, z elanowej – za 1 kpl.	388,87	409,78	384,62	93,9
Półbuty skórzane męskie na podeszwie nie- skórzanej – za 1 parę	157,84	191,08	193,31	101,2
Ciepła woda – za 1 m ³	17,97	22,32	22,60	101,3
Proszek do prania – za 400 g	4,41	4,53	7,79	105,7
Wizyta u lekarza specjalisty	61,77	75,62	80,77	106,8
Bilet normalny na przejazd autobusem miejskim, jednorazowy	2,20	2,97	3,00	101,0
Bilet normalny do kina	15,33	16,18	16,58	102,5

Dane prezentujące ceny towarów i usług konsumpcyjnych w województwie małopolskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa małopolskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc w wersji elektronicznej,
- „Biuletyn statystyczny województwa małopolskiego” – publikacja dostępna co kwartał w wersji elektronicznej,

jak również w Banku Danych Lokalnych (moduł – dane krótkookresowe).

ROLNICTWO

■ WARUNKI AGROMETEOROLOGICZNE

W 2013 roku warunki termiczno-wilgotnościowe w okresie jesiennych siewów upraw ozimych, były utrudnione ze względu dość niskie temperatury i duże opady we wrześniu. Dopiero optymalna pogoda w październiku pozwoliła na dokończenie siewów roślin. Dobre warunki upraw utrzymały się w dosyć ciepłym listopadzie, a także w łagodnym grudniu. W styczniu pojawiły się już bardziej zimowe warunki, jednak bez skrajnie niskich temperatur i opadów. Łagodnie przebiegająca zima również w lutym zapewniła bezpieczeństwo upraw. W marcu warunki były bardziej zmienne – występowały większe opady, ale jednocześnie temperatury były znacznie wyższe od średniej z poprzednich lat. Umiarkowany pogodowo kwiecień sprzyjał zarówno wegetacji roślin, jak i rozpoczęciu prac rolnych. W drugiej połowie kwietnia pojawiły się jeszcze wyższe temperatury, co sprzyjało rozwojowi wszystkich upraw. Maj ze względu na bardzo występujące okresowo obfite opady deszczu utrudniał prowadzenie prac rolnych, a część upraw ze względu na występowanie na terenie województwa zjawisk powodziowych znalazła się pod wodą. Czerwiec przyniósł już znacznie bardziej spokojną pogodę – co po majowych ulewach pozwoliło na szybki wzrost upraw. W trakcie wakacyjnych miesięcy (lipiec, sierpień) pogoda była dość umiarkowana, nie występowały upały prowadzące do suszy. Jedynie na wschodzie województwa często pojawiały się silne opady utrudniające prowadzenie żniw. Korzystne warunki do wegetacji roślin oraz prowadzenia prac rolniczych utrzymały się również we wrześniu, który był dosyć chłodny i pochmurny. Jesienne warunki pogodowe pozwoliły jednak na dokończenie prac polowych i zapewniły odpowiednie warunki do siewu roślin ozimych.

Tabl. 16. Wybrane dane dotyczące rolnictwa

Wyszczególnienie	2010	2013	2014
POLSKA			
Plony z 1 ha w dt:			
zboża podstawowe z mieszankami			
zbożowymi	35,1	35,9	40,8
rzepak i rzepik	23,6	29,1	34,3 ^a
ziemniaki ^b	219	210	278 ^a
buraki cukrowe	484	580	603 ^a
Obsada zwierząt gospodarskich na 100 ha			
użytków rolnych w szt. (stan w czerwcu) ^c :			
bydło	38,6	40,1	40,7
trzoda chlewna ^d	102,6	76,4	80,5
owce	1,8	1,7	1,5
drób kurzy (w wieku powyżej 2 tygodni) ..	1031,5	845,4	892,0

a Dane nieostateczne b Łącznie z uprawą w ogrodach przydomowych, w 2010 r. bez ogrodów przydomowych. c W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. d W roku 2013 – stan w końcu lipca.

Tabl. 16. Wybrane dane dotyczące rolnictwa (dok.)

Wyszczególnienie	2010	2013	2014
POLSKA (dok.)			
Przeciętne ceny skupu w zł:			
ziarno pszenicy za 1 dt	59,84	79,19	68,36
ziarno żyta za 1 dt	42,12	55,36	53,34
ziemniaki jadalne (bez wczesnych) za 1 dt	50,86	64,45	51,99
żywiec rzeźny wołowy (bez cieląt) za 1 kg	4,56	6,20	5,96
żywiec rzeźny wieprzowy za 1 kg	3,89	5,39	4,82
mleko krowie za 1 l	1,07	1,36	1,37
Ceny na targowiskach w zł:			
ziarno pszenicy za 1 dt	64,91	97,50	84,97
ziarno żyta za 1 dt	48,58	72,89	63,91
ziemniaki jadalne (bez wczesnych) za 1 dt	98,51	100,22	100,19
prosię na chów za 1 szt.	130,20	169,56	164,52
MAŁOPOLSKIE			
Plony z 1 ha w dt:			
zboża podstawowe z mieszankami			
zbożowymi	29,5	31,0	35,8
rzepak i rzepik	20,7	28,6	33,7 ^a
ziemniaki ^b	146	169	250 ^a
buraki cukrowe	283	480	593 ^a
Obsada zwierząt gospodarskich na 100 ha			
użytków rolnych w szt. (stan w czerwcu) ^c :			
bydło	30,4 ^b	32,6	31,4
trzoda chlewna ^d	54,2 ^b	38,5	35,3
owce	10,5 ^b	13,6	12,2
drób kurzy (w wieku powyżej 2 tygodni) ..	912 ^b	884	838,7
Przeciętne ceny skupu w zł:			
ziarno pszenicy za 1 dt	56,83	79,67	63,54
ziarno żyta za 1 dt	43,46	58,42	52,61
ziemniaki jadalne (bez wczesnych) za 1 dt	71,54	71,34	49,32
żywiec rzeźny wołowy (bez cieląt) za 1 kg	4,90	6,70	6,01
żywiec rzeźny wieprzowy za 1 kg	3,92	5,18	4,68
mleko krowie za 1 l	0,93	1,18	1,27
Ceny na targowiskach w zł:			
ziarno pszenicy za 1 dt	68,21	101,47	88,73
ziarno żyta za 1 dt	58,78	87,31	78,88
ziemniaki jadalne (bez wczesnych) za 1 dt	101,41	94,23	93,07
prosię na chów za 1 szt.	144,43	191,96	188,30

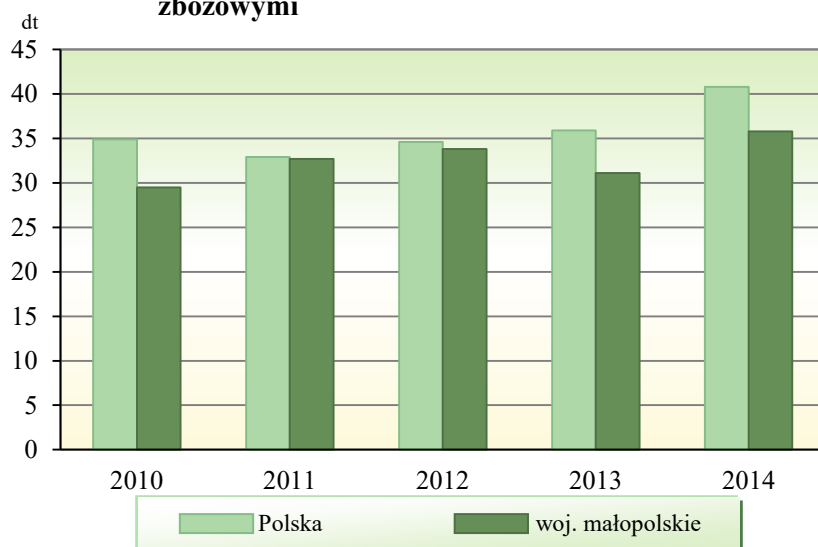
*a Dane nieostateczne b Łącznie z uprawą w ogrodach przydomowych, w 2010 r. bez ogrodów przydomowych.
c W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. d W roku 2013 – stan w końcu lipca.*

■ PRODUKCJA ROŚLINNA

W 2014 r. w województwie małopolskim, uzyskano dużo lepsze wyniki zbiorów ziemniaków niż przed rokiem. Zwiększyły się również zbiory zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi oraz rzepaku i rzepiku.

Powierzchnia zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w 2014 r. wyniosła 194,3 tys. ha i była o 3,2% większa niż w roku poprzednim, zaś o 0,6% mniejsza w porównaniu z notowaną

Wyk. 36. **Plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi**

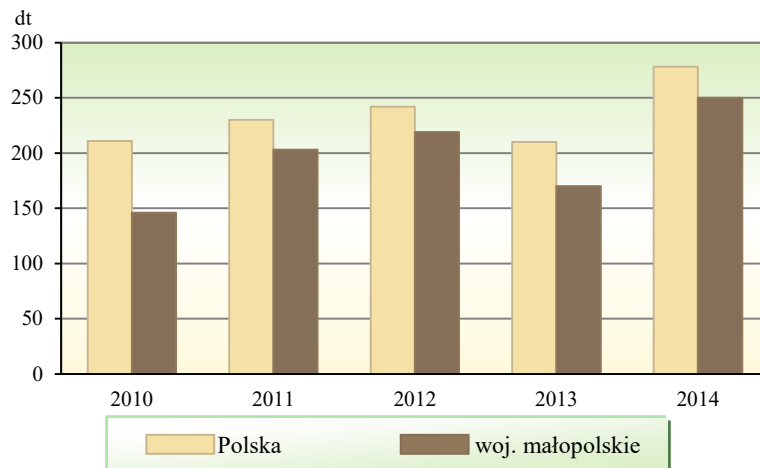
w 2010 r. Plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w 2014 r. osiągnęły poziom 35,8 dt z ha i zwiększyły się w stosunku do uzyskanych w roku poprzednim o 15,5%, a w stosunku do 2010 zwiększyły się o 21,4%). W odniesieniu do średnich plonów w kraju były one w 2014 r. o 12,3% niższe.

W omawianym roku zbiory zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w regionie oszacowano na 694,6 tys. ton, czyli o 19,1% więcej niż przed rokiem i o 20,4% więcej niż w 2010 r.

Powierzchnia uprawy rzepaku i rzepiku w 2014 r. wynosiła 7,6 tys. ha i w porównaniu z rokiem poprzednim zwiększyła się o 7,2%, a w stosunku do 2010 r. wzrosła o 41,8%. W omawianym roku plony wyniosły 33,7 dt z ha. W porównaniu z plonami uzyskanymi rok wcześniej zwiększyły się one o 17,8%, a w odniesieniu do 2010 r. były wyższe o 62,8%. Zbiory rzepaku i rzepiku w województwie w omawianym roku oszacowano na 25,5 tys. ton i były wyższe o 26,5% od uzyskanych w 2013 r. oraz o 130,4% większe od notowanych w 2010 r.

Uprawa ziemniaków od wielu lat ulega ograniczeniu. W 2014 r. zasadzono je na powierzchni 24,7 tys. ha, czyli o 2,2% mniejszej niż w roku poprzednim, a w porównaniu z 2010 r. – o 34,3% mniejszej. W omawianym roku z 1 ha zebrano 250 dt ziemniaków, czyli o 47,1% więcej niż w roku poprzednim i o 71,2% więcej niż w roku 2010. W odniesieniu do średnich w kraju uzyskane plony były niższe o 10,1%.

Wyk. 37. Plony ziemniaków z 1 ha

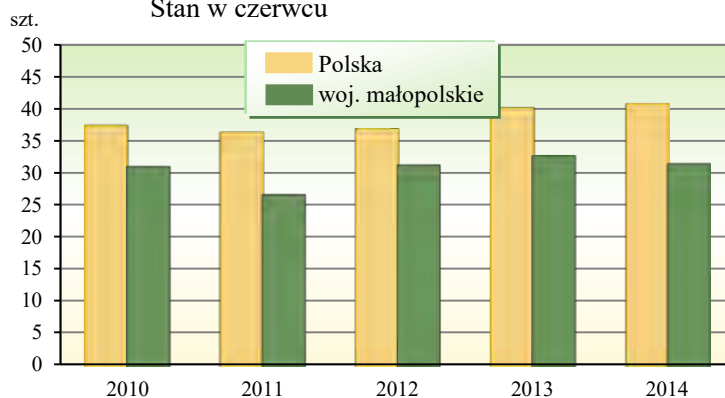
Zbiory ziemniaków w regionie w 2014 r. wyniosły 618,3 tys. ton i były większe o 44,0% niż zbiory z 2013 r., a w porównaniu z 2010 r. były wyższe o 12,6%.

■ POGŁOWIE ZWIERZĄT GOSPODARSKICH

W województwie małopolskim w 2014 r., w odniesieniu do roku poprzedniego, zmniejszyło się pogłowie bydła, trzody chlewnej i owiec. W analizowanym okresie odnotowano również zmniejszenie stada drobiu.

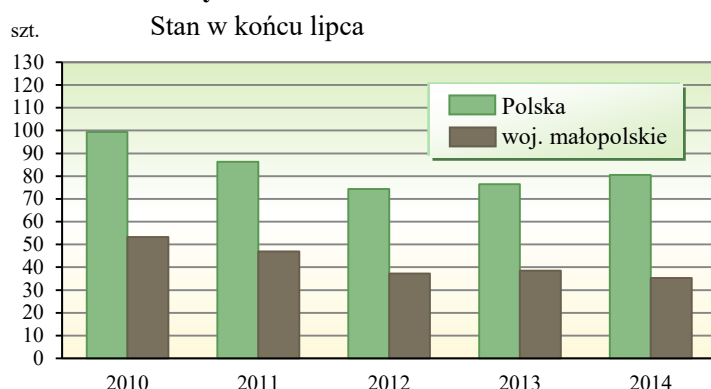
W 2014 r., pogłowie bydła (stan w czerwcu) w województwie liczyło 169,5 tys. szt., co stanowiło 2,9% ogólnego pogłowia bydła w kraju. W stosunku do 2013 r. liczebność stada bydła zmniejszyła się o 5,6% (w Polsce wzrosła o 1,0%), natomiast w odniesieniu do 2010 r. odnotowano spadek o 12,5% (w kraju wzrost o 3,4%).

Badania pogłowia trzody chlewnej prowadzone są 3-krotnie w roku – w marcu według stanu na 1 marca, w czerwcu według stanu na 1 czerwca i w grudniu według stanu na 1 grudnia, a badania pogłowia bydła i pozostałych gatunków zwierząt gospodarskich oraz produkcji zwierzęcej – 2-krotnie w roku – według stanu w czerwcu i grudniu.

Wyk. 38. Obsada bydła na 100 ha użytków rolnych
Stan w czerwcu

W 2014 r. w ogólnym pogłowie bydła 51,1% stanowiły krowy, w tym 98,4% - krowy mleczne (dla Polski odsetki te wyniosły odpowiednio 41,9% i 93,2%). Duży udział krów mlecznych w stadzie bydła w regionie świadczy o ukierunkowaniu hodowli tego gatunku zwierząt na produkcję mleka.

Wyk. 39. **Obsada trzody chlewnej na 100 ha użytków rolnych**

trzody chlewnej zmniejszyła się o 10,2% (w Polsce zanotowano wzrost o 5,0%). W porównaniu z 2010 r. spadek pogłowia był większy i wyniósł 45,2% (w kraju – 21,1%).

W 2014 r. stado owiec (stan w czerwcu) liczyło 65,8 tys. szt., co stanowiło 29,6% pogłowia krajowego. W porównaniu z poprzednim rokiem jego stan zmniejszył się o 11,9% (w Polsce odnotowano spadek o 10,9%). W odniesieniu do 2010 r. pogłowie owiec w regionie zmniejszyło się o 24,1% (w kraju spadło o 13,7%).

W 2014 r. stado drobiu (stan w czerwcu) w regionie ukształtowało się na poziomie 4895,7 tys. szt. i stanowiło 3,3% ogólnego pogłowia w Polsce. W porównaniu z rokiem poprzednim jego liczebność w województwie zmalała o 4,8% (w kraju wzrosła – o 4,3%). W odniesieniu do stanu notowanego w 2010 r. w województwie pogłównie drobiu było mniejsze o 13,7%, podczas gdy w Polsce było większe o 11,0%.

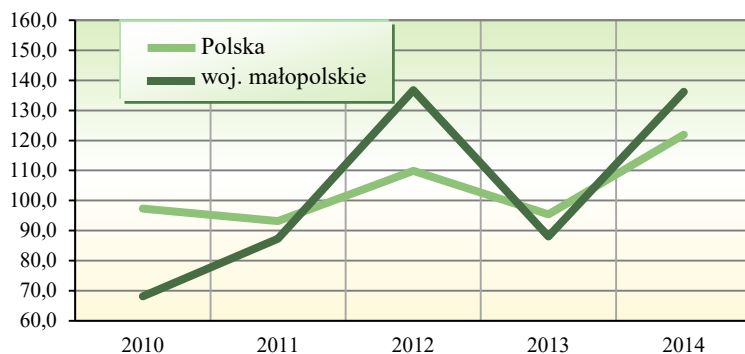
▪ SKUP PRODUKTÓW ROLNYCH

W województwie małopolskim w 2014 r., w porównaniu z rokiem poprzednim, obserwowano wzrost skupu ziarna żyta oraz żywca rzeźnego w przeliczeniu na. Mniej niż w ubiegłym roku skupiono natomiast pszenicy, ziemniaków i mleka krowiego.

W 2014 r. skupiono 49,5 tys. ton ziarna zbóż podstawowych (z mieszankami zbożowymi bez ziarna siewnego), co stanowi 0,5% skupu ogólnokrajowego. W odniesieniu do roku poprzedniego skup był wyższy o 36,2%, a w porównaniu z 2010 r. – większy o 43,2% (w kraju - odpowiednio wzrost o 21,9% i 19,0%). W omawianym roku w regionie skupiono 44,2 tys. ton pszenicy, tj. o 45,3% więcej niż w poprzednim roku i o 81,1% więcej niż w 2010 r. Skup żyta wyniósł 754 tony i zmniejszył się o 54,2% w odniesieniu do 2013 r. oraz o 79,6% w stosunku do 2010 r.

Wyk. 40. **Dynamika skupu zbóż podstawowych
(łącznie z mieszankami zbożowymi bez ziarna
siewnego)**

Rok poprzedni = 100

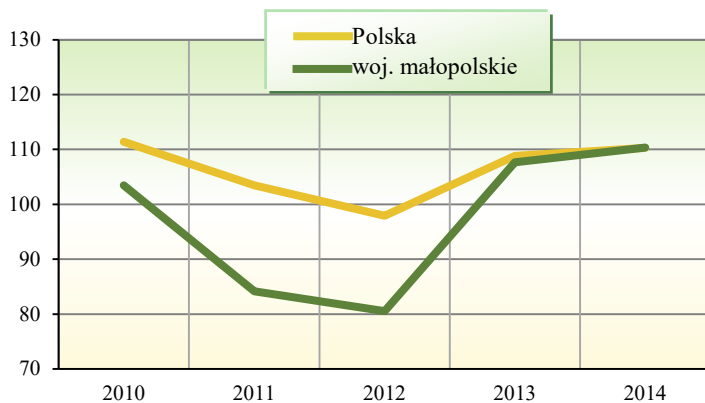

do 2010 r.).

W omawianym roku 2014 skupiono 76,2 tys. ton żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso, łącznie z tłuszczami w wadze ubojowej ciepłej (wbc) (co stanowi 2,0% skupu ogólnokrajowego), tj. o 10,3% więcej niż przed rokiem i o 19,5% mniej niż w 2010 r. W skali kraju zaobserwowano wzrost o 10,3% w odniesieniu do 2013 r. i o 21,5% w stosunku do roku 2010.

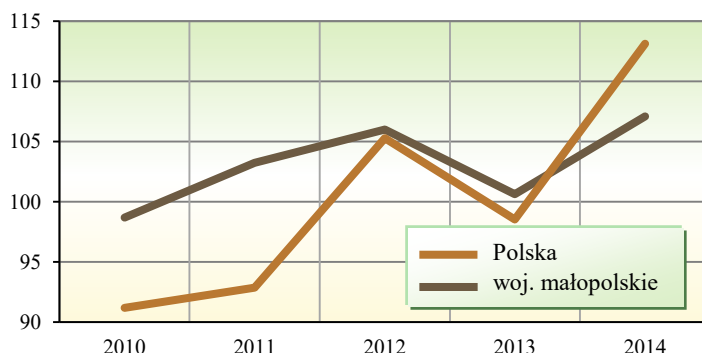
Wyk. 41. **Dynamika skupu żywca rzeźnego ogółem
(w przeliczeniu na mięso, łącznie z tłuszczami)
w wadze poubojowej ciepłej (wbc)^a**

Rok poprzedni = 100

Wyk. 42. **Dynamika skupu mleka krowiego**

Rok poprzedni = 100

Skup ziemniaków w 2014 r. ukształtował się na poziomie 14,4 tys. ton, co stanowi 0,9% ogólnego skupu w kraju. W porównaniu z rokiem poprzednim nastąpił wzrost ilości skupionych ziemniaków o 2,2%, a w porównaniu z rokiem 2010 o 0,4% (w kraju odnotowano wzrost o 16,9% w odniesieniu do poprzedniego roku i o 41,1% w stosunku

W ciągu ostatniego roku skupiono 36,4 tys. ton żywca wieprzowego, tj. o 9,9% więcej niż w roku poprzednim i o 14,7% mniej niż w roku 2010. Skup żywca wołowego ukształtował się na poziomie 12,8 tys. ton i był o 0,3% mniejszy niż przed rokiem i o 46,3% mniejszy niż w 2010 r. Żywca drobiowego skupiono 25,5 tys. ton, czyli o 17,7% więcej niż w roku poprzednim i o 2,1% mniej w porównaniu z 2010 r.

W 2014 r. skup mleka krowiego wyniósł 150,1 mln litrów, (co stanowi 1,5% ogółu mleka skupionego w kraju), tj. o 13,1% więcej niż przed rokiem i o 9,0% więcej niż w roku 2010 (w skali kraju w odniesieniu do poprzedniego roku zanotowano wzrost o 7,1%, a w porównaniu z 2010 r. o 17,9%).

■ CENY PRODUKTÓW ROLNYCH W SKUPIE I NA TARGOWISKACH

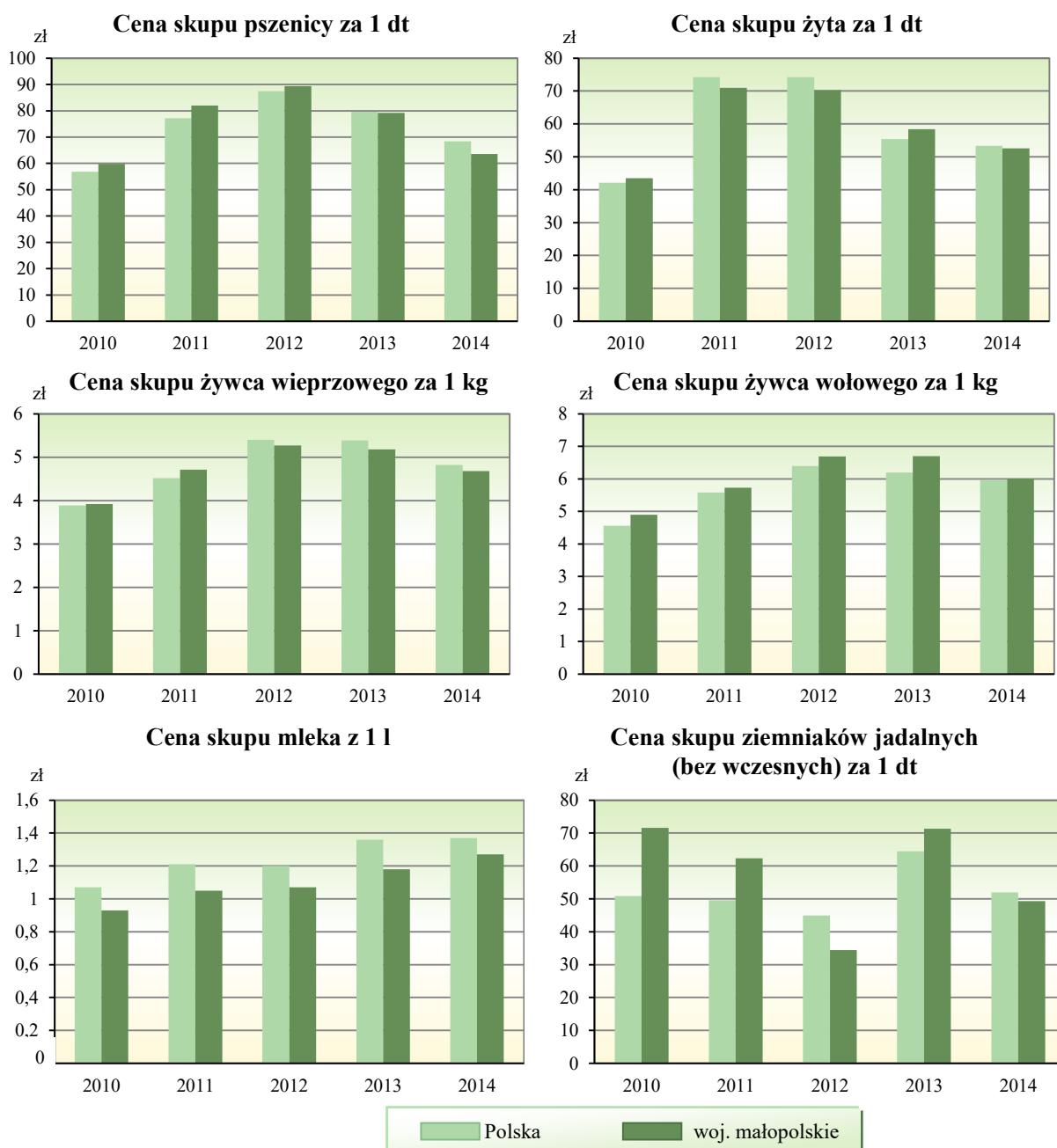
W 2014 r., w odniesieniu do roku poprzedniego, odnotowano spadek cen większości produktów rolnych zarówno w skupie, jak i na targowiskach. Wzrost cen skupu zauważalny był tylko w przypadku mleka krowiego.

Średnia cena skupu pszenicy w województwie w 2014 r. wyniosła 63,54 zł za 1 dt (w kraju – 68,36 zł) i była o 19,8% niższa niż przed rokiem i o 6,2%

Przeciętne roczne ceny skupu obliczono, jako iloraz wartości (w cenach bieżących bez VAT) i ilości poszczególnych produktów rolnych.

wyższa w porównaniu z 2010 r. Na targowiskach za 1 dt pszenicy płacono 88,73 zł (w kraju – 84,97 zł), tj. o 12,6% mniej niż w roku poprzednim i o 30,1% więcej niż w roku 2010.

Wyk. 43. Ceny produktów rolnych w skupie

W analizowanym roku cena żyta w skupie ukształtowała się na poziomie 52,61 zł za dt (w kraju – 53,34 zł), tj. o 3,6% niższym w porównaniu z zanotowanym w 2013 r. i o 26,6% wyższym niż w 2010 r. W obrocie targowiskowym cena żyta spadła w stosunku do poprzedniego roku o 9,7%, a w odniesieniu do uzyskanej w 2010 roku wzrosła o 34,2% osiągając poziom 78,88 zł (w Polsce – 63,91 zł).

Przeciętne roczne ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach obliczono jako średnie arytmetyczne z przeciętnych cen w poszczególnych miesiącach.

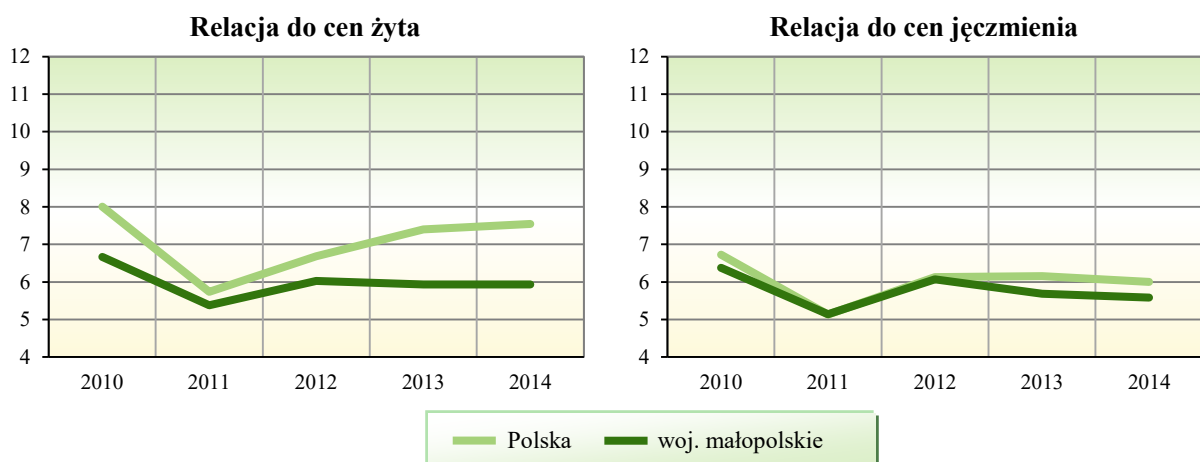
W 2014 r. za ziemniaki jadalne w skupie płacono 49,32 zł za dt (w kraju – 51,99 zł), tj. o 30,9% mniej niż przed rokiem i o 31,1% mniej niż w 2010 r. W obrocie targowiskowym cena ziemniaków ukształtowała się na poziomie 93,07 zł za dt (w Polsce – 100,19 zł), tj. o 1,2% niższym w stosunku do zanotowanego w 2013 r. i o 8,2% niższym niż w 2010 r.

W omawianym roku cena skupu żywca wołowego (bez cieląt) wyniosła 6,01 zł za kg (w kraju – 5,96 zł), tj. zmniejszyła się o 10,3% w stosunku do uzyskanej w poprzednim roku.

Cena żywca wieprzowego w skupie osiągnęła wartość 4,68 zł za kg (w kraju – 4,82 zł), tj. o 9,7% niższą niż w 2013 r.

W 2014 r., w odniesieniu do roku poprzedniego, utrzymała się relacja cen skupu żywca wieprzowego do cen targowiskowych żyta. Ukształtowała się ona podobnie jak rok wcześniej na poziomie 5,9 (wobec 6,7 w 2010 r.), w kraju relacja wyniosła 7,5 (wobec 7,4 w 2013 r. i 8,0 w 2010 r.). Relacja cen skupu żywca wieprzowego do targowiskowych cen jęczmienia w analizowanym okresie uległa zmniejszeniu i wyniosła 5,6 w 2013 r. wobec 5,7 w 2012 r. i 6,4 w 2010 r. (w kraju odpowiednio – 6,0, 6,2 i 6,7).

Wyk. 44. Relacja cen skupu żywca wieprzowego do cen targowiskowych żyta i jęczmienia

W 2014 r. cena 1 l mleka wyniosła 1,27 zł (w kraju – średnio 1,37 zł), tj. o 7,6% więcej niż przed rokiem i o 36,6% więcej niż w roku 2010.

■ GLOBALNA, KOŃCOWA I TOWAROWA PRODUKCJA ROLNICZA

W województwie małopolskim w 2013 r., w odniesieniu do poprzedniego roku, nastąpił spadek globalnej produkcji rolniczej (w cenach stałych), o czym zadecydowała mniejsza wartość produkcji roślinnej i zwierzęcej. Podobny kierunek zmian w skali roku notowano w produkcji końcowej i towarowej, gdzie również spadła wartość produkcji zwierzęcej i roślinnej.

W porównaniu z rokiem poprzednim zanotowano spadek produkcji globalnej o 15,0%. Wpływ na to miał zarówno spadek o 15,6 % w porównaniu do roku 2012 produkcji zwierzęcej, jak i produkcji roślinnej o 14,6%. W roku 2013 udział województwa małopolskiego w ogólnokrajowej globalnej produkcji rolniczej wyniósł 3,3%.

Globalna produkcja rolnicza obejmuje:

- *produkcję roślinną, tj. surowe (nieprzetworzone) produkty pochodzenia roślinnego (zbiory danego roku);*
- *produkcję zwierzęcą, tj. produkcję żywca rzeźnego oraz surowych (nieprzetworzonych) produktów pochodzenia zwierzęcego i przyrost pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego – stada podstawowego i obrotowego), do którego zaliczono: bydło, trzodę chlewną, owce, konie i drób.*

Końcowa produkcja rolnicza stanowi sumę wartości: produkcji towarowej, spożycia naturalnego produktów rolnych pochodzących z własnej produkcji, przyrostu zapasów produktów roślinnych i zwierzęcych oraz przyrostu wartości pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego – stada podstawowego i obrotowego). Produkcja końcowa, w odróżnieniu od produkcji globalnej, nie obejmuje tych produktów pochodzących z własnej produkcji, które zostały zużyte na cele produkcyjne, np. pasz, materiału siewnego, obornika.

Wartość końcowej produkcji rolniczej w województwie małopolskim w 2013 r. była o 17,5% mniejsza niż w roku poprzednim. Końcowa produkcja roślinna zmniejszyła się w stosunku do roku poprzedniego o 18,6% a zwierzęca o 16,4%.

W analizowanym roku 2013 w towarowej produkcji rolniczej nastąpił spadek produkcji

ogółem (o 14,8%), przy spadku wartości produkcji roślinnej (o 18,4%) i spadku (o 11,2%) produkcji zwierzęcej. W strukturze

Towarowa produkcja rolnicza stanowi sumę sprzedaży produktów rolnych do skupu i na targowiskach.

towarowej produkcji rolniczej dominowała nieznacznie produkcja zwierzęca, której udział wynosił 51,8%. Udział produkcji roślinnej wynosił natomiast 48,2%.

W 2013 r. udział regionu w ogólnokrajowej produkcji końcowej oraz towarowej ukształtował się na zbliżonym poziomie i wyniósł odpowiednio 3,1% i 2,9%.

Dane prezentujące rolnictwo w województwie małopolskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa małopolskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc w wersji elektronicznej,*
- „Biuletyn statystyczny województwa małopolskiego” – publikacja dostępna co kwartał w wersji elektronicznej,*

jak również w Banku Danych Lokalnych (moduł – dane krótkookresowe).

PRZEMYSŁ

W 2014 r. w województwie małopolskim zaobserwowano niewielki wzrost wartości produkcji sprzedanej przemysłu (w cenach stałych) w porównaniu z rokiem poprzednim. W porównaniu z rokiem 2013 zanotowano wzrost przeciętnego zatrudnienia w przemyśle, przy jednoczesnym spadku wydajności pracy, mierzonego wielkością produkcji sprzedanej na 1 zatrudnionego.

Produkcja sprzedana przemysłu w 2014 r. w województwie osiągnęła wartość 76847,2 mln zł (w cenach bieżących) i była o 0,1% (w cenach stałych) wyższa w odniesieniu do zanotowanej w roku poprzednim. W skali kraju w tym czasie sprzedaż produkcji zwiększyła się o 3,3%. W dwóch pierwszych kwartalnych okresach narastających nastąpił spadek produkcji sprzedanej przemysłu (w cenach stałych) w skali roku odpowiednio o 2,4% w pierwszym kwartale i o 0,6% w pierwszym półroczu. Natomiast w okresie trzech kwartałów produkcja sprzedana wzrosła o 0,9%.

Dane o produkcji sprzedanej przemysłu dotyczą działalności przemysłowej i nieprzemysłowej podmiotów gospodarczych zaliczanych do sekcji: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych”, oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją” i obejmują:

- wartość sprzedanych wyrobów gotowych (niezależnie od tego, czy otrzymano za nie należne opłaty), półfabrykatów i części własnej produkcji;
- wartość robót i usług świadczonych odpłatnie, tj. zarówno przemysłowych, jak i nieprzemysłowych;
- zryczałtowaną odpłatność agenta w przypadku zawarcia umowy na warunkach zlecenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej;
- wartość produktów w formie rozliczeń w naturze;
- produkty przeznaczone na powiększenie wartości własnych środków trwałych.

Tabl. 17. **Przemysł**

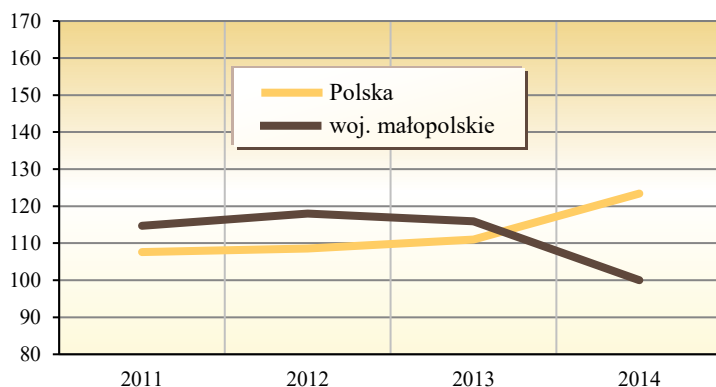
Wyszczególnienie	2010	2013	2014
POLSKA			
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) w mln zł	945306,9	1148985,4	1166591,0
Udział produkcji sprzedanej przetwórstwa przemysłowego w produkcji sprzedanej przemysłu (ceny bieżące) w %	83,0	84,5	85,4
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle w tys.	2442,2	2446,1	2472,9
MAŁOPOLSKIE			
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) w mln zł	58266,7	75237,6	76847,2
Udział produkcji sprzedanej przetwórstwa przemysłowego w produkcji sprzedanej przemysłu (ceny bieżące) w %	86,5	85,8	85,7
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle w tys.	170,7	174,2	174,7

Tabl. 17. **Przemysł (dok.)**

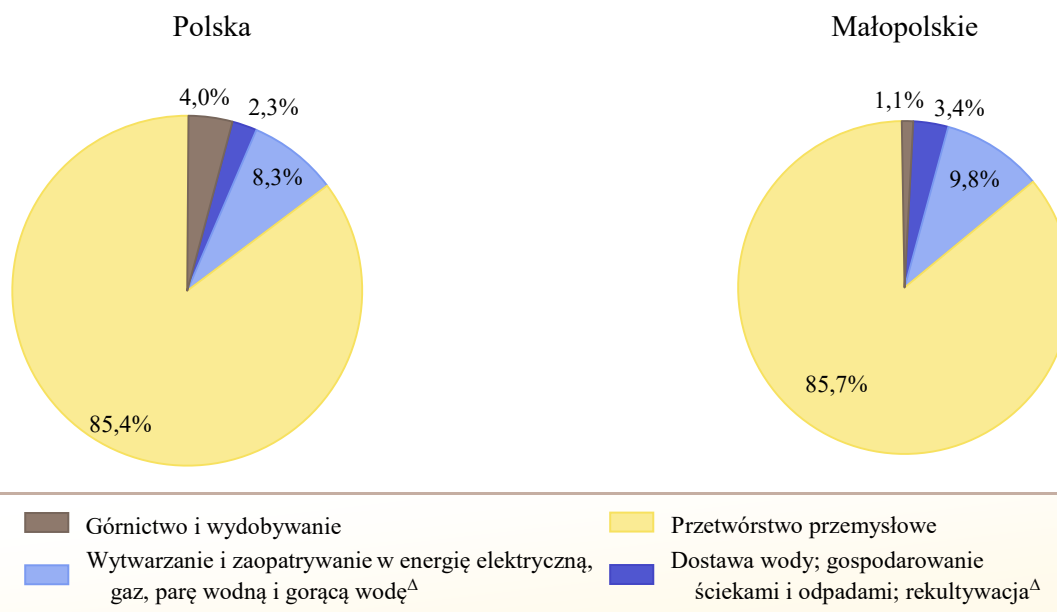
Wyszczególnienie	2010	2013	2014
KRAKÓW			
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) w mln zł	21091,5	27648,6	28660,0
Udział produkcji sprzedanej przetwórstwa przemysłowego w produkcji sprzedanej przemysłu (ceny bieżące) w %	77,7	71,5	72,2
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle w tys.	53,1	55,6	53,5

Wyk. 45. **Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu**
(ceny stałe)

2010 = 100

Na ogólną wartość produkcji sprzedanej przemysłu w województwie małopolskim największy wpływ miała wartość produkcji sprzedanej przetwórstwa przemysłowego (65893,0 mln zł), która stanowiła 85,7% ogólnej wartości produkcji sprzedanej przemysłu.

Wyk. 46. **Struktura produkcji sprzedanej przemysłu według sekcji PKD 2007 w 2014 r.**
(ceny bieżące)

Wzrost produkcji sprzedanej przemysłu w 2014 r. w stosunku do 2013 r. był wynikiem zwiększania produkcji sprzedanej (w cenach stałych) m.in. w sekcji dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja (o 10,3%) a także w przetwórstwie przemysłowym (o 0,2%).

Wśród działów przetwórstwa przemysłowego wyższa niż przed rokiem była (w cenach stałych) m.in. produkcja mebli (o 11,1%), wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych (o 9,7%) oraz wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny (o 8,6%). W analizowanym okresie spadek produkcji dotyczył głównie produkcji wyrobów tekstylnych (o 20,0%), papieru i wyrobów z papieru (o 8,1%), oraz maszyn i urządzeń (o 6,8%).

Dane o wartości produkcji sprzedanej przemysłu prezentuje się bez VAT i podatku akcyzowego, natomiast łącznie z wartością dotacji przedmiotowych do wyrobów i usług – w tzw. cenach bazowych.

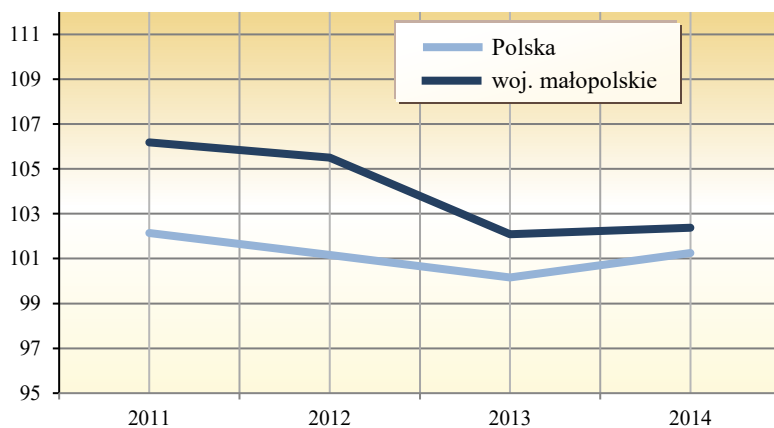
Tabl. 18. **Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu w województwie małopolskim**
(ceny stałe)

Sekcje i działy	2013				2014			
	I–III	I–VI	I–IX	I–XII	I–III	I–VI	I–IX	I–XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
O g ó ł e m	98,5	98,2	98,0	98,2	96,7	99,3	100,9	100,1
w tym:								
Przetwórstwo przemysłowe ...	96,9	97,9	98,7	100,8	100,0	100,8	101,1	100,2
w tym:								
Produkcja artykułów spożywczych	102,8	101,3	100,9	102,2	98,1	99,4	99,7	99,2
Produkcja wyrobów tekstylnych	111,0	114,9	109,6	109,9	86,4	86,4	82,9	80,0
Produkcja odzieży	99,2	107,1	105,1	95,0	112,6	104,6	94,6	93,6
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ	91,3	96,8	98,3	99,0	118,9	112,8	109,6	108,6
Produkcja papieru i wyrobów z papieru	86,3	85,0	86,5	87,8	90,6	91,2	91,8	91,9
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji ...	112,3	102,3	98,1	98,5	98,4	98,5	97,2	102,8
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	104,6	101,9	100,5	98,9	95,3	94,7	96,6	97,7
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	81,2	88,0	91,3	92,5	103,6	98,8	96,8	95,0
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	92,9	95,8	100,8	104,3	121,0	120,2	114,6	109,7
Produkcja wyrobów z metali ^Δ	96,8	91,8	95,9	91,3	107,2	109,1	105,6	105,3

Tabl. 18. **Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu w województwie małopolskim (dok.)**

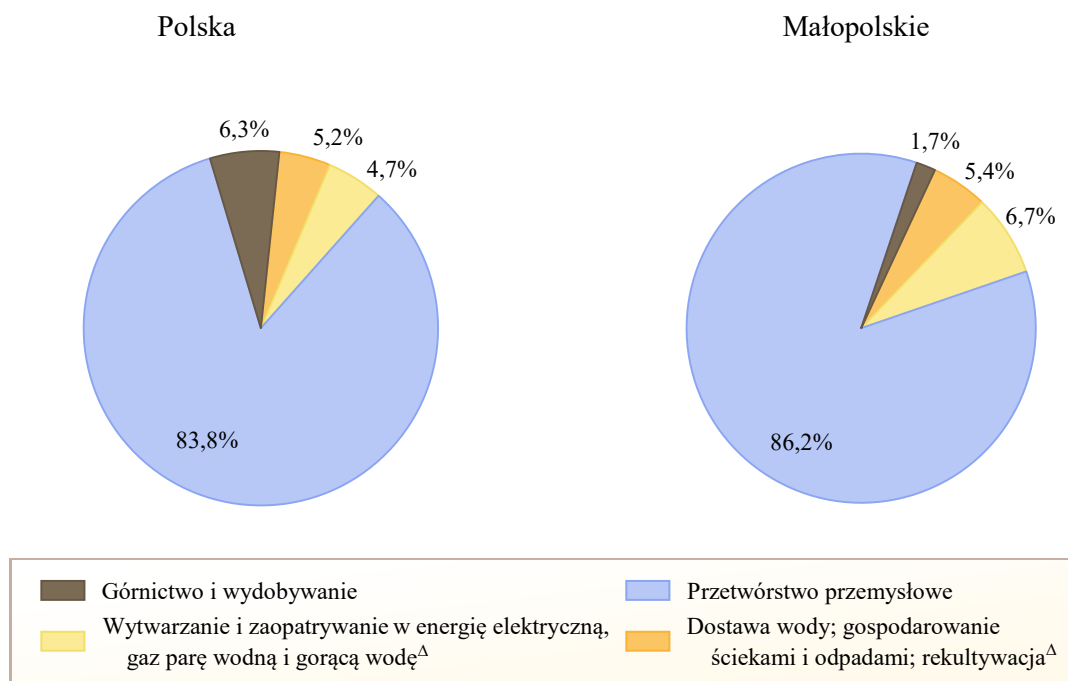
Sekcje i działy	2013				2014			
	I–III	I–VI	I–IX	I–XII	I–III	I–VI	I–IX	I–XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
Przetwórstwo przemysłowe (dok.)								
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	81,2	95,4	95,0	96,9	91,7	84,5	86,1	93,2
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ	102,9	110,3	111,8	115,5	97,6	100,4	105,1	102,5
Produkcja mebli	81,2	82,9	88,2	95,0	126,5	127,3	119,6	111,1
Dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja^Δ	104,1	101,9	104,5	107,1	109,2	111,9	111,9	110,3
w tym:								
Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody	100,8	99,5	99,9	100,5	92,5	98,8	98,0	98,4
Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków	78,8	75,3	74,6	75,2	89,2	95,9	103,0	100,5
Gospodarka odpadami, odzysk surowców ^Δ	110,7	108,3	113,3	118,1	121,9	122,2	121,9	119,1

Wzrostowi produkcji sprzedanej przemysłu w województwie małopolskim towarzyszyło zwiększenie przeciętnego zatrudnienia w skali roku o 0,3%. W kraju zanotowano również wzrost przeciętnego zatrudnienia w przemyśle w odniesieniu do roku poprzedniego o 1,1%.

Wyk. 47. **Dynamika przeciętnego zatrudnienia w przemyśle**
2010 = 100

W 2014 r. przeciętne zatrudnienie w przemyśle w województwie ukształtowało się na poziomie 174,7 tys. osób. W stosunku do roku poprzedniego zatrudnienie zwiększyło się m.in. w sekcji dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami, rekultywacja (o 4,0%) oraz przetwórstwo przemysłowe (o 1,2%).

Wyk. 48. **Struktura przeciętnego zatrudnienia w przemyśle według sekcji PKD 2007 w 2014 r.**

Wydajność pracy w przemyśle w 2014 r. mierzona wartością produkcji sprzedanej na 1 zatrudnionego w województwie małopolskim była o 0,2% niższa (w cenach stałych) niż przed rokiem. W kraju wydajność pracy w przemyśle w omawianym okresie wzrosła o 2,2%.

Dane prezentujące produkcję sprzedaną przemysłu w województwie małopolskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa małopolskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc w wersji elektronicznej,
- „Biuletyn statystyczny województwa małopolskiego” – publikacja dostępna co kwartał w wersji elektronicznej,

jak również w Banku Danych Lokalnych (moduł – dane krótkookresowe).

BUDOWNICTWO

W 2014 r. w województwie małopolskim odnotowano wzrost produkcji sprzedanej budownictwa w odniesieniu do roku poprzedniego, a tempo wzrostu w ciągu roku w poszczególnych okresach narastających ulegało wahaniom. Wyższa niż w roku poprzednim była również wartość sprzedaży produkcji budowlano-montażowej. Zwiększyła się także wydajność pracy mierzona wartością produkcji sprzedanej budownictwa na 1 zatrudnionego, przy jednoczesnym spadku przeciętnego zatrudnienia.

W 2014 r. w województwie małopolskim produkcja sprzedana budownictwa (w cenach bieżących) ukształtowała się na poziomie 15472,4 mln zł i zwiększyła się w porównaniu z rokiem poprzednim o 7,6 % (w skali kraju odnotowano wzrost o 7,0 %).

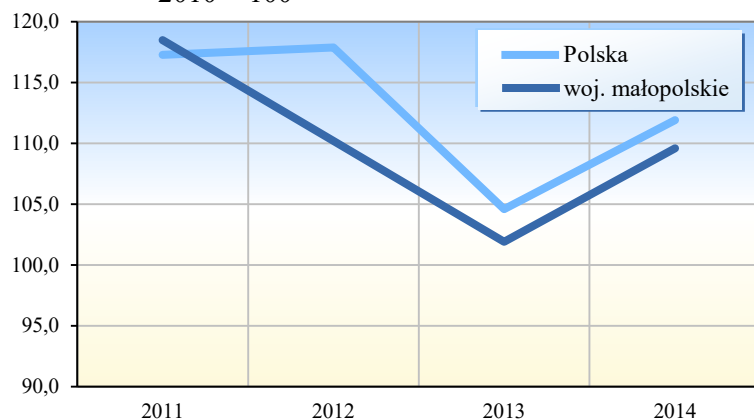
Dane o produkcji sprzedanej budownictwa dotyczą działalności budowlanej i niebudowlanej podmiotów gospodarczych zaliczanych do sekcji „Budownictwo”. Dane te obejmują:

- wartość sprzedanych wyrobów, półfabrykatów i części własnej produkcji (niezależnie od tego czy otrzymano za nie należne opłaty);
- wartość robót i usług świadczonych odpłatnie, tj. przemysłowych, budowlanych, jak i innych niż przemysłowe i budowlane;
- zryczałtowaną odpłatność agenta w przypadku zawarcia umowy na warunkach zlecenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej;
- wartość produktów w formie rozliczeń w naturze;
- produkty przeznaczone na powiększenie wartości własnych środków trwałych.

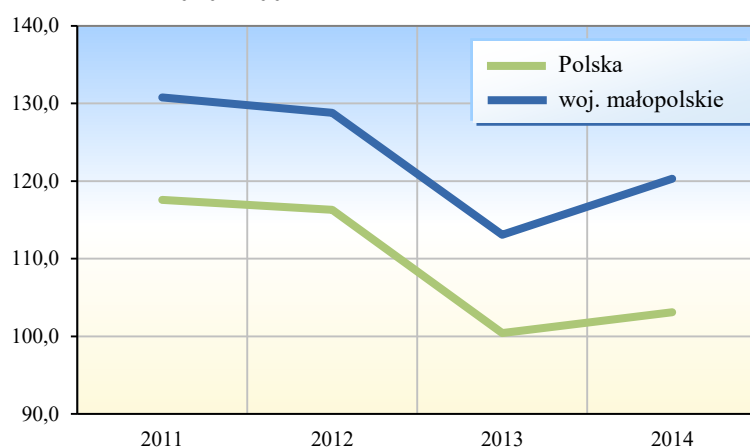
Tabl. 19. **Budownictwo**

Wyszczególnienie	2010	2013	2014
POLSKA			
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) w mln zł	160403,9	167771,8	179569,5
Udział produkcji budowlano-montażowej w produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące) w %	51,5	49,4	47,4
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie w tys.	442,8	444,2	409,9
WOJ. MAŁOPOLSKIE			
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) w mln zł	14115,5	14383,7	15472,4
Udział produkcji budowlano-montażowej w produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące) w %	50,0	55,4	54,8
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie w tys.	41,5	41,1	38,6
KRAKÓW			
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) w mln zł	7717,0	7688,0	8074,7
Udział produkcji budowlano-montażowej w produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące) w %	42,0	47,4	46,1
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie w tys.	18,8	17,1	16,1

Wyk. 49. **Dynamika produkcji sprzedanej budownictwa**
(ceny bieżące)
2010 = 100

Wyk. 50. **Dynamika produkcji budowlano-montażowej**
(ceny bieżące)
2010 = 100

W województwie produkcja budowlano – montażowa w analizowanym okresie wyniosła 8484,9 mln zł (54,8 % ogólnej wartości produkcji sprzedanej budownictwa) i zwiększyła się w stosunku do zanotowanej w roku poprzednim o 6,4 %. W kraju odnotowano wzrost produkcji budowlano-montażowej o 2,6%.

W 2014 r. w porównaniu z rokiem poprzednim (rok bazowy 2010) nastąpił wzrost dynamiki produkcji sprzedanej budownictwa o 7,7 p. proc., a dynamiki produkcji budowlano - montażowej o 7,2 p. proc.

Wśród przedsiębiorstw budowlanych w województwie największy udział miały podmioty specjalizujące się w

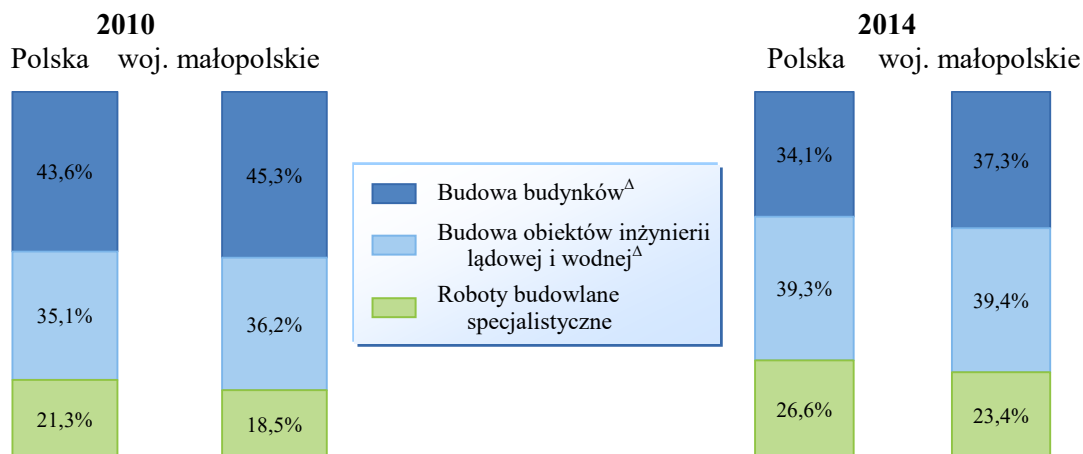
budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej (39,4 % sprzedaży produkcji budowlano-montażowej w 2014 r.), których produkcja była o 0,5 % wyższa niż rok wcześniej.

Tabl. 20. **Dynamika produkcji budowlano-montażowej w województwie małopolskim** (ceny bieżące)

Działy	2013				2014			
	I–III	I–VI	I–IX	I–XII	I–III	I–VI	I–IX	I–XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
O g ó ł e m	75,5	74,6	86,7	87,8	114,4	113,9	105,6	106,4
Budowa budynków ^Δ	84,1	91,0	91,4	97,0	126,5	118,8	116,9	113,0
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^Δ	65,0	58,7	81,7	79,3	123,8	117,8	99,5	100,5
Roboty budowlane specjalistyczne	75,1	79,6	89,2	92,3	89,7	102,0	100,0	107,1

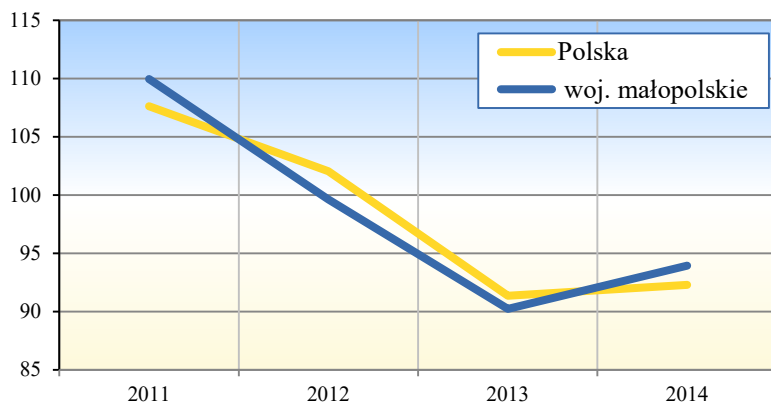
W przedsiębiorstwach, których podstawowym rodzajem działalności jest budowa budynków (udział 37,3%) produkcja zwiększyła się o 13,0 %, a w wykonujących głównie roboty budowlane specjalistyczne (udział 23,4 %) – produkcja wzrosła o 7,1%.

Wyk. 51. **Struktura produkcji budowlano-montażowej według działów PKD (ceny bieżące)**

W 2014 r. rosnącej produkcji sprzedanej budownictwa towarzyszyło zmniejszenie przeciętnego zatrudnienia w tej sekcji o 6,1% (w kraju spadek o 7,7 %).

Wyk. 52. **Dynamika przeciętnego zatrudnienia w budownictwie**
rok poprzedni=100

Wartość produkcji sprzedanej budownictwa w przeliczeniu na 1 zatrudnionego w 2014 r. w województwie małopolskim ukształtowała się na poziomie 400,6 tys. zł (w cenach bieżących), co oznacza wzrost o 14,5 % w stosunku do roku poprzedniego.

Dane prezentujące produkcję sprzedaną budownictwa w województwie małopolskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa małopolskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc w wersji elektronicznej,
- „Biuletyn statystyczny województwa małopolskiego” – publikacja dostępna co kwartał w wersji elektronicznej,

jak również w Banku Danych Lokalnych (moduł – dane krótkookresowe).

BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE

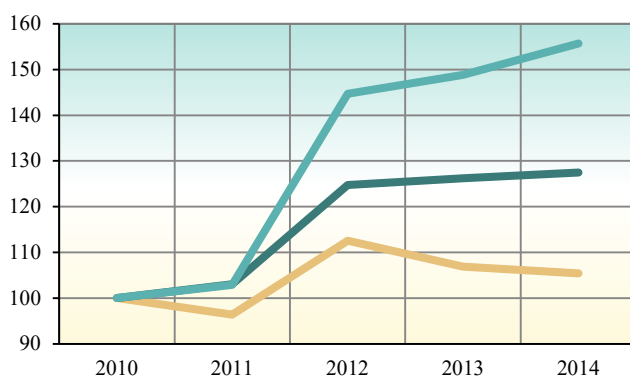
Rok 2014 dla województwa małopolskiego, inaczej niż dla kraju był korzystnym rokiem pod względem liczby mieszkań oddanych do użytkowania - odnotowano ich wzrost o 1,0%. Inna tendencja natomiast wystąpiła w przypadku liczby wydanych pozwoleń na budowę mieszkań –w województwie małopolskim odnotowano spadek o 12,7%, natomiast w Polsce nastąpił wzrost o 13,0 %.

W 2014 r. w województwie małopolskim oddano do użytkowania 15630 mieszkań, tj. o 1,0% więcej niż przed rokiem i o 2,2% więcej niż w 2012 r. W tym samym czasie w Polsce odnotowano spadek o 1,4% liczby lokali mieszkalnych przekazanych do użytkowania w odniesieniu do roku 2013 i spadek o 6,4% w porównaniu z 2012 r.

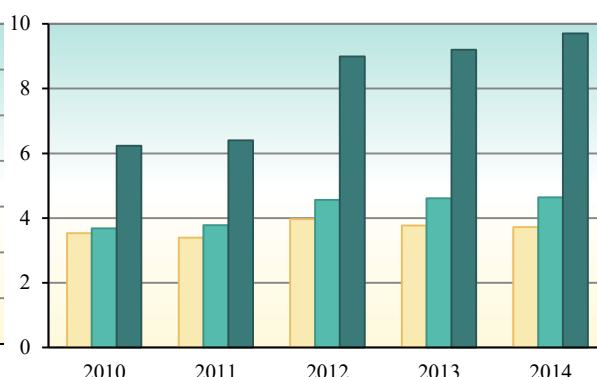
*Informacje o **mieszkaniach oddanych do użytkowania** dotyczą mieszkań w budynkach nowo wybudowanych i rozbudowanych (w części stanowiącej rozbudowę) oraz uzyskanych w wyniku przebudowy pomieszczeń niemieszkalnych. Podziału na mieszkania w budynkach spółdzielni mieszkaniowych, indywidualnych (tj. realizowanych przez osoby fizyczne, fundacje, kościoły i związki wyznaniowe) oraz realizowanych z przeznaczeniem na sprzedaż lub wynajem dokonano na podstawie sposobu finansowania budowy lub przeznaczenia mieszkań.*

Tabl. 21. **Budownictwo mieszkaniowe**

Wyszczególnienie	2010	2013	2014
POLSKA			
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności	3,5	3,8	3,7
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w m ²	106,1	104,6	100,9
Pozwolenia na budowę na 1000 ludności	4,5	3,6	4,1
Mieszkania, których budowę rozpoczęto na 1000 ludności	4,1	3,4	3,9
MAŁOPOLSKIE			
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności	3,7	4,6	4,6
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w m ²	114,9	106,7	102,1
Pozwolenia na budowę na 1000 ludności	6,9	4,6	4,0
Mieszkania, których budowę rozpoczęto na 1000 ludności	5,6	4,4	5,2
KRAKÓW			
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności	6,2	9,2	9,7
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w m ²	71,4	63,4	59,8
Pozwolenia na budowę na 1000 ludności	16,1	9,9	7,4
Mieszkania, których budowę rozpoczęto na 1000 ludności	12,1	11,4	12,2

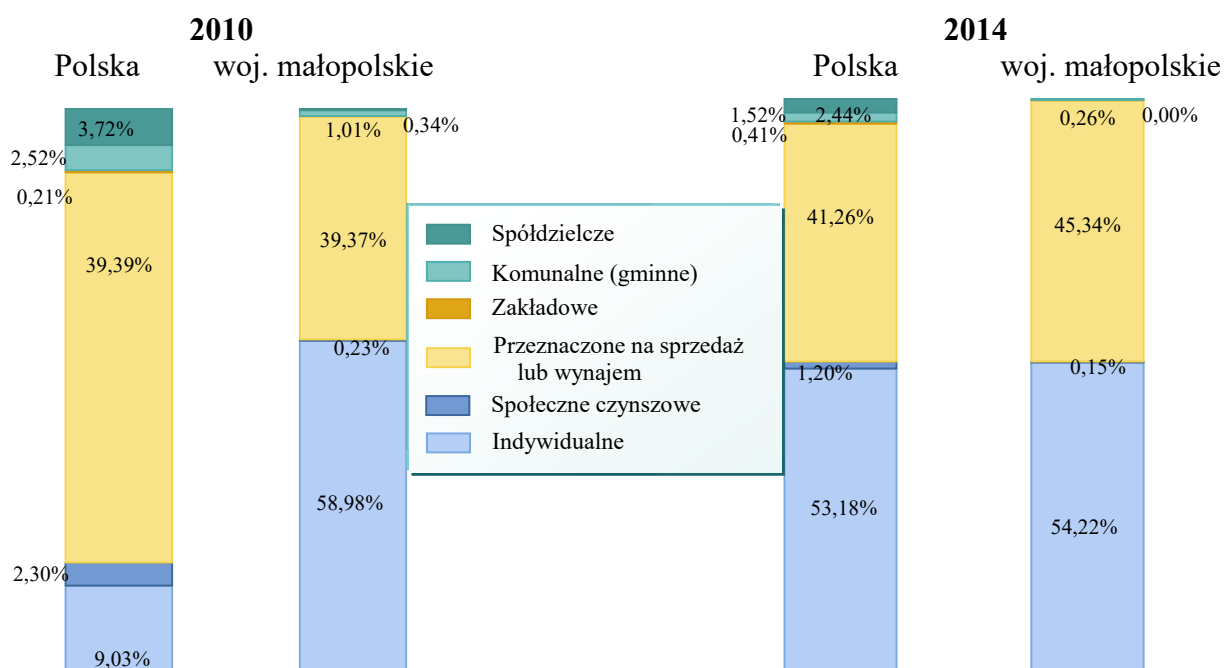
Wyk. 53. **Dynamika liczby mieszkań oddanych do użytkowania 2010 = 100**

— Polska — woj. małopolskie — Kraków

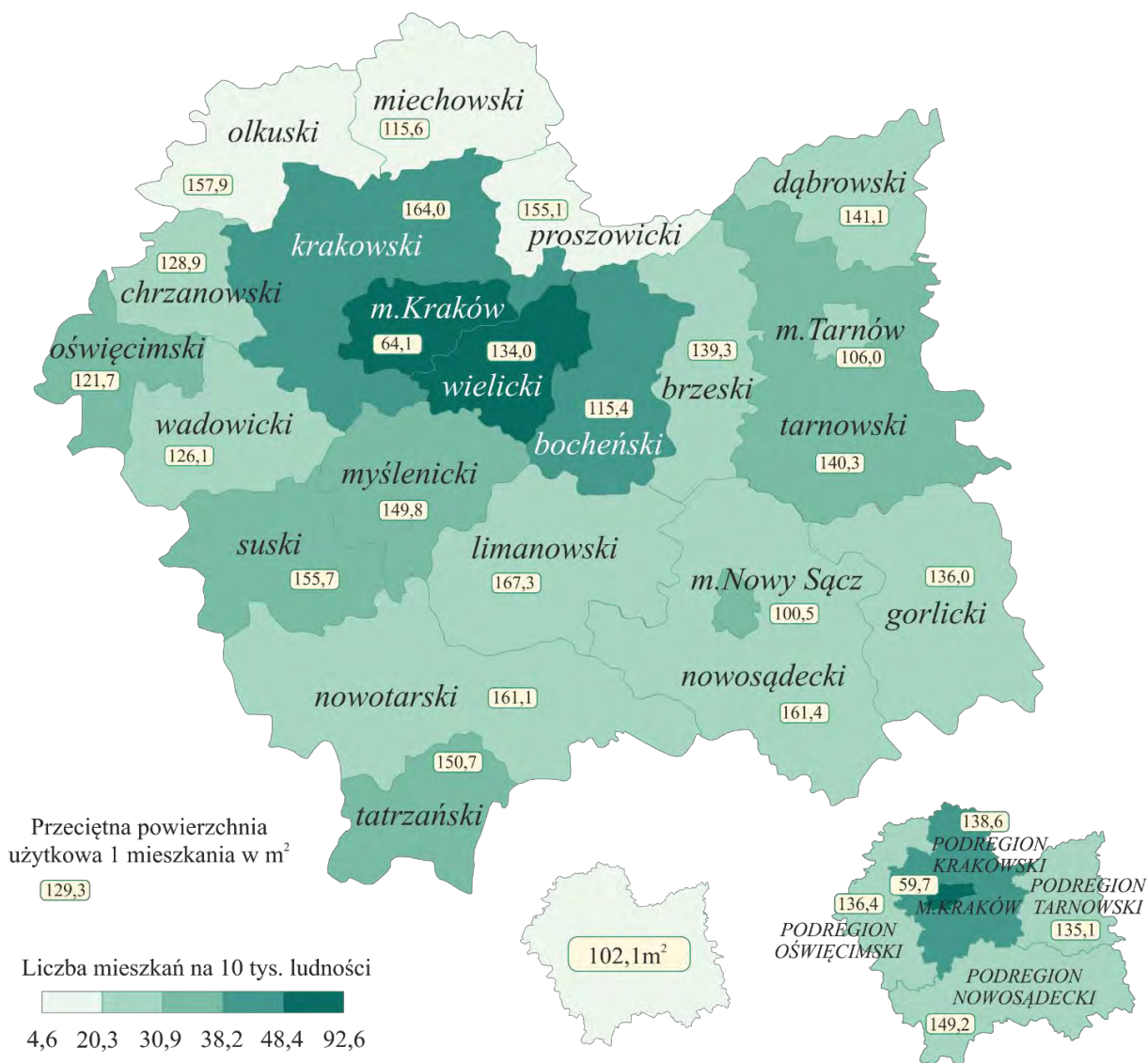
Wyk. 54. **Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności**

— Polska — woj. małopolskie — Kraków

Rok 2014 w stosunku do roku 2013 w województwie małopolskim cechował się wzrostem (o 7,0%) liczby oddanych mieszkań przeznaczonych na sprzedaż lub wynajem, w tym samym okresie w skali kraju również odnotowano wzrost (o 4,6%). W budownictwie indywidualnym, zarówno w Polsce jak i w województwie małopolskim, zarejestrowano spadek liczby mieszkań oddanych do użytkowania odpowiednio o 6,3% i o 0,3% w porównaniu z rokiem 2013.

Wyk. 55. **Struktura liczby mieszkań oddanych do użytkowania według form budownictwa**

Wyk. 56. Mieszkania oddane do użytkowania w województwie małopolskim według podregionów i powiatów w 2014 r.

Tabl. 22. Mieszkania oddane do użytkowania w województwie małopolskim

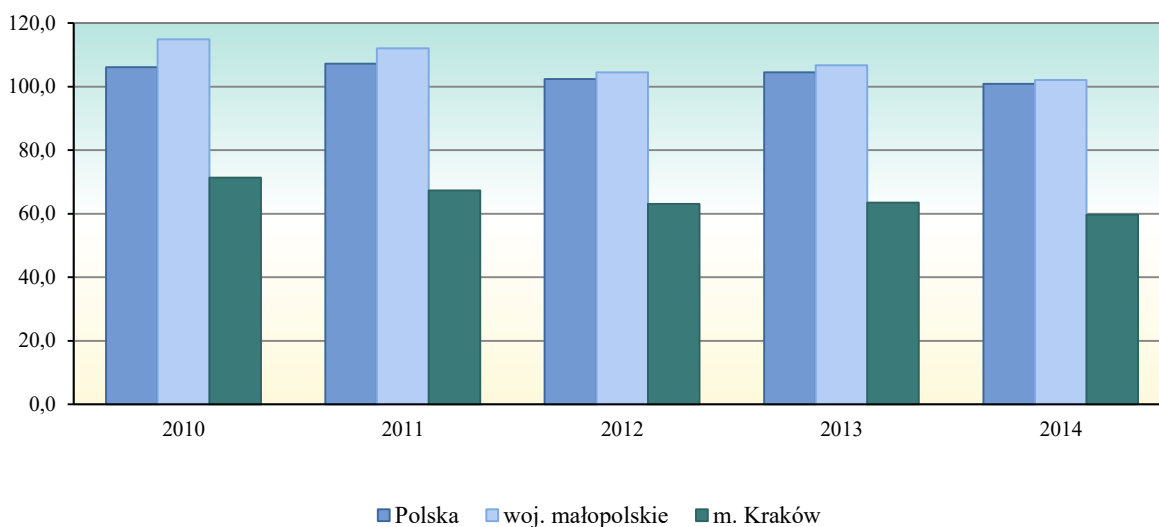
Formy budownictwa	2013				2014			
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	2012 = 100	przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	2013 = 100	przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²
O g ó ł e	15482	100	101,2	106,7	15630	100	101,0	102,1
Spółdzielcze	31	0,2	x	65,6	-	-	-	-
Komunalne (gminne)	169	1,1	140,8	40,8	41	0,3	24,3	32,4
Zakładowe	1	0,01	33,3	153,0	5	0,03	5 x	65,6
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	6621	42,7	99,4	56,9	7086	45,4	107,0	55,2
Spółeczne czynszowe	157	1,0	327,1	54,0	23	1,2	14,6	60,9
Indywidualne	8503	55,0	100,5	147,9	8475	54,2	99,7	141,7

Powierzchnia użytkowa mieszkania jest to łączna powierzchnia pokoi, kuchni, przedpokoi, łazienek i wszystkich innych pomieszczeń wchodzących w skład mieszkania.

Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w województwie małopolskim w 2014 r. wyniosła 102,1 m² (w kraju – 100,9 m²) i była mniejsza o 4,6 m² w stosunku do roku

2013 (dla kraju przeciętna powierzchnia mieszkania była mniejsza o 3,7 m²). W porównaniu z 2012 r., zarówno w województwie małopolskim jak i w Polsce przeciętna powierzchnia mieszkania zmniejszyła się odpowiednio o 2,4 m² i o 1,5 m².

Wyk. 57. **Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania**

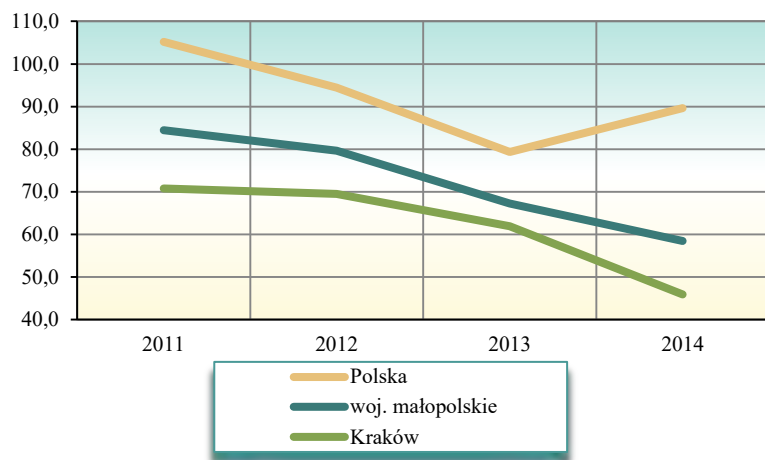

Średnia powierzchnia użytkowa mieszkania w budownictwie indywidualnym w województwie małopolskim ukształtowała się na poziomie 141,7 m², najmniejszą przeciętną powierzchnią charakteryzowały się mieszkania komunalne (32,4 m²).

W województwie małopolskim w 2014 r. największe mieszkania budowano w powiatach: limanowskim (168,9 m²), myślenickim (166,5 m²), olkuskim (163,0 m²) oraz nowotarskim (161,1 m²), a najmniejsze w powiatach: bocheńskim (107,0 m²), wielickim (115,4 m²), tatrzańskim (117,9 m²) oraz oświęcimskim (118,4 m²). W przypadku miast na prawach powiatów w województwie największą powierzchnię użytkową miały mieszkania w Nowym Sączu (125,5 m²), a najmniejszą w Krakowie – 59,8 m². W Tarnowie budowano mieszkania o średniej powierzchni użytkowej wynoszącej 102,1 m².

W okresie styczeń – grudzień 2014 r. w województwie małopolskim wydano pozwolenia na budowę 13536 mieszkań, tj. o 12,7 % mniej niż rok wcześniej i o 26,6 % mniej niż w 2012 r., w skali kraju odnotowano wzrost o 13,0% w stosunku do roku poprzedniego i spadek o 5,1% w porównaniu z 2012 r.

Wyk. 58. **Dynamika liczby wydanych pozwoleń na realizację mieszkań**
2010 = 100

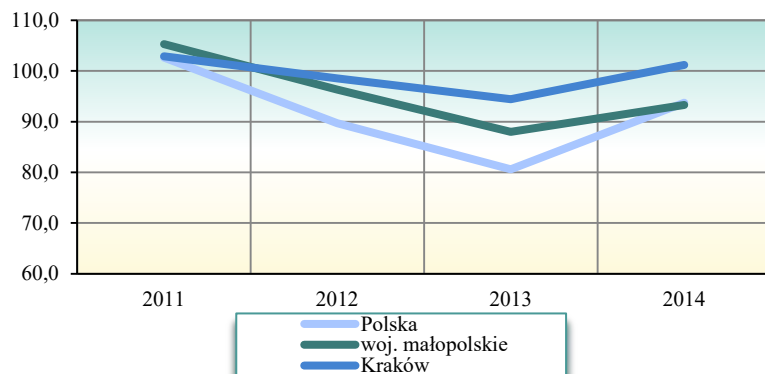

nalnym wzrosła o 67,3 %

Tabl. 23. **Mieszkania, na realizację których wydano pozwolenia w województwie małopolskim**

Formy budownictwa	2013			2014		
	w liczbach biewzględ- nych	w odset- kach	2012= = 100	w liczbach biewzględ- nych	w odset- kach	2013 = = 100
O g ó ł e m	15506	100	84,1	13536	100	87,3
Spółdzielcze	-	x	x	18	0,1	x
Komunalne (gminne)	49	0,3	132,4	82	0,6	167,3
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	7222	46,6	83,0	5629	41,6	77,9
Spółeczne czynszowe	-	x	x	50	0,4	x
Indywidualne	8235	53,1	85,0	7757	57,3	94,2

Wyk. 59. **Dynamika liczby mieszkań, których budowę rozpoczęto**
2010 = 100

W przypadku liczby pozwoleń na budowę mieszkań indywidualnych na pierwszym miejscu nie znajdowała się stolica województwa (6,1% - 6 pozycja) lecz powiat krakowski (18,2%).

W województwie małopolskim dominowały pozwolenia wydane na budowę mieszkań przez inwestorów indywidualnych (57,3%) oraz przeznaczonych na sprzedaż lub wynajem (41,6%). W 2014 r. liczba pozwoleń uzyskanych na budowę przez wymienionych inwestorów zmniejszyła się w skali roku odpowiednio o 5,8% i 22,1%, natomiast w budownictwie komunalnym wzrosła o 67,3 %

W województwie małopolskim w 2014 r. ponad 40 % spośród wszystkich (13536) pozwoleń na budowę mieszkań wydano w Krakowie, było to o 7,3 p. proc. mniej niż w 2013 r. Na drugiej pozycji w województwie ze znacznie niższym udziałem uplasował się powiat krakowski z udziałem ponad 10,0%.

W porównaniu z rokiem 2013 w piętnastu powiatach nastąpił spadek liczby wydanych pozwoleń na budowę mieszkań i wahał się on od 29,7% dla powiatu chrzanowskiego do 3,4% dla powiatu oświęcimskiego. W przypadku siedmiu powiatów odnotowano wzrost liczby pozwoleń, największy w mieście Tarnowie (o 117,8%).

Dane prezentujące budownictwo mieszkaniowe w województwie małopolskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa małopolskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
 - „Biuletyn statystyczny województwa małopolskiego” – publikacja dostępna co kwartał w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
-
-

RYNEK WEWNĘTRZNY

W województwie małopolskim w 2014 r. (w porównaniu do roku 2013) odnotowano spadek wartości sprzedaży detalicznej. Spadła również sprzedaż hurtowa towarów.

Wartość **sprzedaży detalicznej** (w cenach bieżących) zrealizowanej przez jednostki handlowe i niehandlowe w 2014 r. zmniejszyła się w odniesieniu do poprzedniego roku o 0,2% (w kraju sprzedaż detaliczna ukształtowała się na poziomie o 3,3% wyższym niż w roku poprzednim).

Dane o sprzedaży detalicznej towarów obejmują sprzedaż towarów konsumpcyjnych i niekonsumpcyjnych dokonywaną w punktach sprzedaży detalicznej, placówkach gastronomicznych oraz innych punktach sprzedaży (np. sklepy, magazyny), w ilościach wskazujących na zakupy dla potrzeb indywidualnych nabywców.

Tabl. 24. **Dynamika sprzedaży detalicznej^a** (ceny bieżące)

Wyszczególnienie	2010	2013	2014
	rok poprzedni = 100		
POLSKA			
Ogółem	105,5	102,3	103,3
w tym:			
Pojazdy samochodowe, motocykle, części	107,9	110,8	101,8
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe	113,1	93,9	95,9
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe	101,2	102,6	104,9
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach	113,6	109,9	106,1
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny	117,2	109,7	109,7
Włókno, odzież, obuwie	113,1	107,9	111,9
Meble, RTV, AGD	123,0	105,6	101,2
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach	83,6	100,7	104,4
Pozostałe	95,9	96,8	103,3
MAŁOPOLSKIE			
Ogółem	108,5	101,1	99,8
w tym:			
Pojazdy samochodowe, motocykle, części	106,0	117,6	82,6
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe	103,0	96,7	98,2
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe	112,4	98,8	101,5
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach	107,8	104,8	101,3

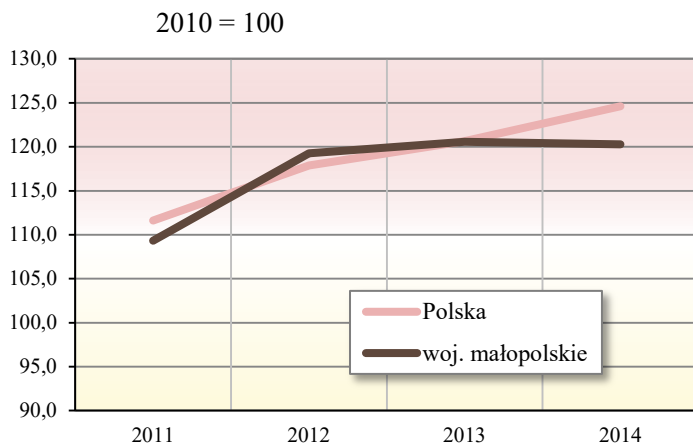
^a Grupowania przedsiębiorstw dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Działalności 2007 (PKD 2007), zaliczając przedsiębiorstwo do określonej kategorii według przeważającego rodzaju działalności, zgodnie z aktualnym w omawianym okresie stanem organizacyjnym. Odnotowane zmiany (wzrost/spadek) wartości sprzedaży detalicznej w poszczególnych grupach rodzajów działalności przedsiębiorstw mogą zatem również wynikać ze zmiany przeważającego rodzaju działalności przedsiębiorstwa oraz zmian organizacyjnych (np. połączenia przedsiębiorstw). Nie ma to wpływu na dynamikę sprzedaży detalicznej ogółem.

Tabl. 24. **Dynamika sprzedaży detalicznej^a** (dok.)

Wyszczególnienie	2010	2013	2014
	rok poprzedni = 100		

MAŁOPOLSKIE (dok.)

Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny	107,2	120,4	117,6
Włókno, odzież, obuwie	103,9	118,9	155,7
Meble, RTV, AGD	117,5	71,8	102,1
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach.....	105,5	104,1	87,5
Pozostałe	103,9	98,5	86,8

^a Patrz notka a na str. 79.Wyk. 60. **Dynamika sprzedaży detalicznej**
(ceny bieżące)

W województwie małopolskim w trakcie trzech pierwszych kwartałów 2014 r. notowano wyższą dynamikę sprzedaży detalicznej towarów w porównaniu do analogicznych okresów roku poprzedniego. W ostatnim kwartale odnotowano spadek dynamiki sprzedaży detalicznej towarów w porównaniu do czwartego kwartału 2013 r.

W całym 2014 r. największy wzrost sprzedaży detalicznej

zaobserwowano w przedsiębiorstwach zajmujących się sprzedażą detaliczną prowadzoną przez domy sprzedaży wysyłkowej (o ponad 20 razy) oraz handlem włóknem, odzieżą, obuwem (o 55,7%). W czterech grupach odnotowano niższą dynamikę sprzedaży niż miało to miejsce w 2013 r.

W strukturze sprzedaży detalicznej w okresie styczeń – grudzień 2014 r. największy udział miały przedsiębiorstwa zgrupowane w kategoriach: „sprzedaż w niewyspecjalizowanych sklepach z przewagą żywności, napojów i wyrobów tytoniowych” (38,9%), przedsiębiorstwa prowadzące sprzedaż paliw stałych, ciekłych i gazowych (17,0%) oraz zajmujące się sprzedażą pojazdów samochodowych, motocykli oraz części (11,1%).

Tabl. 25. **Dynamika sprzedaży detalicznej^a w województwie małopolskim (ceny bieżące)**

Wyszczególnienie	2013				2014			
	I–III	I–VI	I–IX	I–XII	I–III	I–VI	I–IX	I–XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
O g ó ł e m	98,5	99,0	100,0	101,1	103,6	100,7	100,3	99,8
w tym:								
Pojazdy samochodowe, moto- cykle, części	92,0	100,8	105,5	117,6	109,3	89,8	87,6	82,6
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe ...	100,8	98,2	97,2	96,7	98,8	99,6	99,9	98,2
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe	97,4	96,7	98,2	98,8	101,1	102,6	101,5	101,5
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach	99,1	101,6	104,1	104,8	110,1	106,9	102,5	101,3
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny	146,0	132,7	131,5	120,4	103,7	102,3	108,6	117,6
Włókno, odzież, obuwie	109,2	115,2	117,2	118,9	163,8	161,3	159,3	155,7
Meble, RTV, AGD	92,1	94,2	95,6	71,8	72,9	72,6	74,6	102,1
Prasa, książki, pozostała sprze- daż w wyspecjalizowanych sklepach	87,7	93,8	96,3	104,1	96,2	90,4	91,9	87,5
Pozostałe	97,8	96,3	93,7	98,5	101,8	91,0	91,1	86,8

^a Patrz notka a do tabl. 24 na str. 79.

W 2014 r. w województwie małopolskim sprzedaż hurtowa (w cenach bieżących) w jednostkach handlowych była o 4,9% niższa niż w roku poprzednim. Natomiast sprzedaż hurtowa w jednostkach hurtowych w skali roku zmniejszyła się o 6,7%. W kraju sprzedaż hurtowa w jednostkach handlowych w minionym roku była wyższa o 0,7% niż w 2013 r. W regionie w skali roku najbardziej zwiększyła się wartość sprzedaży hurtowej realizowanej na zlecenie (o 36,4%), produktów rolnych i żywych zwierząt (o 28,1%) oraz hurtowa sprzedaż wyrobów włókienniczych (o 11,8%). Największy spadek, bo o 16,4%, zanotowała sprzedaż hurtowa półproduktów i odpadów pochodzenia nierolniczego oraz złomu, a także sprzedaż hurtowa napojów alkoholowych i bezalkoholowych – spadek o 13,8%.

Dane prezentujące rynek wewnętrzny w województwie małopolskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa małopolskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
- „Biuletyn statystyczny województwa małopolskiego” – publikacja dostępna co kwartał w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu.

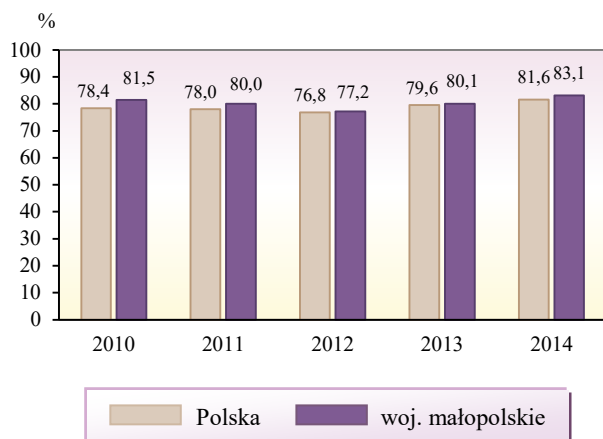
WYNIKI FINANSOWE PRZEDSIĘBIORSTW NIEFINANSOWYCH

W 2014 r. w województwie małopolskim badane przedsiębiorstwa osiągnęły korzystniejsze wyniki finansowe w porównaniu z rokiem poprzednim. Odnotowano poprawę podstawowych wskaźników ekonomiczno-finansowych: wskaźnika poziomu kosztów, wskaźnika rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów oraz wskaźników rentowności obrotu brutto i netto. Poprawie uległ wynik na działalności gospodarczej.

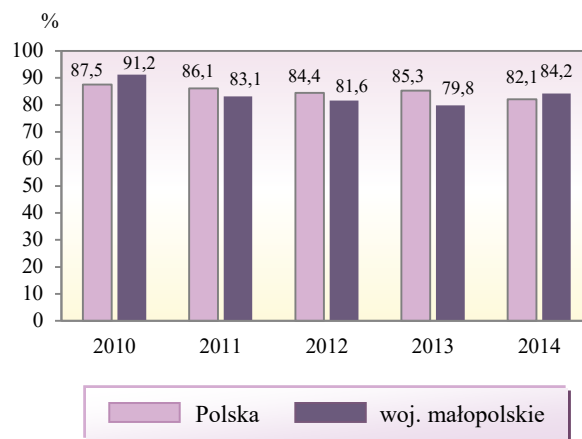
Wyniki finansowe uzyskane w 2014 r. przez badane przedsiębiorstwa w województwie małopolskim były korzystniejsze niż w roku poprzednim; zaobserwowano poprawę podstawowych wskaźników ekonomiczno-finansowych. W województwie poprawie uległy wskaźniki rentowności obrotu brutto i obrotu netto, jak również wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów. Wskaźnik poziomu kosztów w województwie był niższy niż przed rokiem (w kraju odnotowano nieznaczny wzrost wskaźnika).

Dane dotyczące wyników finansowych przedsiębiorstw prezentuje się w dostosowaniu do nowelizacji ustawy z dnia 29 IX 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. 2013, poz. 330).

Wyk. 61. **Udział (w %) liczby przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w ogólnej liczbie badanych podmiotów**

Wyk. 62. **Udział (w %) przychodów przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w przychodach z całokształtu działalności**

Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności obejmują:

- koszt własny sprzedanych produktów, towarów i materiałów związany z podstawową działalnością operacyjną, do którego zaliczono wartość sprzedanych towarów i materiałów oraz koszty ogółem, pomniejszone o koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki i skorygowane o zmianę stanu produktów;
- pozostałe koszty operacyjne;
- koszty finansowe.

W 2013 r. w województwie małopolskim zwiększył się udział przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w ogólnej liczbie badanych przedmiotów z 80,1% w 2013 r. do 83,1% w roku 2014, a ich udział w przychodach ogółem zwiększył się z 79,8% zanotowanych w 2013 r. do 84,2%.

Przychody z całokształtu działalności ukształtowały się na poziomie 169898,7 mln zł i w odniesieniu do poprzedniego roku były wyższe o 1,6%, natomiast koszty ich uzyskania wyniosły 161183,2 mln zł i wzrosły o 1,4%, co przełożyło się na poprawę wskaźnika poziomu kosztów – w skali roku zmniejszył się o 0,2 p. proc. do wysokości 94,9% (w kraju w 2014 r. wskaźnik poziomu kosztów był wyższy o 0,2 p. proc. niż przed rokiem i osiągnął poziom 95,7%).

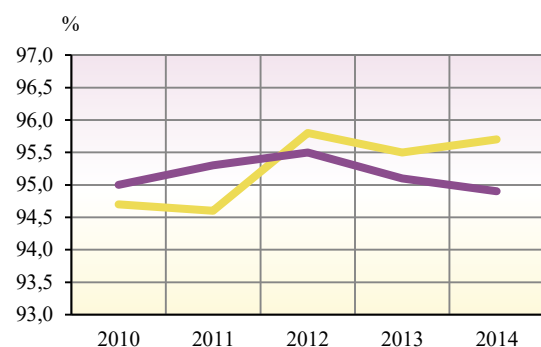
Wyniki finansowe:

- *wynik finansowy brutto (zysk lub strata) jest to wynik na działalności gospodarczej, skorygowany o wynik zdarzeń nadzwyczajnych;*
- *obciążenia wyniku finansowego brutto obejmują podatek dochodowy od osób prawnych i fizycznych, a w 2013 r. również inne płatności wynikające z odrębnych przepisów;*
- *wynik finansowy netto (zysk lub strata) otrzymuje się po pomniejszeniu wyniku finansowego brutto o obowiązkowe obciążenia.*

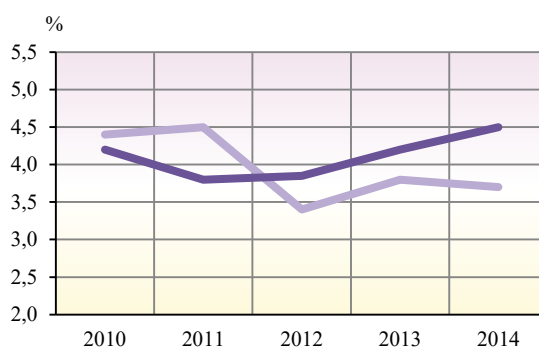
Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów w 2014 r. w województwie małopolskim osiągnęły wartość 164662,8 mln zł (wzrost o 1,7% w stosunku do roku poprzedniego), a koszty ich uzyskania wyniosły 156889,4 mln zł (wzrost o 1,5%). Wynik finansowy ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów (na poziomie 7773,5 mln zł) był o 6,1% wyższy niż przed rokiem, podobnie wynik finansowy na działalności gospodarczej – o 6,8% wyższy od zanotowanego w roku poprzednim (wyniósł 8715,5 mln zł). Wynik finansowy brutto osiągnął wartość 8713,1 mln zł, tj. o 6,8% wyższą niż w 2013 r. Po odliczeniu obciążeń (głównie podatku dochodowego), wynik finansowy netto ukształtował się na poziomie 7706,7 mln zł i wzrósł o 9,7% w stosunku do uzyskanego w 2013 r.

W omawianym okresie w województwie małopolskim, podobnie jak w kraju, pogorszeniu uległ wynik finansowy na pozostałej działalności operacyjnej (był niższy 12,7% w porównaniu z 2013 r.). Badane przedsiębiorstwa w województwie zmniejszyły stratę na operacjach finansowych (z minus 366,8 mln zł w 2013 r. do minus 105,8 mln zł w 2014 r.). W skali kraju odnotowano pogorszenie wyniku na operacjach finansowych (z minus 1882,9 mln zł do minus 6539,2 mln zł).

Wyk. 63. Wskaźnik poziomu kosztów

Wyk. 64. Wskaźnik rentowności obrotu netto

Wskaźniki:

- *wskaźnik poziomu kosztów jest to relacja kosztów uzyskania przychodów z całokształtu działalności;*
- *wskaźnik rentowności ze sprzedaży jest to relacja wyniku ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów do przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów;*
- *wskaźnik rentowności obrotu brutto jest to relacja wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności;*
- *wskaźnik rentowności obrotu netto jest to relacja wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności;*
- *wskaźnik płynności I stopnia jest to relacja inwestycji krótkoterminowych do zobowiązań krótkoterminowych;*
- *wskaźnik płynności II stopnia jest to relacja inwestycji krótkoterminowych i należności krótkoterminowych do zobowiązań krótkoterminowych.*

Poprawiły się wskaźniki rentowności – ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów (z 4,5% w roku poprzednim do 4,7% w 2014 r.) oraz obrotu brutto (z 4,9% do 5,1%) i netto (z 4,2% do 4,5%). W skali roku poprawił się wskaźnik płynności finansowej I stopnia (z 32,6% do 33,6%), przy pogorszeniu wskaźnika płynności II stopnia (z 97,1% do 93,8%). W kraju odnotowano pogorszenie wskaźnika rentowności obrotu brutto i netto oraz wskaźnika poziomu kosztów; pozostałe podstawowe wskaźniki ekonomiczno-finansowe badanych przedsiębiorstw uległy poprawie.

Tabl. 26. Wybrane wskaźniki ekonomiczno-finansowe w badanych przedsiębiorstwach niefinansowych

Wyszczególnienie	2010	2013	2014
	w %		
POLSKA			
Wskaźnik poziomu kosztów	94,7	95,5	95,7
Wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	5,2	4,3	4,5
Wskaźnik rentowności obrotu brutto	5,3	4,5	4,3
Wskaźnik rentowności obrotu netto	4,4	3,8	3,7
Wskaźnik płynności I stopnia	39,7	35,0	38,9
Wskaźnik płynności II stopnia	105,5	96,8	102,5
MAŁOPOLSKIE			
Wskaźnik poziomu kosztów	95,0	95,1	94,9
Wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	4,8	4,5	4,7
Wskaźnik rentowności obrotu brutto	5,0	4,9	5,1
Wskaźnik rentowności obrotu netto	4,2	4,2	4,5
Wskaźnik płynności I stopnia	33,6	32,6	33,6
Wskaźnik płynności II stopnia	100,4	97,1	93,8

Dane prezentujące wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych w województwie małopolskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

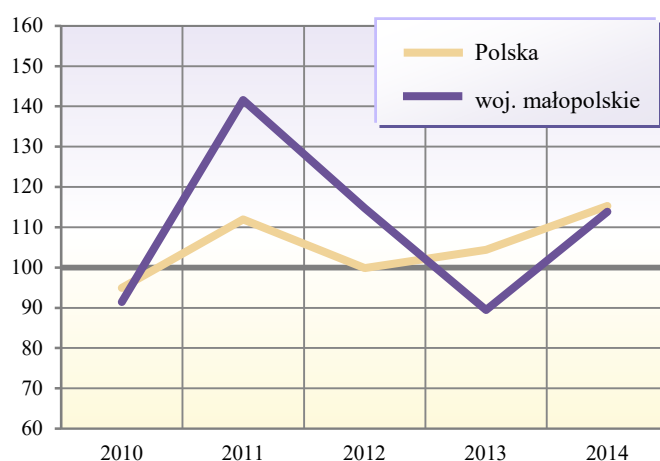
- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa małopolskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc w wersji elektronicznej,
- „Biuletyn statystyczny województwa małopolskiego” – publikacja dostępna co kwartał w wersji elektronicznej,

jak również w Banku Danych Lokalnych (moduł – dane krótkookresowe).

NAKLADY INWESTYCYJNE

W 2014 r., w porównaniu z rokiem 2013, zaobserwowano wyższą aktywność inwestycyjną badanych przedsiębiorstw, mających siedzibę na terenie województwa małopolskiego. W skali kraju nakłady inwestycyjne (w cenach bieżących) również były wyższe od poniesionych przed rokiem. W ujęciu rocznym w województwie małopolskim zwiększyła się liczba inwestycji rozpoczętych, jak również wzrosła ich wartość kosztorysowa.

Wyk. 65. **Dynamika nakładów inwestycyjnych ogółem**
(ceny bieżące)
Rok poprzedni = 100

Nakłady inwestycyjne (w cenach bieżących) na nowe obiekty majątkowe oraz ulepszenie istniejących, poniesione w 2014 r. przez badane przedsiębiorstwa mające siedzibę na terenie województwa małopolskiego, wyniosły 7637,1 mln zł i były wyższe o 13,8% od zanotowanych rok wcześniej. W skali kraju wzrost wartości nakładów inwestycyjnych był wyższy od zanotowanego dla województwa małopolskiego i wyniósł 15,3%.

Nakłady inwestycyjne są to nakłady finansowe lub rzeczowe, których celem jest stworzenie nowych środków trwałych lub ulepszenie (przebudowa, rozbudowa, rekonstrukcja lub modernizacja) istniejących obiektów majątku trwałego, a także nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji. Nakłady inwestycyjne dzielą się na nakłady na środki trwałe oraz pozostałe nakłady.

Tabl. 27. **Nakłady inwestycyjne (ceny bieżące)**

Wyszczególnienie	2010	2013	2014
POLSKA			
O g ó ł e m w mln zł	89236,8	104061,4	119982,3
w tym – w % – nakłady na:			
Budynki i budowle	42,1	41,3	40,8
Zakupy	56,8	57,9	57,9
maszyn, urządzeń technicznych i narzędzi	45,5	46,6	45,9
środków transportu	11,3	11,3	12,0

Tabl. 27. **Nakłady inwestycyjne(dok.)**

Wyszczególnienie	2010	2013	2014
MAŁOPOLSKIE			
O g ó ł e m w mln zł	4616,6	6709,0	7637,1
w tym – w % – nakłady na:			
Budynki i budowle	44,4	46,6	45,6
Zakupy	55,2	53,0	53,9
maszyn, urządzeń technicznych i narzędzi	46,6	43,6	47,3
środków transportu	8,7	9,5	6,6

W omawianym roku w województwie małopolskim z ogólnej kwoty nakładów inwestycyjnych na budynki i budowle wydatkowano 3483,3 mln zł (o 11,4% więcej niż w 2013 r.), na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia – 3612,8 mln zł (więcej o 23,6%), a na środki transportu – 505,2 mln zł (mniej

Nakłady na środki trwałe są to nakłady na:

- *budynki i budowle (obejmują budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej), w tym m.in. roboty budowlano-montażowe, dokumentacje projektowo-kosztorysowe;*
- *maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem);*
- *środki transportu;*
- *inne, tj. melioracje szczegółowe, koszty ponoszone przy nabyciu gruntów i używanych środków trwałych oraz inwentarz żywy (stado podstawowe) i zasadzenia wieloletnie, a ponadto odsetki od kredytów i pożyczek inwestycyjnych za okres realizacji inwestycji (uwzględnione wyłącznie w danych wyrażonych w cenach bieżących), z wyjątkiem odsetek nieuwzględnionych w wartości nakładów na środki trwałe przez podmioty stosujące Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (MSR), wprowadzone od 1 I 2005 r.*

Pozostałe nakłady są to nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji oraz inne koszty związane z realizacją inwestycji. Nakłady te nie zwiększają wartości środków trwałych.

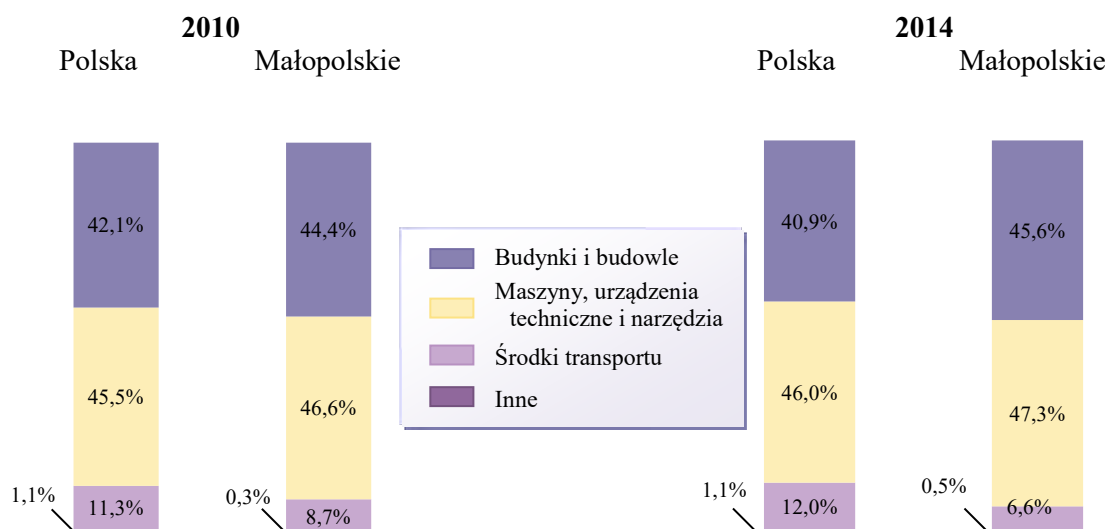
o 20,5%). Nakłady na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia oraz środki transportu wyniosły 4118,1 mln zł i w porównaniu z rokiem poprzednim zwiększyły się o 15,8%, a udział tych zakupów w nakładach ogółem w skali roku zwiększył się o 0,9 p. proc.

Najwięcej nakładów inwestycyjnych w 2014 r. poniosły przedsiębiorstwa działające w sekcji przetwórstwo przemysłowe – stanowiły one 39,8% poniesionych nakładów inwestycyjnych w województwie (udział tej sekcji w skali roku zwiększył się o 4,1 p. proc.). Nakłady inwestycyjne na działalność w zakre-

sie wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę stanowiły 26,2% nakładów (spadek udziału o 5,2 p. proc. w ujęciu rocznym), natomiast udział nakładów inwestycyjnych ponoszonych przez przedsiębiorstwa sekcji handel; naprawa pojazdów samochodowych wynosił 13,8% ogółu nakładów (wzrost udziału o 2,6 p. proc.).

Spśród sekcji, które miały największy udział w ogóle nakładów inwestycyjnych, spadek nakładów w ujęciu rocznym notowano w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 5,0%). W 2014 r. wzrost nakładów inwestycyjnych w porównaniu z 2013 r. odnotowano m.in. w sekcji przetwórstwo przemysłowe (o 27,1%), handel; naprawa pojazdów samochodowych (o 40,0%) oraz dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja (o 9,9%).

Wyk. 66. Struktura nakładów inwestycyjnych na środki trwałe (ceny bieżące)

W województwie małopolskim w 2014 r. najwięcej nakładów inwestycyjnych na środki trwałe przeznaczono na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (47,3%), o 3,8 p. proc. więcej niż w roku poprzednim. Nakłady na drugą co do wielkości grupę środków trwałych, budynki i budowle, zmniejszyły swój udział w strukturze o 1,0 p. proc. (z 46,6% w 2013 r. do 45,6% w 2014 r.).

W 2014 r. w województwie małopolskim inwestorzy rozpoczęli realizację 40,8 tys. nowych inwestycji (o 5,2% więcej niż w roku poprzednim) o łącznej wartości kosztorysowej 3709,9 mln zł (wzrost o 21,9% w skali roku). Inwestycje polegające na ulepszeniu (tj. przebudowie, rozbudowie, rekonstrukcji lub modernizacji) stanowiły 38,3% liczby wszystkich nowo rozpoczętych inwestycji w województwie małopolskim, z kolei wartość kosztorysowa tych inwestycji stanowiła 39,4% wartości kosztorysowej wszystkich inwestycji rozpoczętych w województwie.

Dane prezentujące nakłady inwestycyjne w województwie małopolskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa małopolskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc w wersji elektronicznej,
- „Biuletyn statystyczny województwa małopolskiego” – publikacja dostępna co kwartał w wersji elektronicznej,

jak również w Banku Danych Lokalnych (moduł – dane krótkookresowe).

I. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE MAŁOPOLSKIM
SELECTED DATA ON MAŁOPOLSKIE VOIVODSHIP

Wyszczególnienie	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Specification
Ludność ^a (w tys.)	3266,2	3271,2	3279,0	3287,1	3298,3	3336,7 ^b	3346,8 ^b	3354,1 ^b	3360,6 ^{b*}	3368,3 ^b	Population ^a (in thous.)
Na 1000 ludności:											Per 1000 population (in the period Jan-Sep):
małżeństwa zawarte	5,56	6,01	6,57	6,75	6,65	6,11 ^b	5,52 ^b	5,43 ^b	4,95 ^{b*}	5,16 ^b	marriages contracted
urodzenia żywe	10,00	10,04	10,45	11,28	11,37	11,10 ^b	10,61 ^b	10,52 ^b	10,22 ^{b*}	10,23 ^b	live births
zgoni	8,92	8,82	9,03	9,10	9,10	8,88 ^b	8,88 ^b	9,12 ^b	9,02 ^{b*}	8,80 ^b	deaths
przyrost naturalny	1,08	1,22	1,42	2,18	2,27	2,22 ^b	1,73 ^b	1,35 ^b	1,20 ^{b*}	1,43 ^b	natural increase
saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały	0,98	0,40	0,83	0,69	1,34	1,32 ^b	1,28 ^b	1,07 ^b	0,84 ^b	0,90 ^b	internal and international net migration for permanent residence
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ^c (w tys.)	354,0	367,7	383,9	402,1	407,3	412,1	438,4	440,6	431,9	431,1	Average paid employment in the enterprise sector ^c (in thous.)
rok poprzedni = 100	.	103,9	104,4	104,8	101,3	101,2	106,4	100,5	98,0	99,8	previous year = 100
udział sektora prywatnego (w %)	85,4	86,6	87,3	88,0	88,6	89,2	91,4	92,3	92,4	93,4	private sector participation (in %)
Bezrobotni zarejestrowani ^a (w tys.)	178,1	145,3	112,6	97,8	130,0	142,2	145,1	161,2	164,4	139,0	Registered unemployed persons ^a (in thous.)
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^a (w %)	13,8	11,3	8,7	7,5	9,7	10,4	10,5	11,4*	11,5*	9,9	Registered unemployment rate ^a (in %)
Udział bezrobotnych bez prawa do zasiłku w ogólnej liczbie bezrobotnych ^a (w %)	88,5	88,3	86,6	82,7	82,3	83,8	84,2	84,2	87,3	87,7	Unemployed persons without benefit rights in total number of unemployed persons ^a (in %)
Bezrobotni na 1 ofertę pracy ^a	83	38	27	52	46	72	71	85	80	63	Unemployed persons per job offer ^a
Współczynnik aktywności zawodowej według BAEL ^d (w %)	55,9	55,0	53,4	53,6	54,3	54,7	55,3	55,3	55,8	55,9	Activity rate by LFS ^d (in %)
Wskaźnik zatrudnienia według BAEL ^d (w %)	47,4	48,1	48,9	50,4	50,0	49,8	50,2	49,6	49,7	50,8	Employment rate by LFS ^d (in %)
Stopa bezrobocia według BAEL ^d (w %)	15,2	12,5	8,5	6,2	8,0	9,1	9,4	10,4	10,8	9,1	Unemployment rate by LFS ^d (in %)

^a Stan w końcu roku. ^b Dane opracowano na podstawie wyników NSP 2011. ^c Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^d Przeciętne w roku; dane nie są w pełni porównywalne z wynikami z lat poprzedzających 2010 rok. *Dane zostały zmienione w stosunku do wcześniej opublikowanych.

^a As of the end of the year. ^b Data were compiled on the basis of the results of NCP 2011. ^c Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. ^d Annual average; data are not fully comparable with the results of the surveys for years preceding 2010. *Data revised in comparison to earlier published..

I. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE MAŁOPOLSKIM (cd.)

SELECTED DATA ON MAŁOPOLSKIE VOIVODSHIP (cont.)

Wyszczególnienie	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Specification
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ^a (w zł)	2236,00	2374,79	2631,24	2904,30	3000,00	3113,61	3313,51	3393,36	3507,24	3661,51	Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector ^a (in zł)
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów (w tys.)	.	757,4	757,5	758,7	761,6	756,1	744,5	733,7	726,9	719,7	Average monthly number of retirees and pensioners (in thous.)
rok poprzedni = 100	.	.	100,0	100,2	100,4	99,3	98,5	98,5	99,1	99,0	previous year = 100
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS (w zł)	.	1176,56	1213,07	1326,26	1448,50	1543,10	1622,90	1715,35	1812,30	1883,10	Average monthly gross retirement pay and pension paid by ZUS (in zł)
rok poprzedni = 100	.	.	103,1	109,3	109,2	106,5	105,2	105,7	105,7	103,9	previous year = 100
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych (w zł)	.	777,26	786,82	831,39	882,89	924,05	955,17	1021,60	1084,34	1107,41	Average monthly gross retirement pay and pension for farmers (in zł)
rok poprzedni = 100	.	.	101,2	105,7	106,2	104,7	103,4	107,0	106,1	102,1	previous year = 100
Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (rok poprzedni = 100):											Price indices of consumer goods and services (previous year = 100)
ogółem	102,2	101,1	102,4	104,3	103,5	102,6	104,3	103,6	100,8	99,9	total
żywność i napoje bezalkoholowe	101,7	100,4	104,5	106,2	104,1	102,9	106,0	103,8	102,5	99,1	food and non-alcoholic beverages
odzież i obuwie	94,9	91,8	92,1	91,4	90,7	95,4	99,2	97,8	96,4	95,8	clothing and footwear
mieszkanie	103,8	104,6	103,8	108,3	107,7	103,4	105,1	105,2	100,7	100,9	dwelling
Plony zbóż podstawowych (z mieszkankami zbożowymi) z 1 ha w dt	31,8	24,5	31,3	32,3	30,5	29,5	32,7	33,8	31,0*	35,8	Basic cereals (including mixed cereals) yields per 1 ha per dt
Obsada zwierząt gospodarskich na 100 ha użytków rolnych:											Farm animals stock per 100 ha agricultural land:
bydło ^b	38,4	39,5	37,2	31,7	28,4	30,4 ^c	26,7	32,7	30,4	31,4	cattle ^b
trzoda chlewna ^d	69,7	69,6	61,7	55,5	53,1	54,2 ^c	39,9	40,2	33,8	35,3	pigs ^d

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b Stan w czerwcu. c Dane Powszechnego Spisu Rolnego według stanu w dniu 30 VI. d Stan w końcu lipca. *Dane zostały zmienione w stosunku do wcześniej opublikowanych

a Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. b As of June. c Data of Agricultural Census as of 30 Jun. d As of the end of Jul. *Data revised in comparison to earlier published..

I. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE MAŁOPOLSKIM (cd.)

SELECTED DATA ON MAŁOPOLSKIE VOIVODSHIP (cont.)

Wyszczególnienie	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Specification
Wskaźnik cen skupu (rok poprzedni = 100):											Price indices of procurement (previous year = 100):
ziarna zbóż (bez siewnego)	68,0	128,2	148,6	96,2	70,9	122,3	128,0	103,5	99,8	81,2	cereal grain (excluding sowing seed)
żywcza rzeźnego wołowego (bez cieląt)	120,6	101,8	95,8	105,7	108,4	111,6	117,0*	116,7	100,1*	89,7	cattle for slaughter (excluding calves)
żywcza rzeźnego wieprzowego	90,4	92,6	100,9	112,7	114,8	85,8	120,2*	110,1	98,3*	90,3	pigs for slaughter
Relacje cen skupu ^a 1 kg żywca wieprzowego do cen targowiskowych:											Procurement price ^a per kg of pigs for slaughter to marketplace prices:
1 kg żyta	9,18	7,69	5,02	5,54	8,73	6,67	5,38*	5,93	5,93	5,93	per kg of rye
1 kg jęczmienia	8,70	7,46	4,96	5,30	8,47	6,38	5,14*	5,89	5,68	5,58	per kg of barley
Produkcja sprzedana przemysłu ^b (rok poprzedni = 100; ceny stałe)	.	114,7	111,3	103,0	90,8	120,4	115,0	102,9	98,2	100,1	Sold production of industry ^b (previous year = 100; constant 3roces)
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle ^b (w tys.)	168,5	170,7	176,6	179,4	170,2	170,7	181,2	180,1	174,2	174,7	Average paid employment in industry ^b (3r thous.)
rok poprzedni = 100	.	101,3	103,4	101,6	94,9	100,3	106,2	99,4	96,8*	100,3	previous year = 100
Produkcja sprzedana budownictwa ^b (rok poprzedni = 100; ceny bieżące)	.	123,1	121,5	128,6	100,4	126,5	118,5	93,0	92,5	107,6	Sold production of construction ^b (previous year = 100; current 3roces)
Produkcja budowlano-montażowa ^b (rok poprzedni = 100; ceny bieżące)	.	121,5	115,7	124,6	107,8	107,2	130,8	98,5	87,8	106,4	Construction and assembly production ^b (previous year = 100; current prices)
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie ^b (w tys.)	29,8	30,6	33,0	36,0	38,9	41,6	45,7	45,6	41,1	38,6	Average paid employment in construction ^b (in thous.)
rok poprzedni = 100	.	102,5	108,0	109,0	108,0	107,0	110,0	99,6	90,2	93,9	previous year = 100

^a Ceny bieżące bez VAT. ^b Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. *Dane zostały zmienione w stosunku do wcześniej opublikowanych.

^a Current prices excluding VAT. ^b Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. *Data revised in comparison to earlier published.

I. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE MAŁOPOLSKIM (dok.)

SELECTED DATA ON MAŁOPOLSKIE VOIVODSHIP (cont.)

Wyszczególnienie	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Specification
Mieszkania oddane do użytkowania	10704	12405	12390	16012	18777	12264	12634*	15294	15482*	15630	<i>Dwellings completed</i>
rok poprzedni = 100	98,9	115,9	99,9	129,3	117,3	65,3	103,0*	121,1	101,2*	101,0	<i>previous year = 100</i>
na 1000 ludności	3,3	3,8	3,8	4,9	5,7	3,7	3,8	4,6	4,6	4,6	<i>per 1000 population</i>
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania (w m ²)	106,8	94,8	112,1	103,4	93,3	114,9	112,1	104,8	106,7	102,1	<i>average usable floor space per dwelling (in m²)</i>
Sprzedaż detaliczna towarów ^a (rok poprzedni = 100; ceny bieżące)	.	.	107,4	108,7	102,0	108,5	109,3	109,1	101,1	99,8	<i>Retail sale of goods ^a (previous year = 100; current prices)</i>
Podmioty gospodarki narodowej ^b	289712	289368	293845	301573	314017	331363	331595	343375	351074	356785	<i>Entities of the national economy ^b</i>
rok poprzedni = 100	100,3	99,9	101,5	102,6	104,1	105,5	100,1	103,6	102,2	101,6	<i>previous year = 100</i>
w tym spółki handlowe	16146	17300	18588	19541	20848	22530	24282	26714	29436	32096	<i>of which commercial companies</i>
rok poprzedni = 100	106,0	107,1	107,4	105,1	106,7	108,1	107,8	110,0	110,2	109,0	<i>previous year = 100</i>
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	2701	2992	3244	3398	3569	3740	3924	4186	4463	4819	<i>of which with foreign capital participation</i>
rok poprzedni = 100	106,7	110,8	108,4	104,7	105,0	104,8	104,9	106,7	106,6	108,0	<i>previous year = 100</i>
Wskaźnik poziomu kosztów w przed- siębiorstwach niefinansowych ^c (w %) ..	.	.	94,5	95,7	95,4	95,0	95,3	95,5	95,1	94,9	<i>Cost level indicator in enterprises ^c (in %)</i>
Wskaźnik rentowności obrotu w przed- siębiorstwach niefinansowych ^c (w %):											<i>Turnover profitability rate in enter- prises ^c (in %):</i>
brutto	.	.	5,5	4,3	4,6	5,0	4,7	4,5	4,9	5,1	<i>gross</i>
netto	.	.	4,5	3,5	3,9	4,2	3,8	3,8	4,2	4,5	<i>net</i>
Nakłady inwestycyjne w przedsięw- siach ^c (w mln zł; ceny bieżące)	3620,8	4889,7	5994,3	6565,3	5050,6	4616,5	6536,3	7498,5	6709,0	7637,1	<i>Investment outlays in enterprises ^c (in mln zł; current prices)</i>
rok poprzedni = 100 (ceny bieżące)	.	135,0	122,6	109,5	76,9	91,4	141,6	114,7	89,5	113,8	<i>previous year = 100 (current prices)</i>

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b W rejestrze REGON; bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie; stan w końcu roku. ^c Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób. *Dane zostały zmienione w stosunku do wcześniej opublikowanych..

^a Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. ^b In the REGON register; excluding persons tending private farms in agriculture; as of at the end of the year. ^c Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 49 persons. *Data revised in comparison to earlier published.

II. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE MAŁOPOLSKIM WEDŁUG MIESIĘCY

SELECTED DATA ON MAŁOPOLSKIE VOIVODSHIP IN MONTHS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
A – 2013													
B – 2014													
Ludność ^a (w tys.)	A	.	.	3355,0	.	.	3356,8	.	.	3359,7	.	.	3360,6*
Population ^a (in thous.)	B	.	.	3361,9	.	.	3364,2	.	.	3367,3	.	.	3368,3
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ^b (w tys.)	A	438,4	437,7	437,5	436,2	436,7	437,3	434,3	434,3	433,7	433,4	432,0	430,9
Average paid employment in the enterprise sector ^b (in thous.)	B	433,4	433,2	432,9	432,6	432,2	432,9	433,0	433,2	433,2	433,4	434,1	434,0
poprzedni miesiąc = 100	A	100,7	99,8	99,9	99,7	100,1	100,1	99,3	100,0	99,9	99,9	99,7	99,8
previous month = 100	B	100,6	100,0	99,9	99,9	99,9	100,2	100,0	100,1	100,0	100,0	100,2	100,0
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	99,3	99,3	99,3	99,0	99,1	99,3	98,8	99,0	99,2	99,2	98,9	99,0
corresponding month of previous year = 100	B	98,9	99,0	99,0	99,2	99,0	99,0	99,7	99,7	99,9	100,0	100,5	100,7
Bezrobotni zarejestrowani ^a (w tys.)	A	173,7	178,0	176,7	172,4	165,9	160,9	159,6	158,5	158,8	158,6	161,5	164,4
Registered unemployed persons ^a (in thous.)	B	172,4	172,4	167,1	159,0	151,4	145,4	142,5	139,9	137,3	134,8	136,4	139,0
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^a (w %)	A	12,2	12,5	12,4	12,1	11,7	11,4	11,3	11,2	11,3	11,2	11,4	11,5*
Registered unemployment rate ^a (in %)	B	12,0	12,0	11,7	11,2	10,7	10,3	10,1	10,0	9,8	9,6	9,7	9,9
Oferty pracy zgłoszone w ciągu miesiąca	A	4057	5990	6459	5812	5118	4705	5191	5484	4632	4541	3991	2519
Job offers declared during a month	B	4357	6360	7121	6401	5521	5495	5962	6564	7200	5700	4513	3261
Bezrobotni na 1 ofertę pracy ^a	A	71	58	59	55	52	47	42	42	45	50	64	80
Registered unemployed persons per job offer ^a	B	70	54	48	43	42	34	32	30	26	33	40	63
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ^b (w zł)	A	3346,08	3374,44	3654,52	3515,85	3402,67	3522,28	3534,62	3468,45	3495,10	3525,50	3501,67	3677,40
Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector ^b (in zł)	B	3495,25	3493,91	3794,80	3621,36	3586,07	3628,36	3660,02	3614,93	3676,01	3696,22	3704,17	3904,60
poprzedni miesiąc = 100	A	94,4	100,8	108,3	96,2	96,8	103,5	100,4	98,1	100,8	100,9	99,3	105,0
previous month = 100	B	95,0	100,0	108,6	95,4	99,0	101,2	100,9	98,8	101,7	100,5	100,2	105,4
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	99,9	103,7	103,1	104,2	102,7	104,5	105,5	103,3	104,5	104,8	103,0	103,7
corresponding month of previous year = 100	B	104,5	103,5	103,8	103,0	105,4	103,0	103,5	104,2	105,2	104,8	105,8	106,2

a Stan w końcu okresu. b Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. * Dane zostały zmienione w stosunku do wcześniej opublikowanych.

a As of the end of the period. b Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. * Data revised in comparison to earlier published.

II. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE MAŁOPOLSKIM WEDŁUG MIESIĘCY (cd.)

SELECTED DATA ON MAŁOPOLSKIE VOIVODSHIP IN MONTHS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
A – 2013													
B – 2014													
Wskaźnik cen: Price indices of:													
towarów i usług konsumpcyjnych ^a consumer goods and services ^a													
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	A	.	.	101,2 ^a	.	.	100,4 ^b	.	.	101,0 ^c	.	.	100,7 ^d
corresponding period of previous year = 100	B	.	.	100,7 ^a	.	.	100,3 ^b	.	.	99,6 ^c	.	.	99,2 ^d
skupu ziarna zbóż: procurement of cereal grain:													
poprzedni miesiąc = 100	A	94,6	109,2	86,3	106,0	97,8	94,2	92,8	85,5	100,1	98,8	107,4	101,0
previous month = 100	B	104,3	98,0	95,4	106,9	101,7	95,7	90,3	92,4	97,4	94,7	93,6	105,9
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	137,1	132,4	112,8	107,6	100,8	100,3	92,8	77,2	77,6	73,6	76,8	74,2
corresponding month of previous year = 100	B	81,9	73,4	81,1	81,8	85,1	86,4	84,1	90,9	88,4	84,7	73,9	77,4
skupu żywca rzeźnego wołowego (bez cieląt): procurement of cattle for slaughter (excluding calves):													
poprzedni miesiąc = 100	A	102,4	98,6	97,4	101,8	96,4	98,8	100,9	99,7	98,6	96,1	106,1	96,7
previous month = 100	B	104,4	99,5	97,0	102,0	99,2	98,8	98,7	97,9	101,4	94,4	97,4	107,0
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	102,1	98,5	99,2	97,8	98,4	99,1	95,5	95,0	92,8	89,0	97,6	93,3
corresponding month of previous year = 100	B	95,1	95,9	95,6	95,8	98,7	98,7	96,5	94,8	97,4	95,8	87,9	97,2
skupu żywca rzeźnego wieprzowego: procurement of pigs for slaughter:													
poprzedni miesiąc = 100	A	94,2	99,4	101,4	99,9	98,0	109,1	104,7	101,7	101,4	97,5	92,9	98,5
previous month = 100	B	96,0	90,9	108,5	98,6	105,7	99,7	103,3	98,2	95,3	73,6	121,9	94,4
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	99,0	97,1	100,9	99,8	95,9	100,0	106,4	103,2	99,5	98,1	94,9	97,7
corresponding month of previous year = 100	B	99,5	91,0	97,4	96,1	103,7	94,8	93,5	90,3	84,8	64,1	84,0	80,6

a–d Dane dotyczą okresów (miesiący): a I-III, b IV-VI, c VII-IX, d X-XII.

a–d Data concern periods (months): a I-III, b IV-VI, c VII-IX, d X-XII.

II. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE MAŁOPOLSKIM WEDŁUG MIESIĘCY (cd.)

SELECTED DATA ON MAŁOPOLSKIE VOIVODSHIP IN MONTHS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
A – 2013													
B – 2014													
Relacja ceny skupu ^a 1 kg żywca wieprzowego do	A	5,6	5,6	5,7	5,4	5,9	6,1	6,1	7,0	6,9	6,8	6,4	6,3
ceny targowiskowej 1 kg żyta	B	6,1	5,5	6,0	6,1	6,2	6,3	6,7	7,0	6,6	4,8	5,9	5,7
<i>Procurement price ^a per kg of pigs for slaughter to marketplace price per kg of rye</i>													
Produkcja sprzedana przemysłu ^b (ceny stałe):													
<i>Sold production of industry ^b (constant prices):</i>													
poprzedni miesiąc = 100	A	105,4	100,1	109,9	97,0	99,3	102,7	99,8	95,8	106,7	106,7	92,6	91,4
previous month = 100	B	97,1	96,6	116,0	96,7	102,0	99,7	105,0	86,3	118,0	100,6	92,4	95,8
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	99,2	100,4	97,3	99,8	95,7	101,8	100,5	98,3	102,3	101,1	98,6	105,8
corresponding month of previous year = 100	B	97,5	94,1	99,4	99,0	101,6	98,5	103,7	93,4	103,2	97,3	97,1	101,8
Produkcja budowlano-montażowa ^b (ceny bieżące):													
<i>Construction and assembly production ^b (current prices):</i>													
poprzedni miesiąc = 100	A	27,1	130,5	105,9	109,7	114,2	139,5	119,5	83,1	111,2	98,0	105,4	128,5
previous month = 100	B	32,6	124,0	118,5	108,7	99,5	127,8	103,5	99,6	118,1	100,8	100,6	118,8
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	75,2	85,4	69,2	75,1	67,8	95,3	123,0	86,2	94,3	88,1	85,5	95,8
corresponding month of previous year = 100	B	115,3	109,5	122,5	121,4	105,8	97,0	84,0	100,7	106,9	110,0	105,0	97,0
Mieszkania oddane do użytkowania (od początku roku)	A	1985	3305	4541	5969	7105	8026	9128	10281	11127	12284	13609	15482
	B	1535	3482	4537	5578	6605	7484	8968	10070	11043	12383	14100	15630
<i>Dwellings completed (since the beginning of the year)</i>													
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	A	139,9	129,0	116,1	115,4	117,7	115,9	114,5	110,0	106,3	106,6	102,4	101,2
corresponding period of previous year = 100	B	77,3	105,4	99,9	93,4	93,0	93,2	98,2	97,9	99,2	100,8	103,6	101,0

a Ceny bieżące bez VAT. *b* Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Current prices excluding VAT. *b* Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons.

II. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE MAŁOPOLSKIM WEDŁUG MIESIĘCY (dok.)

SELECTED DATA ON MAŁOPOLSKIE VOIVODSHIP IN MONTHS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
A – 2013													
B – 2014													
Sprzedaż detaliczna towarów ^a (ceny bieżące): <i>Retail sale of goods ^a (current prices):</i>													
poprzedni miesiąc = 100	A	75,4	100,6	115,2	92,8	105,4	107,1	97,3	98,5	103,6	99,3	96,5	123,0
<i>previous month = 100</i>	B	76,2	98,5	108,3	99,5	98,2	104,5	97,2	99,2	105,3	97,2	94,5	126,1
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	101,3	97,5	98,4	96,6	100,8	100,5	105,7	102,8	103,7	106,5	105,3	107,2
<i>corresponding month of previous year = 100</i>	B	108,3	106,0	99,6	106,8	99,4	97,0	96,8	97,5	99,2	97,2	95,2	97,6
Podmioty gospodarki narodowej ^b	A	342645	343429	344076	345106	346267	347438	348506	349696	350436	350455	350846	351074
<i>Entities of the national economy ^b</i>	B	351162	351876	352592	353054	353896	354705	354902	354974	355540	356117	356640	356785
w tym spółki handlowe	A	26882	27106	27364	27580	27869	28082	28313	28520	28687	28908	29179	29436
<i>of which commercial companies</i>	B	29650	29843	30111	30334	30551	30754	30980	31166	31391	31663	31883	32096
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	A	4212	4236	4251	4270	4289	4320	4347	4371	4400	4421	4434	4463
<i>of which with foreign capital participation</i>	B	4480	4499	4534	4561	4595	4623	4644	4674	4705	4761	4801	4819
Wskaźnik rentowności obrotu w przedsiębiorstwach niefinansowych ^c : <i>Profitability rate of turnover in non-financial enterprises ^c:</i>													
brutto (w %)	A	.	.	4,3	.	.	5,6	.	.	4,8	.	.	4,9
<i>gross (in %)</i>	B	.	.	7,3	.	.	6,7	.	.	5,4	.	.	5,1
netto (w %)	A	.	.	3,5	.	.	4,9	.	.	4,2	.	.	4,2
<i>net (in %)</i>	B	.	.	6,4	.	.	5,8	.	.	4,8	.	.	4,5
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach niefinansowych ^c (w mln zł; ceny bieżące)	A	.	.	1106,2	.	.	2614,2	.	.	4149,3	.	.	6709,0
<i>Investment outlays in non-financial enterprises ^c (in mln zł; current prices)</i>	B	.	.	1453,7	.	.	3154,7	.	.	4989,8	.	.	7637,1
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	A	.	.	74,1	.	.	87,0	.	.	85,8	.	.	89,5
<i>(ceny bieżące)</i>	B	.	.	131,4	.	.	120,7	.	.	120,3	.	.	113,8
<i>corresponding period of previous year = 100 (current prices)</i>													

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b W rejestrze REGON; bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie; stan w końcu okresu.
^c Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób; dane prezentowane są narastająco.

^a Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. ^b In the REGON register; excluding persons tending private farms in agriculture; as of at the end of the period.
^c Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 49 persons; data are presented cumulatively.

URZĄD STATYSTYCZNY W KRAKOWIE

poleca uwadze Czytelników następujące publikacje:

ROCZNIKI STATYSTYCZNE

- Rocznik Statystyczny Województwa Małopolskiego 2015
- Województwo Małopolskie 2015 - podregiony, powiaty, gminy
- Rocznik Statystyczny Krakowa 2015

ANALIZY STATYSTYCZNE

- Nowe podregiony w województwie małopolskim. Podregion oświęcimski w latach 2009-2013
- Nowe podregiony w województwie małopolskim. Podregion tarnowski w latach 2009-2013

INFORMACJE I OPRACOWANIA STATYSTYCZNE

- Biuletyn Statystyczny Województwa Małopolskiego
- Biuletyn Statystyczny Miasta Krakowa
- Raport o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa małopolskiego w 2014 r.
- Zmiany strukturalne grup podmiotów gospodarki narodowej w rejestrze REGON w województwie małopolskim, 2014 r.
- Rolnictwo w województwie małopolskim w 2014 r.
- Turystyka w województwie małopolskim w 2014 r.
- Ludność, ruch naturalny i migracje w województwie małopolskim w 2014 r.
- Budżety jednostek samorządu terytorialnego w województwie małopolskim w 2014 r.
- Rynek pracy w województwie małopolskim w 2014 r.
- Gospodarka mieszkaniowa w województwie małopolskim w latach 2013 i 2014

POZA SERIAMI

- Informator statystyczny miasto Nowy Sącz 2015
- Informator statystyczny miasto Tarnów 2015

FOLDERY I MATERIAŁY OKOLICZNOŚCIOWE

- Plan wydawniczy Urzędu Statystycznego w Krakowie 2015
- Województwo małopolskie w liczbach 2015

* * * * *

Publikacje można zamówić

W URZĘDZIE STATYSTYCZNYM W KRAKOWIE
UL. KAZIMIERZA WYKI 3, TEL. 12 415 60 11, FAX: 12 361 01 91
e-mail: sekretariatuskrrk@stat.gov.pl
Nasz adres w internecie <http://www.krakow.stat.gov.pl>